

ZBIERKA ZÁKONOV

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1963

Vyhlásené: 17. 12. 1963 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2009 do: 30.11.2009

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

99

Občiansky súdny poriadok

zo 4. decembra 1963

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Prvá hlava

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

§ 2

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, uskutočňujú výkon rozhodnutí, ktoré neboli splnené dobrovoľne, a dbajú pri tom na to, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb a aby sa práva nezneužívali na úkor týchto osôb.

§ 3

Občianske súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti a slúži na jej upevňovanie a rozvíjanie. Každý má právo domáhať sa na súde ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené.

§ 5

(1) Súdy poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach.

(2) Súdy povinnosť podľa odseku 1 nemajú, ak je účastník v občianskom súdnom konaní zastúpený advokátom.

§ 6

V konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

Druhá hlava

SÚDY

Právomoc

§ 7

(1) V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

(2) V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

(3) Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

§ 8

Ak sa má pred konaním na súde konať u iného orgánu, súdy môžu konať len vtedy, ak nebola vec v takomto konaní s konečnou platnosťou vyriešená.

§ 8a

Spory o právomoc

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje spory o právomoc medzi súdmi a orgánmi štátnej správy.

Príslušnosť

§ 9

(1) Na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné súdy.

(2) Krajské súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa

- a) v sporoch o vzájomné vyporiadanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení,
- b) v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia,
- c) v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady¹⁾, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky.

§ 10

(1) Krajské súdy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

(2) O odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

§ 10a

(1) O dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako odvolacích súdov rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

(2) O dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu rozhoduje iný senát tohto súdu.

(3) O mimoriadnych dovolaniach proti rozhodnutiam súdov rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

(4) O mimoriadnych dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu rozhoduje iný senát tohto súdu.

§ 11

(1) Konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

(2) Ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich.

(3) Ak ide o vec, ktorá patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú, alebo ich nemožno zistiť, Najvyšší súd Slovenskej republiky určí, ktorý súd vec prejedná a rozhodne.

§ 12

(1) Ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

(2) Vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

(3) O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať.

Vylúčenie sudcov**§ 14**

(1) Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezáujatosti.

(2) Na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní.

(3) Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávaní veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

§ 15

(1) Ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu. V konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Predseda súdu môže prideliť vec inému sudcovi, ak s tým sudca, o ktorého vylúčenie ide, súhlasí; pridelenie zabezpečí podľa osobitného predpisu.²⁾ Ak ide o vylúčenie sudcu podľa § 14 ods. 1 a predseda súdu má za to, že nie je dôvod pochybovať o nezáujatosti sudcu, predloží vec na rozhodnutie súdu uvedenému

v § 16 ods. 1. Na opakované oznámenia tých istých skutočností súd neprihliadne, ak už o nich nadriadený súd rozhodol; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

(2) Ak skutočnosti podľa odseku 1 predpokladajú vylúčenie aj ďalších sudcov toho istého súdu, sudca pripojí k oznámeniu aj vyjadrenia týchto sudcov.

§ 15a

(1) Účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

(2) Účastník môže uplatniť námietku zaujatosti podľa odseku 1 najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide, alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený.

(3) V námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, súd neprihliadne; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

(4) Na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu súd neprihliadne, ak už o nich rozhodol nadriadený súd; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

(5) Ak sa námietka zaujatosti týka len okolností ustanovených v § 14 ods. 3, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

§ 16

(1) Súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 15 dní od jej podania. Ak sa spis zároveň predkladá odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, vec sa predloží až po vykonaní úkonov spojených s predložením veci odvolaciemu súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

(2) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak účastník uplatnil v námietke zaujatosti rovnaké skutočnosti, o ktorých už rozhodol nadriadený súd alebo iný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ak je námietka zaujatosti podaná po uplynutí lehoty podľa § 15a ods. 2 alebo ak na námietku súd neprihliada podľa § 15a ods. 3 až 5; v týchto prípadoch sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. O dôvode, pre ktorý sa vec nadriadenému súdu nepredkladá, súd upovedomí účastníka konania, ktorý námietku uplatnil.

(3) Podanie námietky zaujatosti nebráni súdu prejednať vec alebo uskutočniť iné úkony pred jej predložením nadriadenému súdu podľa odseku 1, ak možno predpokladať, že námietka nie je dôvodná; pred rozhodnutím o námietke zaujatosti súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej alebo rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

§ 17

(1) O tom, či je vylúčený zapisovateľ alebo iný pracovník súdu, ako aj znalec alebo tlmočník, platia tieto ustanovenia primerane; rozhoduje o tom predseda senátu alebo samosudca.

(2) Na vylúčenie notára z úkonov súdneho komisára primerane platia § 14 až 16. O vylúčení rozhoduje súd, ktorý notára poveril vykonaním úkonov súdneho komisára.

Tretia hlava

ÚČASŤ NA KONANÍ

Účastníci

§ 18

Účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie. Majú právo konať pred súdom vo svojej materčine alebo v jazyku, ktorému rozumejú. Súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv.

§ 19

Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

§ 20

Každý môže pred súdom ako účastník samostatne konať (procesná spôsobilosť) v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

§ 21

(1) Za právnickú osobu koná

- a) štatutárny orgán; ak štatutárny orgán tvorí viacero fyzických osôb, koná za právnickú osobu jeho predseda, prípadne jeho člen, ktorý tým bol poverený,
- b) zamestnanec, ktorý tým bol poverený štatutárnym orgánom,
- c) vedúci odštepného závodu alebo vedúci organizačnej zložky, o ktorých zákon ustanovuje, že sa zapisujú do obchodného registra, ak ide o veci týkajúce sa tohto závodu alebo zložky, alebo
- d) prokurista, ak podľa udelenej prokúry môže samostatne konať.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak tento zákon alebo osobitný zákon ustanovuje, že za právnickú osobu konajú iné osoby.

(3) Za právnickú osobu nemôže konať ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami právnickej osoby.

(4) Za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu. Na konanie štátneho orgánu a toho, koho zákon splnomocňuje na zastupovanie pred súdom sa vzťahujú ustanovenia odseku 1 písm. a) a b), odsekov 2 a 3.

(5) Každý, kto koná za právnickú osobu, štátny orgán alebo štát, musí svoje oprávnenie preukázať, ak také oprávnenie nevyplýva z obchodného registra alebo z iného verejného registra, alebo ak také oprávnenie nie je známe súdu z jeho činnosti.

Zástupcovia účastníkov na základe zákona

§ 22

Fyzická osoba, ktorá nemôže pred súdom konať samostatne, musí byť zastúpená zákonným zástupcom. To neplatí, ak tento zákon ustanovuje inak.

§ 23

Ak to okolnosti prípadu vyžadujú, môže súd rozhodnúť, že ten, kto nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, musí byť v konaní zastúpený svojím zákonným zástupcom, i keď ide o vec, v ktorej by inak mohol konať samostatne.

Zástupcovia účastníkov na základe plnomocenstva

§ 24

Účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ak nejde o zastupovanie podľa § 26, môže si účastník zvoliť za zástupcu len fyzickú osobu. V tej istej veci môže mať účastník súčasne len jedného zvoleného zástupcu; to neplatí, ak ide o zastúpenie podľa § 25.

§ 25

(1) Ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť.

(2) Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje.

(3) Advokát je oprávnený dať sa zastupovať iným advokátom ako ďalším zástupcom prípadne advokátskym koncipientom, ktorého zamestnáva.

§ 26

(1) Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže³⁾ môže na základe plnomocenstva zastupovať maloletého účastníka v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ako aj plnoletého účastníka, ku ktorému trvá vyživovacia povinnosť rodičov, prípadne iných osôb podľa osobitného zákona v konaní o určenie a zmenu vyživovacej povinnosti, ak ide o veci s medzinárodným prvkom.

(2) Odborová organizácia môže na základe plnomocenstva v konaní zastupovať účastníka, ktorý je jej členom vo veciach týkajúcich sa pracovnoprávnych vzťahov.

(3) Ak je zástupcom právnická osoba podľa odseku 1 alebo 2, koná za ňu jej štatutárny orgán alebo osoba, ktorej tento orgán udelil plnomocenstvo.

(4) Právnická osoba založená podľa osobitného zákona^{3a)} na účel výkonu advokácie môže zastupovať účastníka na základe plnomocenstva v konaní.

(5) Iná právnická osoba ako v odsekoch 1 až 4 môže na základe plnomocenstva v konaní zastupovať účastníka, len ak tak ustanoví osobitný zákon.

§ 27

(1) Účastník sa môže dať zastúpiť aj ktoroukoľvek fyzickou osobou spôsobilou na právne úkony. Tento zástupca môže konať jedine osobne.

(2) Súd rozhodne, že zastúpenie podľa odseku 1 nepripúšťa, ak zástupca zrejme nie je spôsobilý na riadne zastupovanie, alebo ak ako zástupca vystupuje v rôznych veciach opätovne.

§ 28

(1) Zástupcovi, ktorého si účastník zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocenstvo buď pre celé konanie alebo len pre určité úkony.

(2) Plnomocenstvo udelené pre celé konanie nemožno obmedziť. Zástupca, ktorému bolo toto plnomocenstvo udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník.

(3) Odvolanie plnomocenstva účastníkom alebo jeho výpoveď zástupcom sú voči súdu účinné, len čo mu ich účastník alebo zástupca oznámili; voči iným účastníkom konania sú účinné, len čo im ich oznámil súd.

Zástupcovia účastníkov na základe rozhodnutia súdu**§ 29**

(1) Ak nie je zastúpený ten, kto nemôže pred súdom samostatne konať, súd ustanoví mu opatrovníka, ak je tu nebezpečenstvo z omeškania. Rovnako sa postupuje, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

(2) Pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo ak je doručenie písomnosti v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

(3) Súd môže ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorý je právnickou osobou, ak jej nie je možné doručiť písomnosť na adresu sídla uvedeného v obchodnom registri alebo v inom registri a jej iná adresa nie je súdu známa; ak sa nepodarilo doručiť písomnosť na jej známu adresu v cudzine.

(4) Sudca alebo poverený zamestnanec súdu zruší uznesenie o ustanovení opatrovníka, ak pominú dôvody, pre ktoré bol opatrovník ustanovený.

(5) Ak súd nerozhodne inak, opatrovník ustanovený podľa odsekov 1 až 4 zastupuje účastníka v konaní pred súdom prvého stupňa, v odvolacom konaní a v dovolacom konaní.

(6) Za opatrovníka súd ustanoví osobu pôsobiacu v rodinnom, pracovnom, kultúrnom, prípadne v inom prostredí, ktoré je účastníkovi blízke. Súd môže za opatrovníka ustanoviť aj obec. Súd nemôže ustanoviť za opatrovníka zamestnanca súdu, ktorý prejednáva vec; to neplatí vo veciach, v ktorých hodnota pohľadávky bez príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje 500 eur (ďalej len „drobné spory“).

§ 29a

(1) Ak je v tej istej veci na jednej strane sporu počet účastníkov väčší ako dvadsať a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť ohrozený účel a rýchly priebeh konania a títo účastníci sa nedohodnú na spoločnom zástupcovi, navrhne ho súd a účastníkov vyzve, aby sa k nemu vyjadrili. Zároveň súd pripojí doložku, že ak sa účastníci nevyjadria v určitej lehote, bude sa predpokladať, že nemajú k ustanovenému zástupcovi pripomienky. Spoločný zástupca má rovnaké procesné postavenie ako splnomocnenec. Spoločný zástupca nemôže bez písomného súhlasu zastúpeného účastníka konania vziať za neho návrh späť.

(2) Ak účastník nesúhlasí s ustanovením spoločného zástupcu, môže súd vylúčiť prejednanie jeho nároku na samostatné konanie, ak to povaha veci dovoľuje.

§ 30

Účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť zástupcu z radov advokátov, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

§ 31

(1) Ustanovený zástupca má rovnaké postavenie ako zástupca na základe plnomocenstva pre celé konanie, pokiaľ nebol ustanovený len pre určité úkony.

(2) Ak bol za zástupcu ustanovený advokát, má rovnaké postavenie ako advokát, ktorému účastník udelil plnomocenstvo.

§ 31a**Spoločné ustanovenie**

(1) Zástupcom účastníka nemôže byť ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami účastníka konania, ktorého zastupuje.

(2) Súd zruší uznesenie o ustanovení opatrovníka alebo advokáta, ak na ich strane existujú dôvody nezlučiteľné s ich ustanovením.

§ 35

(1) Prokurátor môže podať návrh na začatie konania,

- a) ak to ustanovuje osobitný zákon,⁴⁾
- b) ak ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo protestu prokurátora a za podmienok uvedených v tomto zákone,
- c) ak ide o nečinnosť orgánu verejnej správy v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo upozorneniu prokurátora, za podmienok ustanovených v tomto zákone,
- d) ak ide o uplatnenie nároku štátu podľa osobitného zákona⁵⁾ na vydanie bezdôvodného obohatenia vrátane majetkového prospechu získaného z nepoctivých zdrojov,
- e) na uloženie ochrannnej výchovy osobe, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná a spáchala čin, ktorý by inak bol trestným činom,
- f) ak ide o vyslovenie neplatnosti prevodu alebo prechodu vlastníctva alebo o určenie vlastníctva a pri prevode alebo prechode vlastníctva boli porušené ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu.

(2) Prokurátor môže vstúpiť do začatého konania

- a) vo veciach spôsobilosti na právne úkony,
- b) vo veciach vyhlásenia za mŕtveho,
- c) vo veciach zápisu do obchodného registra,
- d) vo veciach výchovy maloletých,
- e) vo veciach opatrovníctva,
- f) vo veciach konkurzu a vyrovnania,
- g) vo veciach určenia neplatnosti prevodu alebo prechodu vlastníctva alebo o určenie vlastníctva,
- h) vo veciach preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktorým bolo vyhovené

protestu prokurátora,

- i) vo veciach, v ktorých ako jeden z účastníkov konania vystupuje štát, štátny podnik, právnická osoba s majetkovou účasťou štátu, obec alebo vyšší územný celok.

(3) Prokurátor je v konaní podľa odsekov 1 a 2 oprávnený na všetky úkony, ktoré môže vykonať účastník konania, ak nejde o úkony, ktoré môže vykonať len účastník právneho vzťahu.

§ 35a

(1) Európska komisia (ďalej len „Komisia“) a Protimonopolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „protimonopolný úrad“) môžu v konaní, v ktorom súd uplatňuje ustanovenia osobitného predpisu,⁶⁾ predložiť písomné vyjadrenie k právnym alebo skutkovým skutočnostiam priamo súvisiacim s prejednávanou vecou. Súd môže vyhovieť žiadosti Komisie alebo protimonopolného úradu o ústne vyjadrenie.

(2) Písomné vyjadrenie podľa odseku 1 musí mať všeobecné náležitosti podania podľa § 42 ods. 3.

(3) Súd je povinný umožniť účastníkovi konania vyjadriť sa v súdom určenej primeranej lehote k vyjadreniu Komisie alebo k vyjadreniu protimonopolného úradu podľa odseku 1.

(4) Súd je povinný na účel prípravy vyjadrenia podľa odseku 1 umožniť Komisii a protimonopolnému úradu nazeranie do súdneho spisu s právom robiť si z neho výpisy a odpisy. Na ich žiadosť je tiež povinný im doručiť alebo zabezpečiť doručenie kópie akýchkoľvek dokumentov súvisiacich s prejednávanou vecou, ktoré sú nevyhnutné na prípravu ich vyjadrenia podľa odseku 1.

Štvrtá hlava ÚKONY SÚDU A ÚČASTNÍKOV

Úkony súdu

§ 36

(1) V konaní pred súdom koná a rozhoduje senát, jediný sudca (ďalej len „samosudca“) alebo poverený zamestnanec súdu v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom (ďalej len „poverený zamestnanec súdu“).

(2) V konaní pred okresným súdom koná a rozhoduje samosudca alebo poverený zamestnanec súdu.

(3) V konaní pred krajským súdom ako súdom prvého stupňa koná a rozhoduje samosudca alebo poverený zamestnanec súdu; v odvolacom konaní koná a rozhoduje senát.

§ 36c

Najvyšší súd Slovenskej republiky koná a rozhoduje v senátoch.

§ 36d

(1) Predseda senátu môže vo veciach prislúchajúcich senátu vykonávať len také úkony, ktorými sa nerozhoduje vo veci.

(2) V prípadoch, keď podľa zákona môže konať a rozhodovať samosudca, prislúchajú mu práva, ktoré sú inak vyhradené senátu.

§ 37

(1) Senát rozhoduje po porade za prítomnosti zapisovateľa; nikto iný nesmie byť na porade prítomný.

(2) Na rozhodnutie je potrebná väčšina hlasov, pričom hlasovať sú povinní všetci členovia senátu. Hlasovanie vedie predseda senátu. Prísediaci hlasujú pred sudcami a mladší sudcovia pred staršími sudcami, predseda senátu hlasuje posledný.

§ 38

(1) Na základe poverenia súdu je notár ako súdny komisár oprávnený viesť samostatne konanie o dedičstve smerujúce k vydaniu osvedčenia o dedičstve alebo k predloženiu veci súdu na vydanie uznesenia podľa § 175zd. Poverenie môže súd dodatočne meniť. Poverenie a zmena poverenia sú voči súdnemu komisárovi účinné, len čo mu ich súd oznámil.

(2) Notár v konaní podľa odseku 1 je oprávnený vydať rozhodnutia okrem rozhodnutí uvedených v osobitnom predpise. Proti rozhodnutiam notára vydaným v konaní o dedičstve je prípustné odvolanie. Včas podaným odvolaním osoby, ktorej bolo rozhodnutie určené na doručenie, sa toto rozhodnutie zrušuje a nové rozhodnutie vydá sudca; v ostatných prípadoch o odvolaní rozhodne odvolací súd.

(3) Účastník konania sa nemôže vzdať odvolania proti rozhodnutiu notára.

(4) Z úkonov podľa odseku 1 sú vyňaté žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v cudzine.

(5) Úkony notára podľa odseku 1 sa považujú za úkony súdu.

(6) Poverenie nie je súdnym rozhodnutím.

§ 39

(1) Úkony, ktoré by príslušný súd alebo rozhodcovský súd mohol urobiť len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktoré v jeho obvode nemožno urobiť, urobí na dožiadanie iný súd.

(2) Ak dožiadaný súd nemôže urobiť úkon vo svojom obvode, postúpi dožiadanie súdu, v obvode ktorého možno úkon urobiť, ak je mu tento súd známy; inak dožiadanie vráti.

(3) Úkony dožiadaného súdu robí samosudca; má pritom práva a povinnosti predsedu senátu.

§ 40

(1) O úkonoch, pri ktorých súd koná s účastníkmi alebo vykonáva dokazovanie, spisuje sa zápisnica. V zápisnici sa najmä označí prejednávaná vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh dokazovania a uvedie sa obsah prednesov a výroky rozhodnutia; ak nahrádza zápisnica podanie, musí mať aj jeho náležitosti.

(2) Zápisnicu podpisuje predseda senátu, samosudca alebo súdny úradník a zapisovateľ, ktorý zápisnicu spísal; ak predseda senátu nemôže zápisnicu podpísať, podpíše ju za neho iný člen senátu. Ak bol uzavretý zmier, podpisujú zápisnicu aj prítomní účastníci. Zápisnicu o hlasovaní podpisujú všetci členovia senátu a zapisovateľ.

(3) Predseda senátu alebo samosudca opraví v zápisnici chyby v písaní a iné zrejme nesprávnosti. Predseda senátu alebo samosudca rozhoduje aj o návrhoch na doplnenie zápisnice

a o námietkach proti jej zneniu. Každá námietka účastníka konania proti zneniu zápisnice, vedeniu konania alebo správania účastníkov konania, ktorej súd nevyhovел, musí byť v zápisnici uvedená.

(4) Zápisnicu podľa odseku 1 možno v konaní o dedičstve nahradiť osvedčením o dedičstve (§ 175zca).

§ 40a **Súdny úradník**

Súdny úradník môže v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom vydávať rozhodnutia a vykonávať iné úlohy súdu. Osobitný zákon ustanovuje, kedy môže súdny úradník konať samostatne a kedy na základe poverenia vydaného sudcom.

Úkony účastníkov

§ 41

(1) Účastníci môžu robiť svoje úkony akoukoľvek formou, pokiaľ zákon pre niektoré úkony nepredpisuje určitú formu.

(2) Každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

(3) Hmotnoprávny úkon účastníka urobený voči súdu je účinný aj voči ostatným účastníkom, avšak len od okamihu, keď sa o ňom v konaní dozvedeli.

§ 42

(1) Podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

(2) Každý okresný súd je povinný spísať podanie do zápisnice a postúpiť ho bez prieťahu príslušnému súdu. Také podanie má tie isté účinky, ako keby sa stalo priamo na príslušnom súde.

(3) Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

§ 43

(1) Sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.

(2) Ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania. Ak bolo podanie doplnené alebo opravené v celom rozsahu v súlade s uznesením podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže podľa § 210a rozhodnúť

súd, ktorý ho vydal.

(3) Na iné podanie, ktoré podľa svojho obsahu nespĺňa náležitosti návrhu na začatie konania, ak nie je riadne opravené alebo doplnené, súd neprihliada.

§ 44

(1) Účastníci a ich zástupcovia majú právo nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov. To neplatí, ak ide o zápisnicu o hlasovaní alebo listiny obsahujúce utajované skutočnosti, alebo chránené údaje podľa osobitných predpisov.

(2) Niekomu inému než účastníkovi môže predseda senátu alebo samosudca povoliť nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy, ak sú pre to vážne dôvody a oprávnené záujmy účastníkov tým nemôžu byť dotknuté.

§ 44a

Účastník konania je oprávnený podať na príslušnej správe katastra nehnuteľností návrh na zápis začatia súdneho konania, v ktorom sa uplatňujú vecné práva k nehnuteľnostiam, alebo súdneho konania o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby.

Doručovanie

§ 45

(1) Súd doručuje písomnosť sám alebo poštou. Súd môže doručiť písomnosť aj prostredníctvom súdneho exekútora, orgánu obce alebo príslušného útvaru Policajného zboru a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom aj prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“).

(2) Údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len „doručenka“) sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak.

(3) Okrem rozhodnutí súd v písomnostiach doručovaných účastníkovi konania alebo jeho zástupcovi uvádza aj adresu na zasielanie písomností elektronickými prostriedkami.

(4) Písomnosti možno doručovať aj elektronickými prostriedkami, ak o to účastník konania alebo jeho zástupca požiada a oznámi adresu na zasielanie písomností elektronickými prostriedkami. Písomnosť súdu sa považuje za doručенú piaty deň od jej odoslania, aj keď ju adresát neprečítal.

(5) Doručovanie podľa odseku 4 je vylúčené pri doručovaní súdnych rozhodnutí a písomností, ktoré sa doručujú do vlastných rúk.

(6) Podanie urobené elektronickými prostriedkami, ktoré neobsahuje spisovú značku súdneho konania, súd vráti s uvedením dôvodu, pre ktorý nemôže také podanie prijať.

§ 46

(1) Adresátovi možno doručiť písomnosť v byte v sídle (mieste podnikania), na pracovisku alebo kdekoľvek bude zastihnutý.

(2) Ak nebol adresát zastihnutý, hoci sa zdržuje v mieste doručenia, doručí sa inej dospeléj osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ak je ochotná obstaráť odovzdanie písomnosti. Ak nemožno ani takto doručiť, uloží sa písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom vyzve, aby si písomnosť

vyzdvihol. Písomnosť sa považuje za doručенú dňom, keď bola súdu vrátená, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

(3) Ak sa podľa odseku 2 písomnosť odovzdá účastníkovi, ktorý má na veci protichodný záujem, je doručenie neúčinné.

§ 47

(1) Do vlastných rúk treba doručiť písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a iné písomnosti, ak to nariadi súd.

(2) Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

§ 47a

Pokiaľ zákon ustanovuje, že rozhodnutie má byť vyvesené na úradnej tabuli súdu, platí, že pätnástym dňom vyvesenia bolo rozhodnutie doručené účastníkom, ktorí nie sú súdu známi alebo ktorých pobyt nie je známy.

§ 48

(1) Písomnosti, ktoré sú určené orgánom alebo právnickým osobám, doručujú sa pracovníkom oprávneným za orgány alebo právnické osoby prijímať písomnosti. Ak ich niet, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za orgán alebo právnickú osobu konať, ostatné písomnosti ktorémukoľvek ich pracovníkovi, ktorý písomnosti prijme.

(2) Ak nie je možné doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie.

(3) Ak nie je možné doručiť písomnosť fyzickej osobe ktorá je podnikateľom na adresu jej miesta podnikania uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa fyzická osoba ktorá je podnikateľom o tom nedozvie.

(4) Ak nie je možné doručiť písomnosť fyzickej osobe, ktorá nie je podnikateľom, na adresu jej trvalého pobytu alebo prechodného pobytu, nie je možné zistiť miesto, na ktorom preberá písomnosti, a nie je možné, aby ju zastupoval ustanovený opatrovník, súd uznesením rozhodne, že písomnosti určené tejto osobe sa budú doručovať uložením v súdnom spise; toto uznesenie sa vyvesí na úradnej tabuli súdu až do právoplatného skončenia konania. Súd aj bez návrhu zruší uznesenie, ak pominú dôvody na jeho vydanie. Písomnosti doručované uložením v súdnom spise sa považujú za doručené po uplynutí siedmich dní od ich vyhotovenia.

(5) Písomnosti určené advokátovi sa môžu doručovať tiež advokátskym koncipientom a iným pracovníkom, ktorí sú u advokáta pracovne činní a poveril ich prijímaním zásielok.

(6) Písomnosti určené notárovi sa môžu doručovať tiež notárskym koncipientom a iným pracovníkom, ktorí sú u notára pracovne činní a poveril ich prijímaním zásielok.

(7) Písomnosti určené súdnemu exekútorovi sa môžu doručiť aj exekútorskému koncipientovi, alebo aj inému zamestnancovi exekútora, ktorý preukáže, že je poverený prijímaním zásielok.

§ 48a

Ak má účastník viacerých advokátov, doručí sa písomnosť tomu z nich, ktorého určí účastník na doručovanie písomností. Ak účastník výslovne neurčí žiadneho z advokátov, doručuje sa ktorémukoľvek z nich.

§ 49

(1) Ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ak má však účastník osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku sa doručuje iba zástupcovi.

(2) Súd poučí účastníka konania o možnosti žiadať o doručenie písomností i na adrese iného miesta v Slovenskej republike, ak na takéto miesto môže byť písomnosť doručená zákonom predpísaným spôsobom, prípadne zvolí si zástupcu pre doručovanie.

(3) Ak sa niektorá zásielka určená do vlastných rúk vráti z miesta, ktoré na doručovanie označil účastník konania, z miesta jeho pobytu evidovaného podľa osobitných predpisov alebo od zvoleného zástupcu pre doručovanie ako neprevzatá, súd môže všetky nasledujúce písomnosti pre tohto účastníka ukladať na súde s účinkami doručenia k siedmemu dňu od odoslania rovnopisu doručovanej písomnosti podľa odseku 4.

(4) Ak sa účastníkovi konania ukladajú písomnosti na súde s účinkami doručenia, rovnopisy týchto písomností súd zašle tomuto účastníkovi zásielkou spolu s oznámením, že sa táto písomnosť považuje za doručenú uložením na súde s účinkami doručenia k siedmemu dňu od odoslania tejto zásielky. Neprevzatie tejto zásielky nemá vplyv na účinky doručenia.

(5) Súd poučí účastníka podľa odsekov 2 až 4 spravidla na začiatku konania, a ak toto poučenie doručuje ako písomnosť, doručuje ho do vlastných rúk; náhradné doručenie je vylúčené.

(6) Ustanovenia odsekov 2 až 5 sa nepoužijú v prípadoch doručovania osobám, na ktoré sa vzťahuje doručovanie podľa § 48 ods. 2 a 3, osobám vo výkone trestu odňatia slobody, vo väzbe, osobám umiestneným v zariadeniach pre výkon ústavnej starostlivosti a ochrannej výchovy, tomu, kto požíva diplomatické výsady a imunity, alebo tomu, kto je v jeho byte alebo komu má byť písomnosť doručená v budove alebo v miestnosti chránenej diplomatickou imunitou.

(7) Uznesenie o ustanovení opatrovníka účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, sa doručí iba ustanovenému opatrovníkovi.

§ 49a

Ak účastník konania požiada, aby sa na jeho náklady doručovali súdne písomnosti inému účastníkovi súdnym exekútorom, súd môže doručovať písomnosti prostredníctvom účastníkom zvoleného súdneho exekútora podľa osobitného predpisu;^{6b)} účastník oznámi aj údaj o elektronickej adrese zvoleného súdneho exekútora. Účastník konania hradí takto vzniknuté náklady a odmenu súdnemu exekútorovi; náklady doručenia a odmena súdnemu exekútorovi sa nepovažujú za trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

§ 50

Ak adresát bezdôvodne odoprie písomnosť prijať, je písomnosť doručená dňom, keď jej prijatie

bolo odopreté; o tom musí byť adresát poučený doručovateľom.

§ 50a

Uverejňovanie vyhlášok

Povinnosť súdu zverejniť vyhláškou rôzne údaje, ustanovená v tomto zákone a v zákone o konkurze a vyrovnaní, je splnená ich uverejnením v Obchodnom vestníku (§ 769 Obchodného zákonníka), pokiaľ sa zákon neobmedzuje na zverejnenie údajov na úradnej tabuli súdu; tým nie je dotknutá povinnosť uverejnenia údajov v dennej tlači.

Predvolanie a predvádzanie

§ 51

Predvolanie na súd sa deje spravidla písomne a v naliehavých prípadoch i telegraficky, telefaxom alebo telefonicky. Predvolať možno i ústne na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu, na ktorom je predvolaný prítomný.

§ 52

(1) V prípade, že sa predvolaný bez ospravedlnenia neustanoví na výsluch alebo k znalcovi, môže ho súd dať predviesť, ak o možnosti predvedenia predvolaného poučil. O predvedení rozhodne súd uznesením, ktoré sa predvolanému doručí pri predvedení.

(2) O predvedenie požiada súd príslušný policajný orgán; ak ide o maloletého, požiada súd tento orgán o predvedenie len vtedy, ak nemožno predvedenie zabezpečiť inak. O predvedenie vojakov v činnej službe a príslušníkov ozbrojených sborov požiada súd ich náčelníka.

(3) Trovy predvedenia uhradzuje ten, kto je predvádzaný.

Poriadkové opatrenie

§ 53

(1) Tomu, kto marí uplatnenie základného práva iného účastníka konania alebo kto hrubo sťažuje postup konania tým, že sa neustanoví na súd, hoci naň bol riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, alebo kto neposlúchne príkaz súdu, alebo kto ruší poriadok, alebo kto urobí hrubo urážlivé podanie, súd môže uložiť uznesením poriadkovú pokutu až do výšky 820 eur.

(2) Pri opakovanom hrubom sťažení postupu konania podľa odseku 1 súd môže uložiť uznesením poriadkovú pokutu až do výšky 1 640 eur.

(3) Poriadkové pokuty pripadajú štátu.

(4) Uloženú poriadkovú pokutu môže súd dodatočne, a to i po skončení konania odpustiť, ak to odôvodňuje neskoršie správanie sa toho, komu bola uložená, alebo ak nastali dôvody hodné osobitného zreteľa; to neplatí, ak už bola poriadková pokuta zaplatená.

§ 54

Toho, kto hrubo ruší poriadok, môže predseda senátu, samosudca alebo nimi poverený zamestnanec súdu vykázať z miesta, kde sa koná. Ak je vykázaný účastník, môže sa konať ďalej v jeho neprítomnosti.

Lehoty

§ 55

Ak tento zákon neustanovuje lehotu na urobenie úkonu, určí ju, ak je to potrebné, predseda senátu, samosudca alebo nimi poverený zamestnanec súdu. Lehotu, ktorú určil, môže predseda senátu alebo samosudca alebo ním poverený zamestnanec súdu tiež predĺžiť.

§ 56

(1) Lehota neplynie tomu, kto stratil spôsobilosť byť účastníkom konania alebo spôsobilosť konať pred súdom.

(2) Len čo v takom prípade do konania vstúpi iný účastník, zákonný zástupca alebo opatrovník účastníka, začína im plynúť nová lehota od toho času, keď do konania vstúpili.

§ 57

(1) Do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

(2) Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

(3) Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

§ 58

(1) Súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju účastník alebo jeho zástupca zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do pätnástich dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

(2) Súd môže na žiadosť účastníka priznať odkladný účinok návrhu, aby sa odpustilo zmeškanie lehoty.

DRUHÁ ČASŤ

ČINNOSŤ SÚDU PRED ZAČATÍM KONANIA

Prvá hlava

PREDBEŽNÉ KONANIA

Zmierovacie konanie

§ 67

Ak to povaha veci pripúšťa, možno navrhnúť na ktoromkoľvek súde, ktorý by bol vecne príslušný na rozhodovanie veci, aby vykonal pokus o zmier (zmierovacie konanie), a ak došlo k jeho uzavretiu, aby rozhodol aj o jeho schválení. Ak by bol vecne príslušný krajský súd, uskutoční zmierovacie konanie na krajskom súde samosudca; v týchto prípadoch sa však môže uskutočniť zmierovacie konanie a schválenie zmieru aj ktorýkoľvek okresný súd.

§ 68

- (1) Zmierovacie konanie uskutočňuje samosudca.
- (2) Pri zmierovacom konaní súd použije vhodné prostriedky výchovného pôsobenia.
- (3) Súčinnosť alebo prítomnosť účastníkov nemožno žiadnym spôsobom vynucovať.

§ 69

Účelom zmierovacieho konania je uzavretie zmieru. Ustanovenia § 99 platia i pre tento zmier.

Konanie o určenie otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov**§ 73**

- (1) Ak sa narodí dieťa, u ktorého nie je otcovstvo určené zákonnou domnienkou svedčiacou manželovi matky ani súhlasným vyhlásením rodičov pred orgánom, ktorý vedie matriku, vyslúchne súd toho, koho matka označuje za otca, či uznáva, že je otcom. Príslušným je súd podľa § 88 písm. c).
- (2) Ak dôjde k súhlasnému vyhláseniu rodičov o otcovstve, uvedie sa to v zápisnici a oznámi orgánu, ktorý vedie matriku narodení, v ktorej je dieťa zapísané.
- (3) Ak takto k určeniu otcovstva nedôjde a matka v primeranom čase nepodá návrh na určenie otcovstva, ustanoví súd dieťaťu opatrovníka na podanie takého návrhu a na to, aby dieťa v konaní zastupoval.

Druhá hlava**PREDBEŽNÉ OPATRENIA A ZABEZPEČENIE DÔKAZU****Predbežné opatrenia****§ 74**

- (1) Pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.
- (2) Príslušný na nariadenie predbežného opatrenia je súd, ktorý je príslušný na konanie o veci. Ak nie je príslušný súd známy alebo ak príslušný súd nemôže včas zakročiť, zakročí a nariadi predbežné opatrenie podľa § 75a súd, v ktorého obvode sa maloletý zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu. Účastníkmi konania sú tí, ktorí by nimi boli, keby šlo o vec samu.

§ 75

- (1) Predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.
- (2) Návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť

maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

(3) Ak návrh nemá všetky náležitosti podľa odseku 2, súd postupuje podľa § 43 a v uznesení uvedie vady návrhu; to neplatí na konanie, ktoré môže začať súd i bez návrhu.

(4) O návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd bezodkladne najneskôr do 30 dní po doručení návrhu.

(5) Ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Ak súd rozhoduje o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g), rozhodne najneskôr do 48 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 75a, rozhodne najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Uznesenie o predbežnom opatrení uvedenom v tomto odseku je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

(6) Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd opätovne rozhodne v lehote podľa odseku 4 alebo 5. Lehota začína plynúť odo dňa vrátenia veci odvolacím súdom súdu prvého stupňa.

(7) Súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov.

(8) Navrhovateľ predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. h) môže navrhnúť, aby ten, kto porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva, mohol namiesto zdržania sa takého konania zložiť zábezpeku do úschovy súdu na náhradu ujmy vzniknutej porušovaním alebo ohrozením práva duševného vlastníctva.

(9) O nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

(10) Rozhodnutie o predbežnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho nariadenia. Ak je návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý, súd odošle rozhodnutie do troch dní od jeho vydania.

§ 75a

(1) Ak sa ocitne maloleté dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd bez návrhu alebo na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa osobitných predpisov predbežným opatrením nariadi, aby bolo maloleté dieťa dočasne zverené do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

(2) Pri nariadení predbežného opatrenia podľa odseku 1 nemusí byť maloleté dieťa zastúpené. Ak maloletý nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže maloleté dieťa v konaní zastupovať, ustanoví súd maloletému dieťaťu opatrovníka bezodkladne po uskutočnení výkonu predbežného opatrenia.

(3) Uznesenie o nariadení predbežného opatrenia podľa odseku 1 sa doručuje účastníkom až pri jeho výkone. Účastníkom, ktorí neboli pri výkone uznesenia prítomní, uznesenie spolu

s vyznutením, že sa jeho výkon uskutočnil, doručí dodatočne súd príslušný podľa § 88 ods. 1 písm. c).

(4) Predbežné opatrenie podľa odseku 1 trvá najmenej počas troch mesiacov od jeho vykonateľnosti; ak bolo pred uplynutím tejto lehoty začaté konanie vo veci samej, predbežné opatrenie trvá a zanikne, len čo je rozhodnutie vo veci samej vykonateľné.

§ 75b

(1) Ak sa súdu nepodarilo predvolať účastníka, ktorého príslušný policajný orgán vykázal zo spoločného obydlija podľa osobitného predpisu^{6a}) alebo v prospech, ktorého bolo takéto opatrenie vydané ani prostredníctvom príslušného útvaru Policajného zboru, súd zverejní predvolanie na úradnej tabuli súdu a deň zverejnenia sa považuje za deň doručenia predvolania.

(2) Ak sa napriek poučeniu príslušného policajného orgánu o spôsobe doručovania a o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie, niektorý z účastníkov na pojednávanie neustanoví, súd rozhodne v jeho neprospech bez zisťovania dôvodov na vykázanie zo spoločného obydlija. Súd návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietne, ak sa ani jeden z účastníkov neustanoví na pojednávanie.

(3) Ak sa vráti zásielka obsahujúca rozhodnutie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia z adresy, ktorú uviedol účastník vykázaný zo spoločného obydlija, súd vyvesí rozhodnutie na úradnej tabuli súdu.

(4) Lehota na prípravu pojednávania podľa § 115 ods. 2 sa nepoužije.

§ 76

(1) Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby

- a) platil výživné v nevyhnutnej miere;
- b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd;
- c) poskytol aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje;
- d) zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde;
- e) nenakladal s určitými vecami alebo právami;
- f) niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal,
- g) nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násilia,
- h) sa zdržal konania, ktorým porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva.

(2) Predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

(3) Súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas.

(4) Ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

(5) Ak nie je možné doručiť uznesenie o nariadení predbežného opatrenia podľa odseku 1 písm. b) účastníkom ani pri jeho výkone, postupuje sa pri doručovaní uznesenia podľa § 75a ods. 3. To neplatí, ak bolo predbežným opatrením nariadené účastníkovi, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov.

§ 77

(1) Predbežné opatrenie zanikne, ak

- a) navrhovateľ nepodal v súdom určenej lehote návrh na začatie konania;
- b) sa návrhu vo veci samej nevyhovelo;
- c) sa návrhu vo veci samej vyhovelo a uplynulo 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia o veci;
- d) uplynul určený čas, po ktorý malo trvať.

(2) Predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

(3) Ak predbežné opatrenie zaniklo alebo bolo zrušené z iného dôvodu, než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovelo alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené, navrhovateľ je povinný nahradiť ujmy tomu, komu predbežným opatrením vznikli. Rozhodne o tom na návrh súd, ktorý nariadil predbežné opatrenie.

(4) Ak ide o predbežné opatrenie nariadené podľa § 75 ods. 8, zo zloženej zábezpeky sa uspokojí právoplatne priznaná náhrada ujmy; ak zábezpeka nepostačuje na uspokojenie všetkých poškodených, rozdelí ju súd medzi nich pomerne. Povinnosť nahradiť ujmu, ktorá nebola uspokojená z tejto zábezpeky, tým nie je dotknutá.

(5) Po uspokojení nároku podľa odseku 4 zvyšnú časť zloženej zábezpeky súd vráti tomu, kto zábezpeku zložil.

(6) Súd vráti zloženú zábezpeku, ak

- a) bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia právoplatne zamietnutý,
- b) bolo konanie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zastavené alebo
- c) predbežné opatrenie zaniklo podľa odseku 1 písm. a) alebo b).

Zabezpečenie dôkazu

§ 78

(1) Pred začatím konania o veci samej možno na návrh zabezpečiť dôkaz, ak je obava, že neskôršie ho nebude možno vykonať vôbec alebo len s veľkými ťažkosťami.

(2) Na zabezpečenie dôkazu je príslušný súd, ktorý by bol príslušný na konanie o veci, alebo súd, v obvode ktorého je ohrozený dôkazný prostriedok.

(3) Zabezpečenie dôkazu vykoná súd spôsobom predpísaným pre dôkaz, o ktorý ide.

§ 78a

(1) Na zabezpečenie dôkazu na účely prešetrovania podľa osobitných predpisov⁷⁾ súd na základe návrhu Komisie alebo protimonopolného úradu do troch dní rozhodne o vydaní súhlasu s inšpekciou objektov, priestorov alebo dopravných prostriedkov. Prílohou k návrhu je rozhodnutie Komisie alebo protimonopolného úradu.

(2) Návrh podľa odseku 1 musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 42 ods. 3 najmä účel inšpekcie, určenie objektov, priestorov alebo dopravných prostriedkov, v ktorých sa má inšpekcia vykonať, určenie osôb, ktoré by mali inšpekciu vykonať, s návrhom právomocí, ktoré by mali mať, a uvedenie skutočností, ktoré preukazujú dôvodné podozrenie, že sa určité podklady alebo dokumenty nachádzajú v uvedených objektoch, priestoroch alebo dopravných prostriedkoch.

(3) Súd postupuje pri vydaní súhlasu s inšpekciou Komisiou podľa odseku 1 v súlade s osobitným predpisom.⁸⁾ Pri vydaní súhlasu s inšpekciou protimonopolným úradom súd skúma, či inšpekcia alebo spôsob jej výkonu je úmerná a dostatočne odôvodnená s ohľadom na závažnosť možného obmedzenia hospodárskej súťaže, význam hľadaného podkladu alebo dokumentu, účasť podnikateľa⁹⁾ na možnom obmedzení hospodárskej súťaže a odôvodnenie predpokladu, že hľadané podklady alebo dokumenty sa nachádzajú v určitých objektoch, priestoroch alebo dopravných prostriedkoch.

(4) Výrok uznesenia súdu o súhlase s inšpekciou musí obsahovať určenie účelu inšpekcie, určenie objektov, priestorov alebo dopravných prostriedkov, v ktorých sa má inšpekcia vykonať, určenie osôb, ktoré inšpekciu vykonávajú, s uvedením ich právomocí pri výkone inšpekcie a určenie dátumu inšpekcie s uvedením lehoty, do ktorej je možné inšpekciu vykonať. Lehota na vykonanie inšpekcie nesmie byť dlhšia ako 30 dní.

(5) Súd ustanoví osobe, ktorá užíva objekty, priestory alebo dopravné prostriedky, v ktorých sa má inšpekcia vykonať, opatrovníka podľa § 192, ktorý sa zúčastní na výkone inšpekcie.

(6) Uznesenie súdu o súhlase s inšpekciou súd doručí protimonopolnému úradu, ktorý zabezpečí jeho doručenie osobe, u ktorej sa inšpekcia vykoná.¹⁰⁾

(7) Proti uzneseniu súdu o vydaní súhlasu na inšpekciu podľa odseku 1 je prípustné odvolanie, ktoré nemá odkladný účinok. Odvolanie je oprávnená podať osoba, ktorá užíva objekty, priestory alebo dopravné prostriedky, v ktorých sa inšpekcia vykonala.

Zabezpečenie dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva

§ 78b

(1) Pred začatím konania o veci samej možno na návrh toho, koho práva duševného vlastníctva boli porušené alebo ohrozené, kto osvedčil porušenie alebo ohrozenie práva duševného vlastníctva na účely vykonania dôkazu zabezpečiť

- a) tovar alebo vzorku tovaru, ktorým dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práva duševného vlastníctva,
- b) materiál a nástroje, ktoré sa použili na výrobu alebo rozširovanie tovaru uvedeného v písmene a), alebo
- c) dokumentáciu súvisiacu s tovarom uvedeným v písmene a).

(2) Na zabezpečenie dôkazu je príslušný súd, v obvode ktorého je zabezpečovaný dôkazný prostriedok alebo súd, ktorý by bol príslušný na konanie o veci.

(3) Účastníkmi konania sú tí, ktorí by nimi boli, keby išlo o vec samú, a ten, kto má zabezpečovaný dôkazný prostriedok.

(4) Ustanovenie § 78 ods. 3 platí primerane.

§ 78c

(1) Ak to odôvodňujú okolnosti prípadu, súd uloží navrhovateľovi uznesením povinnosť zložiť zábezpeku určenú na zabezpečenie náhrady ujmy, ktorá by vznikla zabezpečením dôkazu. Výšku zábezpeky a lehotu na jej zloženie určí súd podľa okolností prípadu, najmä podľa spôsobu zabezpečenia, povahy a rozsahu zabezpečenia dôkazného prostriedku. Ak návrh podalo viac navrhovateľov, sú povinní zložiť zábezpeku spoločne a nerozdielne.

(2) Ak si zabezpečenie predmetu dôkazného prostriedku vyžiada trovy, súd uloží navrhovateľovi, aby zložil primeraný preddavok na trovy zabezpečenia.

(3) Ak navrhovateľ v súdom určenej lehote nezloží zábezpeku podľa odseku 1 alebo nezloží preddavok podľa odseku 2, súd návrh na zabezpečenie dôkazu odmietne; zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

(4) Súd vráti zábezpeku podľa odseku 1, ak

- a) súd nenariadil zabezpečenie dôkazného prostriedku a konanie o návrhu na zabezpečenie dôkazu bolo zastavené alebo bol tento návrh právoplatne zamietnutý, alebo
- b) bol návrh na zabezpečenie dôkazu právoplatne odmietnutý.

(5) Ak súd nariadil zabezpečenie dôkazného prostriedku, bude zábezpeka podľa odseku 1 vrátená, ak

- a) nebol podaný návrh na začatie konania na súde podľa § 78g ods. 2 alebo
- b) nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o návrhu podanom podľa § 78g ods. 2 a z tohto rozhodnutia vyplýva, že zábezpeka podľa odseku 1 nebude použitá na uspokojenie práva na náhradu ujmy.

§ 78d

(1) Ak sú splnené podmienky podľa § 78b a ak súd nerozhodol o odmietnutí návrhu na zabezpečenie dôkazu podľa § 78c ods. 3, súd vydá aj bez výsluchu účastníkov uznesenie o zabezpečení dôkazu.

(2) V uznesení o zabezpečení dôkazu súd účastníkovi uloží, aby vydal dôkazný prostriedok do úschovy súdu alebo iného vhodného uschovávatela, inak mu bude predmet dôkazného prostriedku odobratý.

(3) V uznesení o zabezpečení dôkazu súd uloží navrhovateľovi, aby v lehote určenej súdom podal návrh na začatie konania na súde.

(4) Uznesenie o zabezpečení dôkazu a uznesenie podľa § 78c ods. 1 sa účastníkovi, ktorý má dôkazný prostriedok, doručuje až pri uskutočnení zabezpečenia dôkazného prostriedku.

§ 78e

Ak o to požiada účastník, ktorému zabezpečením dôkazného prostriedku môže preukázateľne vzniknúť podstatne vyššia ujma, ako je výška zloženej zábezpeky podľa § 78c ods. 1, môže súd rozhodnúť o jej zvýšení; ustanovenie § 78c ods. 1 platí primerane.

§ 78f

(1) Zabezpečenie dôkazného prostriedku zanikne, ak

- a) navrhovateľ nepodal v lehote určenej súdom návrh na začatie konania na súde,

- b) v konaní o veci samej bol vykonaný dôkaz zabezpečeného dôkazného prostriedku alebo
- c) konanie o veci samej bolo právoplatne skončené bez toho, aby bol v ňom vykonaný dôkaz zabezpečeného dôkazného prostriedku.

(2) Súd zruší zabezpečenie dôkazného prostriedku uznesením, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené, alebo ak navrhovateľ neuhradil zábezpeku podľa § 78e.

(3) Súd môže zrušiť zabezpečenie dôkazného prostriedku uznesením, ak

- a) to odôvodňujú okolnosti prípadu,
- b) to požiada účastník, ktorému zabezpečením dôkazného prostriedku môže preukázateľne vzniknúť ujma a
- c) účastník podľa písmena b) navrhne, že zloží do úschovy súdu zábezpeku na náhradu ujmy, ktorá by mohla vzniknúť navrhovateľovi zrušením zabezpečenia dôkazného prostriedku.

(4) Výšku zábezpeky podľa odseku 3 písm. c) a lehotu na jej zloženie určí súd podľa okolností prípadu, najmä podľa výšky ujmy hrozacej navrhovateľovi.

(5) Ak súd rozhodol o zrušení zabezpečenia dôkazného prostriedku podľa odseku 3, bude zábezpeka podľa odseku 3 písm. c) vrátená, ak navrhovateľ nepodal žalobu podľa § 78d ods. 3 alebo vo veci samej nebol navrhovateľovi právoplatným rozhodnutím ani sčasti priznaný nárok na uspokojenie práva na náhradu ujmy.

(6) Zabezpečený dôkazný prostriedok sa po zániku podľa odseku 1 alebo po právoplatnom zrušení zabezpečenia podľa odseku 2 alebo 3 vráti tomu, kto ho vydal alebo komu bol odobratý.

§ 78g

(1) Navrhovateľ je povinný nahradiť ujmu každému, komu zabezpečením dôkazného prostriedku vznikla, ak

- a) zabezpečenie dôkazného prostriedku zaniklo podľa § 78f ods. 1 písm. a),
- b) súd nariadil zabezpečenie dôkazného prostriedku a návrh na zabezpečenie dôkazu bol právoplatne zamietnutý,
- c) súd nariadil zabezpečenie dôkazného prostriedku a konanie o návrhu na zabezpečenie dôkazu bolo zastavené, alebo
- d) vo veci samej nebol navrhovateľovi právoplatným rozhodnutím súdu ani sčasti priznaný nárok na uspokojenie práva na náhradu ujmy.

(2) Zodpovednosti podľa odseku 1 sa navrhovateľ nemôže zbaviť, iba ak by k ujme došlo aj inak. Žalobu o náhradu ujmy treba podať najneskôr do troch mesiacov odo dňa

- a) zániku zabezpečenia dôkazného prostriedku podľa § 78f ods. 1 písm. a),
- b) právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí návrhu na zabezpečenie dôkazu,
- c) právoplatnosti rozhodnutia o zastavení konania o návrhu na zabezpečenie dôkazu alebo
- d) právoplatnosti rozhodnutia o veci samej.

(3) Právo podať žalobu o náhradu ujmy podľa odseku 1 zanikne, ak dôjde k zmeškaniu lehoty podľa odseku 2; zmeškanie tejto lehoty nemožno odpustiť.

(4) Právoplatne priznaná náhrada ujmy sa uspokojí zo zábezpeky zloženej navrhovateľom podľa § 78c ods. 1; ak táto zábezpeka nepostačuje na uspokojenie všetkých poškodených, súd ju rozdelí medzi nich pomerne. Povinnosť navrhovateľa nahradiť ujmu, ktorá nebola uspokojená z tejto

zábezpeky, nie je dotknutá.

(5) Po uspokojení nároku podľa odseku 3 zvyšnú časť zloženej zábezpeky podľa § 78c ods. 1 súd vráti navrhovateľovi.

§ 78h

(1) Náhrada ujmy právoplatne priznaná navrhovateľovi sa uspokojí zo zábezpeky podľa § 78f ods. 3 písm. c). Povinnosť účastníka podľa § 78f ods. 3 písm. b) nahradiť ujmu, ktorá nebola uspokojená z tejto zábezpeky, nie je dotknutá.

(2) Po uspokojení nároku podľa odseku 1 zvyšnú časť zábezpeky podľa § 78f ods. 3 písm. c) súd vráti účastníkovi podľa § 78f ods. 3 písm. b).

TRETIA ČASŤ KONANIE V PRVOM STUPNI

Prvá hlava PRIEBEH KONANIA

Začatie konania

§ 79

(1) Konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať meno, priezvisko, prípadne aj dátum narodenia a telefonický kontakt, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je účastníkom právnická osoba, návrh musí obsahovať názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom zahraničná osoba, k návrhu musí byť pripojený výpis z registra alebo z inej evidencie, do ktorej je zahraničná osoba zapísaná. Ak je účastníkom fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, návrh musí obsahovať obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. Ak sa návrh týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným (§ 90), nazýva sa žalobou.

(2) Navrhovateľ je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, okrem tých, ktoré nemôže pripojiť bez svojej viny.

(3) Návrh na začatie konania možno podať aj na tlačive vydanom podľa vzoru, ktorý ustanoví všeobecný záväzný právny predpis vydaný Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

(4) Návrh na začatie konania doručí súd ostatným účastníkom do vlastných rúk.

§ 80

Návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä

- a) o osobnom stave (o rozvede, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho);
- b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva;
- c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

§ 81

(1) Aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie

o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon.

(2) Ak súd nariadil predbežné opatrenie podľa § 75a, začne aj bez návrhu konanie o výchove maloletého najneskôr do troch mesiacov od nariadenia predbežného opatrenia.

(3) O začatí konania bez návrhu vydá súd uznesenie, ktoré doručí účastníkom do vlastných rúk, ak zákon neustanovuje inak.

(4) Na konania, ktoré možno začať i bez návrhu, sa vzťahujú ustanovenia prvej až štvrtej hlavy tejto časti, ak ďalej nie je ustanovené inak.

§ 82

(1) Konanie je začaté dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie alebo keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu.

(2) Ak konaniu na súde predchádzalo konanie v rozhodcovskej komisii, konanie na súde sa začína tiež dňom, keď postúpená vec došla súdu.

§ 82a

Súd bezodkladne oznámi protimonopolnému úradu začatie konania, v ktorom uplatňuje ustanovenia osobitného predpisu.⁶⁾

§ 83

Začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Miestna príslušnosť

§ 84

Na konanie je príslušný všeobecný súd účastníka, proti ktorému návrh smeruje (odporca), ak nie je ustanovené inak.

§ 85

(1) Všeobecným súdom občana je súd, v obvode ktorého má občan bydlisko, a ak nemá bydlisko, súd, v obvode ktorého sa zdržuje.

(2) Všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v obvode ktorého má právnická osoba sídlo.

(3) Všeobecným súdom štátu je súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo.

(4) Všeobecným súdom v obchodných veciach je súd, v ktorého obvode má odporca svoje sídlo, a ak nemá svoje sídlo, súd, v ktorého obvode má miesto podnikania. Ak odporca nemá ani miesto podnikania, je všeobecným súdom súd, v ktorého obvode má odporca svoje bydlisko.

§ 85a

(1) Ak na konanie je vecne príslušný krajský súd a miestna príslušnosť súdu sa má spravovať všeobecným súdom účastníka, stáva sa miestne príslušným krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd účastníka.

(2) Osobitný zákon môže ustanoviť, ktorý z krajských súdov je príslušný rozhodovať ako súd prvého stupňa o jednotlivých veciach.

§ 86

(1) Ak odporca, ktorý je občanom Slovenskej republiky, nemá všeobecný súd v tejto republike, je príslušný súd, v obvode ktorého mal tu posledné bydlisko.

(2) Proti tomu, kto nemá iný príslušný súd v Slovenskej republike, možno uplatniť majetkové práva na súde, v obvode ktorého má majetok.

(3) Proti zahraničnej právnickej osobe možno podať návrh aj na súde, v obvode ktorého je v Slovenskej republike jej zastupiteľstvo alebo orgán poverený obstarávaním jej hospodárskych vecí.

§ 87

Popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého

- a) má odporca svoje stále pracovisko;
- b) došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá právo na náhradu škody;
- c) je umiestnená organizačná zložka právnickej osoby, ktorá je odporcom, ak sa spor týka tejto zložky;
- d) je platobné miesto, ak sa uplatňuje právo zo zmenky alebo šeku;
- e) je sídlo burzy, ak ide o spor z burzového obchodu,
- f) má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy.

§ 88

(1) Namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd,

- a) v obvode ktorého mali manželia posledné spoločné bydlisko v Slovenskej republike, ak ide o rozvod, neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak býva v obvode tohto súdu aspoň jeden z manželov; ak nie je takýto súd, je príslušný všeobecný súd odporcu, a ak nie je ani taký súd, všeobecný súd navrhovateľa;
- b) ktorý rozhodoval o rozvode, ak ide o vyporiadanie manželov po rozvode ohľadne ich bezpodielového spoluvlastníctva alebo iného majetku alebo o zrušenie spoločného nájmu bytu;
- c) v obvode ktorého má maloletý na základe dohody rodičov alebo rozhodnutia súdu, prípadne iných rozhodujúcich skutočností svoje bydlisko, ak ide o vec starostlivosti o maloletých, konanie o osvojiteľnosti, o osvojenie alebo o povolenie uzavrieť manželstvo maloletému;
- d) ktorý je všeobecným súdom občana, ak ide o konanie o jeho spôsobilosť na právne úkony; ak je tento občan bez svojho súhlasu v ústavnej zdravotníckej starostlivosti, je príslušný súd, v ktorého obvode je toto zdravotnícke zariadenie. Ak ide o konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti je príslušný súd, v ktorého obvode je tento ústav;
- e) v obvode ktorého má opatrovanec bydlisko, ak ide o opatrovnícku vec alebo o povolenie uzavrieť manželstvo opatrovancovi; ak však ide o opatrovníctvo nad osobami, pobyt ktorých nie je známy alebo ktoré sú neprítomné, je príslušný súd, v obvode ktorého majú tieto osoby majetok;
- f) ktorý bol naposledy v Slovenskej republike všeobecným súdom toho, kto má byť vyhlásený za mŕtveho;
- g) v obvode ktorého má sídlo rozhodcovská komisia, ak malo pred konaním na súde predchádzať

konanie u tohto orgánu;

- h) v obvode ktorého je nehnuteľnosť, ak sa konanie týka práva k nej, ak nie je daná príslušnosť podľa písm. b);
- ch) v obvode ktorého prebieha konanie o dedičstve, ak ide o rozhodnutie sporu v súvislosti s konaním o dedičstve;
- i) na ktorom sa uskutočňuje výkon rozhodnutia, ak ide o vylúčenie veci z výkonu rozhodnutia, alebo o rozhodnutie o pravosti, výške alebo poradí pohľadávok prihlásených na rozvrh;
- j) v obvode ktorého má dlžník sídlo alebo miesto podnikania, a ak nemá sídlo alebo miesto podnikania, súd, v obvode ktorého má svoje bydlisko, ak ide o konkurzné konanie alebo reštrukturalizačné konanie, a súd, na ktorom tieto konania prebiehajú, ak ide o spory nimi vyvolané alebo s nimi súvisiace, okrem sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov,
- k) v ktorého obvode má sídlo organizačná jednotka železničného dopravcu, ak sa spor na strane odporcu týka tejto jednotky;
- l) v ktorého obvode mal poručiteľ naposledy bydlisko, a ak nemal bydlisko alebo ak bydlisko nemožno zistiť, v ktorého obvode mal naposledy pobyt; ak nie je taký súd, je príslušný súd, v ktorého obvode je poručiteľov majetok, prípadne medzi niekoľkými takto príslušnými súdmi ten z nich, ktorý prvý vykonal úkon, ak ide o konanie o dedičstve;
- m) v ktorého obvode je miesto plnenia, ak ide o konanie o úschovách; ak sú miesta plnenia v obvode niekoľkých súdov, je na konanie o úschovách príslušný súd, ktorý najskôr začne konanie;
- n) v ktorého obvode má všeobecný súd navrhovateľ, ak ide o konanie o umorenie listín; ak nemá navrhovateľ v Slovenskej republike všeobecný súd, je príslušný ten súd, v ktorého obvode je platobné miesto; ak ide o konanie o umorenie cenného papiera vystaveného tuzemskou bankou alebo pobočkou zahraničnej banky, je príslušný súd, v ktorého obvode má táto banka alebo pobočka zahraničnej banky svoje sídlo.
- o) v ktorého obvode má žalobca bydlisko, ak ide o konanie vo veciach ochrany osobnosti.

(2) Na konania vo veciach týkajúcich sa rozhodcovského konania je príslušný súd, v ktorého obvode má navrhovateľ bydlisko alebo sídlo alebo miesto podnikania. Ak navrhovateľ nemá bydlisko alebo sídlo alebo miesto podnikania, na konanie vo veciach týkajúcich sa rozhodcovského konania je príslušný súd, v ktorého obvode sa navrhovateľ zdržiava. Ak navrhovateľ nemá bydlisko alebo sídlo alebo miesto podnikania v Slovenskej republike, na konanie je príslušný súd, v ktorého obvode má bydlisko alebo sídlo alebo miesto podnikania odporca. Ak ani odporca nemá bydlisko alebo sídlo alebo miesto podnikania v Slovenskej republike, na konanie je príslušný súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania. Na konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku je však vždy príslušný súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania.

§ 89

Súd, ktorý je príslušný na konanie o určitej veci, je príslušný aj na konanie o veciach s ňou spojených a o vzájomných návrhoch odporcu, s výnimkou vecí uvedených v § 88.

§ 89b

Súd, ktorý je príslušný na zabezpečenie dôkazného prostriedku, ak ide o zabezpečenie dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva, je príslušný aj na prejednanie žaloby o náhradu ujmy podľa § 78g ods. 1.

Účastníci

§ 90

Účastníkmi konania sú navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje.

§ 91

(1) Ak je navrhovateľov alebo odporcov v jednej veci niekoľko, koná každý z nich sám za seba.

(2) Ak však ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich i pre ostatných. Na zmenu návrhu, na jeho späťvzatie, na uznanie alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmieru je však potrebný súhlas všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane.

§ 92

(1) Na návrh účastníka môže súd pripustiť, aby do konania vstúpil ďalší účastník. Súhlas toho, kto má takto do konania vstúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane navrhovateľa.

(2) Ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

(3) Súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

(4) Za súhlasu účastníkov môže súd pripustiť, aby navrhovateľ alebo odporca z konania vystúpil a aby na jeho miesto vstúpil niekto iný. Ak má byť takto zamenený navrhovateľ, treba, aby s tým súhlasil i ten, kto má na jeho miesto vstúpiť.

§ 93

(1) Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

(2) Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.^{10a)}

(3) Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

(4) V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

§ 94

(1) V konaní, ktoré možno začať i bez návrhu, sú účastníkmi aj tí, o právach alebo povinnostiach

ktorých sa má konať. Ak však ide o konanie o neplatnosť manželstva, sú účastníkmi len manželia.

(2) Ak sa niekto z tých, o právach a povinnostiach ktorých sa má konať, nezúčastní konania od jeho začatia, vydá súd, len čo sa o ňom dozvie, uznesenie, ktorým ho priberie do konania ako účastníka.

(3) Ak sa stal účastníkom konania ten, o koho právach alebo povinnostiach sa v konaní nekoná, súd uznesením konanie vo vzťahu k nemu zastaví.

Úkony účastníkov vo veci samej

§ 95

(1) Navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

(2) Súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Súd nepripustí zmenu návrhu ani v prípade, ak by na konanie o zmenenom návrhu bol vecne príslušný iný súd. V takom prípade pokračuje súd v konaní o pôvodnom návrhu po právoplatnosti uznesenia.

§ 96

(1) Navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

(2) Súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

(3) Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

§ 97

(1) Odporca môže za konania uplatniť svoje práva proti navrhovateľovi i vzájomným návrhom.

(2) Vzájomný návrh môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak by tu neboli podmienky pre spojenie vecí.

(3) Na vzájomný návrh sa primerane použijú ustanovenia o návrhu na začatie konania, jeho zmene a späťvzati.

§ 98

Vzájomným návrhom je i prejav odporcu, ktorým proti navrhovateľovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len pokiaľ navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil navrhovateľ. Inak súd posudzuje taký prejav len ako obranu proti návrhu.

§ 99

(1) Ak to povaha vecí pripúšťa, môžu účastníci skončiť konanie súdnym zmierom. O zmier sa má súd vždy pokúsiť. Súd môže odporučiť účastníkom, aby sa pokúsili o zmier mediáciou.

(2) Súd rozhodne o tom, či zmier schvaľuje; neschváli ho, ak je v rozpore s právnymi predpismi. V takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

(3) Schválený zmier má účinky právoplatného rozsudku. Rozsudkom však môže súd zrušiť uznesenie o schválení zmieru, ak je zmier podľa hmotného práva neplatný. Návrh možno podať do troch rokov od právoplatnosti uznesenia o schválení zmieru.

Priebeh konania

§ 100

(1) Len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Pritom sa usiluje predovšetkým o to, aby sa spor vyriešil zmierne a aby konanie pôsobilo výchovne. Počas konania môže súd účastníkom uviesť, ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci.

(2) V konaní o rozvod vedie súd manželov k odstráneniu príčin rozvratu a usiluje sa o ich zmierenie.

(3) Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

§ 101

(1) Účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

(2) Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

(3) Ak súd vyzve účastníka, aby sa vyjadril o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania, môže pripojiť doložku, že ak sa účastník v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky.

§ 102

(1) Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

(2) V konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa odseku 1 vykoná aj bez návrhu.

(3) Po začatí konania môže súd na návrh zabezpečiť dôkaz vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva; ustanovenia § 78b ods. 1, § 78c, § 78d ods. 1, 2 a 4, § 78e, § 78f ods. 1 písm. b), c), ods. 2 až 6, § 78g a 78h sa použijú primerane.

Skúmanie podmienok konania**§ 103**

Kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

§ 104

(1) Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

(2) Ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

§ 104a

(1) Súd skúma vecnú príslušnosť prv, než začne konať o veci samej.

(2) Ak je súd, na ktorý sa účastník obrátil, toho názoru, že nie je vecne príslušný, neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov.

(3) Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s jej postúpením nesúhlasí, predloží vec bez rozhodnutia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú sudy nižšieho stupňa viazané.

(4) Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

§ 105

(1) Súd skúma miestnu príslušnosť iba podľa § 88. Ak však navrhovateľ vystupuje v rôznych veciach opätovne ako navrhovateľ alebo ak miestnu príslušnosť namieta odporca, súd skúma miestnu príslušnosť aj podľa § 84 až 87. Súd skúma miestnu príslušnosť prv, než začne konať o veci samej. Neskôr ju skúma len na námietku účastníka, ak ju uplatní najneskôr pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí.

(2) Ak súd podľa odseku 1 zistí, že nie je miestne príslušný, neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia alebo ju za podmienok uvedených v § 11 ods. 3 predloží Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky; o tomto postúpení súd upovedomí účastníkov.

(3) Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, alebo účastník postúpenie namieta do 15 dní od doručenia upovedomenia o postúpení, predloží vec na rozhodnutie svojmu nadriadenému súdu; jeho rozhodnutím je viazaný aj súd, ktorému má byť vec podľa rozhodnutia nadriadeného súdu postúpená.

(4) Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

§ 106

(1) Len čo súd k námietke odporcu uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaví; vec však prejedná, ak účastníci vyhlásia, že na zmluve netrvajú

alebo ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté. Súd prejedná vec aj vtedy, ak zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovská zmluva je neplatná, prípadne že vôbec neexistuje alebo že jej prejednanie v rozhodcovskom konaní presahuje rámec právomoci priznanej im zmluvou, alebo že rozhodcovský súd odmietol vecou sa zaoberať.

(2) Ak bolo konanie pred súdom podľa odseku 1 zastavené a v tej istej veci bol podaný návrh na začatie rozhodcovského konania, zostávajú právne účinky pôvodného návrhu zachované, ak bude návrh na začatie rozhodcovského konania podaný do 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o zastavení konania.

(3) Ak sa rozhodcovské konanie začalo skôr, než došlo k súdnemu konaniu, preruší súd konanie o neexistencii, neplatnosti alebo zániku zmluvy až do doby, než sa v rozhodcovskom konaní rozhodne o právomoci alebo vo veci samej.

Prekážky postupu konania

§ 107

(1) Ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať.

(2) Konanie súd zastaví najmä vtedy, ak zomrie manžel pred právoplatným skončením konania o rozvod, o neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, pokiaľ Zákon o rodine nedovoľuje, aby sa v konaní pokračovalo.

(3) Konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr.

(4) Ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom, a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

§ 108

Súd zastaví konanie o určenie otcovstva, ak došlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov alebo k osvojeniu dieťaťa podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

§ 109

(1) Súd konanie preruší, ak

- a) účastník stratil spôsobilosť konať pred súdom a nie je zastúpený zástupcom s plnomocenstvom pre celé konanie;
- b) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska,
- c) rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.¹²⁾

(2) Pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak

- a) sa účastník nemôže konania zúčastniť pre prekážku trvalejšej povahy alebo preto, že jeho pobyt nie je známy;
- b) zákonný zástupca účastníka zomrel alebo stratil spôsobilosť konať pred súdom;
- c) prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

§ 110

Ak to účastníci zhodne navrhnú alebo ak sa neustanovia bez predchádzajúceho ospravedlnenia na pojednávanie, súd konanie preruší, ak sa to neprieči účelu konania. Ak ide o konanie o rozvod, preruší súd v týchto prípadoch konanie vždy.

§ 111

(1) Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova.

(2) Ak je konanie prerušené podľa § 109, súd urobí všetky potrebné opatrenia, aby sa odstránili prekážky, ktoré spôsobili prerušenie alebo pre ktoré prerušenie trvá. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu.

(3) Ak je konanie prerušené podľa § 110, súd v ňom pokračuje na návrh po uplynutí troch mesiacov; s výnimkou konania o rozvod môže súd na návrh pokračovať v konaní i pred uplynutím tejto lehoty, ak sú pre to závažné dôvody. Ak sa návrh na pokračovanie v konaní nepodá do jedného roka, súd konanie zastaví.

Spojenie vecí

§ 112

(1) V záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkove spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

(2) Ak sa v návrhu na začatie konania uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd veci spojil, môže súd niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

§ 113

(1) S konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

(2) S konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o výchove a výžive maloletého dieťaťa.

(3) S konaním o osvojiteľnosti je spojené konanie o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu, ak už skôr nebolo rozhodnuté o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu.

Príprava pojednávania

§ 114

(1) Ak súd neodmietol návrh z procesných dôvodov alebo nerozhodol o zastavení konania podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,¹³⁾ pojednávanie pripraví tak, aby bolo možné rozhodnúť

o veci spravidla na jedinom pojednávaní.

(2) V rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi.

(3) Ak to povaha veci alebo okolnosti prípadu vyžadujú, môže súd s výnimkou vecí podľa § 120 ods. 2 a § 153b ods. 5 uložiť odporcovi uznesením, aby sa k veci písomne vyjadril a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Na podanie vyjadrenia určí súd lehotu.

(4) Uznesenie podľa odseku 3 sa doručí odporcovi do vlastných rúk. Náhradné doručenie je vylúčené; to neplatí, ak ide o doručovanie právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom, a spor sa týka jej podnikateľskej činnosti.

(5) Ak odporca bez vážneho dôvodu nesplní povinnosť uloženú uznesením vydaným podľa odseku 3, môže súd bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b; o tomto následku musí byť odporca poučený. Ustanovenia § 153b ods. 1 a ods. 2 písm. a) a c) sa nepoužijú.

(6) Ak odporca z ospravedlniteľných dôvodov zmešká lehotu na podanie vyjadrenia podľa odseku 3, môže do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku podať návrh na jeho zrušenie spolu s vyjadrením a návrhom na odpustenie zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok uznesením zruší a začne vo veci opäť konať.

Pojednávanie

§ 115

(1) Ak tento zákon alebo osobitný predpis^{13aa)} neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

(2) Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

§ 115a

(1) Na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

(2) Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

§ 116

(1) Pojednávanie je verejné s výnimkou pojednávaní vykonávaných notármi ako súdnymi komisármi.

(2) Na zabezpečenie nerušeného priebehu pojednávania súd môže vykonať opatrenia potrebné na usmernenie správania prítomných osôb.

(3) Verejnosť možno pre celé pojednávanie alebo pre jeho časť vylúčiť, len keby verejné prejednanie veci ohrozilo ochranu utajovaných skutočností, obchodné tajomstvo, dôležitý záujem

účastníkov konania alebo mravnosť.

(4) Ak bola verejnosť vylúčená podľa odseku 3, súd môže povoliť jednotlivým fyzickým osobám, aby boli prítomné na pojednávaní alebo jeho časti, pričom ich zároveň poučí o povinnosti zachovávať mlčanlivosť o všetkom, čo sa pri pojednávaní o utajovaných skutočnostiach, obchodných záujmoch a záujmoch účastníkov dozvedeli.

(5) Aj keď nebola verejnosť vylúčená, môže súd odoprieť prístup na pojednávanie maloletým a občanom, u ktorých je obava, že by mohli rušiť dôstojný priebeh pojednávania.

(6) Súd môže so súhlasom účastníkov konania uskutočniť ústne pojednávanie prostredníctvom videokonferencie alebo inými prostriedkami komunikačnej technológie.

§ 117

(1) Pojednávanie vedie predseda senátu alebo samosudca, a to tak, aby prispelo k spravodlivému rozhodnutiu, aby splnilo výchovný účel a aby prebiehalo dôstojne a nerušene. Robí vhodné opatrenia, aby zabezpečil splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov; dbá pritom aj na to, aby svedkovia, ktorí dosiaľ neboli vyslúchnutí, neboli prítomní na pojednávaní.

(2) Kto nesúhlasí s opatrením predsedu senátu, ktoré urobil na pojednávaní, môže žiadať, aby rozhodol senát.

§ 118

(1) Po začatí pojednávania účastníci prednesú alebo doplnia svoje návrhy a predseda senátu alebo samosudca oznámi výsledky prípravy pojednávania.

(2) Po vykonaní úkonov podľa odseku 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli.

(3) Ďalší priebeh pojednávania určuje predseda senátu alebo samosudca.

(4) Ak sa pojednávanie neodročuje, pred jeho skončením súd vyzve účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Na záver súd uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

§ 118a

(1) Vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, v sporoch vyvolaných alebo súvisiacich s konkurzom a reštrukturalizáciou, o základe veci v sporoch o ochranu hospodárskej súťaže, o základe veci v sporoch o ochranu práv porušených alebo ohrozených nekalým súťažným konaním, o základe veci v sporoch z porušenia alebo ohrozenia práva na obchodné tajomstvo sú účastníci povinní opísať rozhodujúce skutočnosti o veci samej a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do skončenia prvého pojednávania; to neplatí, ak neboli splnené podmienky na vykonanie prvého pojednávania a došlo k jeho odročeniu (§ 101 ods. 2).

(2) Na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd neprihliada; to neplatí, ak ide o skutočnosti alebo dôkazy, ktoré vyšli najavo po prvom pojednávaní, ktoré účastník nemohol bez svojej viny včas uviesť a ktorými má byť spochybnená vierohodnosť vykonaných dôkazných prostriedkov.

(3) O povinnostiach podľa odseku 1 a o následkoch ich nesplnenia musia byť účastníci poučení

najneskôr v predvolaní na prvé pojednávanie vo veci.

§ 119

(1) Pojednávanie môže sa odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

(2) Na začiatku nového pojednávania predseda senátu alebo samosudca oznámi obsah prednesov a vykonaných dôkazov.

(3) Ak sú splnené podmienky na odročenie pojednávania podľa odseku 1, môže súd na návrh všetkých účastníkov konania vyhlásiť rozsudok podľa § 153d.

Druhá hlava DOKAZOVANIE

Dôkazná povinnosť

§ 120

(1) Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

(2) Vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, o osvojiteľnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e) súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhli.

(3) Ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

(4) Súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

§ 121

Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy uverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a právne záväzné akty, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej únie.

Vykonávanie dôkazov

§ 122

(1) Súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

(2) Ak je to účelné, možno o vykonanie dôkazu dožiadať iný súd alebo vykonať dôkaz mimo pojednávania. Účastníci konania majú právo byť prítomní na takto vykonávanom dokazovaní. Súd oboznámi účastníkov s výsledkami dokazovania na pojednávaní okrem konania podľa § 115a a 153a ods. 4.

(3) Súd môže rozhodnúť, aby sa vykonané dôkazy doplnili alebo pred ním opakovali.

§ 123

Účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

§ 124

Dokazovanie treba vykonávať tak, aby sa zachovala povinnosť mlčanlivosti o utajovaných skutočnostiach chránených podľa osobitných zákonov a iná zákonom ustanovená alebo štátom uznaná povinnosť mlčanlivosti. V týchto prípadoch možno vykonávať výsluch len vtedy, ak vyslúchaného oslobodil od povinnosti mlčanlivosti príslušný orgán alebo ten, v ktorého záujme má túto povinnosť. To platí primerane i tam, kde sa vykonáva dôkaz inak ako výsluchom.

Dôkazné prostriedky

§ 125

Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, zprávy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

§ 126

(1) Každá fyzická osoba je povinná ustanoviť sa na predvolanie na súd a vypovedať ako svedok. Musí vypovedať pravdu a nič nezamlčovať. Výpoveď môže odoprieť len vtedy, keby ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkym osobám; o dôvodnosti odopretia výpovede rozhoduje súd. Výpoveď môže odoprieť aj vtedy, ak by výpoveďou porušil spovedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá mu bola zverená ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou ústne alebo písomne pod podmienkou zachovať mlčanlivosť.

(2) Na začiatku výsluchu treba zistiť totožnosť svedka a okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na jeho vierohodnosť; ak totožnosť svedka má zostať utajená, namiesto jeho totožnosti sa zisťuje jeho príslušnosť podľa osobitného predpisu.^{13a)} Ďalej treba poučiť svedka o význame svedeckej výpovede, o jeho právach a povinnostiach a o trestných následkoch krivej výpovede.

(3) Predseda senátu alebo samosudca vyzve svedka, aby súvisle opísal všetko, čo vie o predmete výsluchu. Potom mu kladie otázky potrebné na doplnenie a vyjasnenie jeho výpovede. Otázky môžu dávať i členovia senátu a so súhlasom predsedu senátu alebo samosudcu i účastníci a znalci.

§ 127

(1) Ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, ustanoví súd po vypočutí účastníkov znalca. Súd znalca vyslúchne; znalcovi môže tiež uložiť, aby posudok vypracoval písomne. Ak je ustanovených niekoľko znalcov, môžu podať spoločný posudok. Namiesto výsluchu znalca môže sa súd v odôvodnených prípadoch uspokojiť s písomným posudkom znalca.

(2) Znalecký posudok možno dať preskúmať aj inému znalcovi, vedeckému ústavu alebo inej inštitúcii.

(3) Účastníkovi, prípadne i niekomu inému môže súd uložiť, aby sa ustanovil k znalcovi, predložil mu potrebné predmety, podal mu potrebné vysvetlenia, podrobil sa lekárskemu vyšetreniu, prípadne krvnej skúške, alebo aby niečo vykonal alebo znášal, ak je to na podanie znaleckého posudku potrebné.

(4) Namiesto posudku znalca možno použiť potvrdenie alebo odborné vyjadrenie príslušného orgánu, o správnosti ktorých nemá súd pochybnosti.

§ 128

Každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie súdu písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie súdu, za náhradu vecných nákladov.

§ 129

(1) Dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie.

(2) Predseda senátu alebo samosudca môže uložiť tomu, kto má listinu potrebnú na dôkaz, aby ju predložil, alebo ju obstará sám od iného súdu, orgánu alebo právnickej osoby.

§ 130

(1) Ohliadka predmetu, ktorý možno dopraviť na súd, vykoná sa na pojednávaní. Za tým účelom môže súd uložiť tomu, kto má potrebný predmet, aby ho predložil.

(2) Inak sa ohliadka vykonáva na mieste. Treba na ňu predvolať tých, ktorí sa predvolávajú na pojednávanie.

§ 131

(1) Ak súd nariadi ako dôkaz výsluch účastníkov, účastníci sú povinní ustanoviť sa na výsluch; majú vypovedať pravdu a nič nezamlčovať. O tom musia byť poučení.

(2) Ustanovenie § 126 ods. 3 sa tu použije obdobne.

Hodnotenie dôkazov

§ 132

Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

§ 133

Skutočnosť, pre ktorú je v zákone ustanovená domnienka, ktorá pripúšťa dôkaz opaku, má súd za preukázanú, pokiaľ v konaní nevyšiel najavo opak.

§ 134

Listiny vydané súdmi Slovenskej republiky alebo inými štátnymi orgánmi v medziach ich

právomoci, ako aj listiny, ktoré sú osobitnými predpismi vyhlásené za verejné, potvrdzujú, že ide o nariadenie alebo vyhlásenie orgánu, ktorý listinu vydal, a ak nie je dokázaný opak, i pravdivosť toho, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje.

§ 135

(1) Súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania;¹⁴⁾ súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovanom konaní.

(2) Inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

§ 136

Ak možno výšku nárokov zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojej úvahy.

Tretia hlava TROVY KONANIA

Druhy trov konania

§ 137

Trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

§ 138

(1) Na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

(2) Priznané oslobodenie súd kedykoľvek za konania odníme, prípadne i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania ukáže, že pomery účastníka oslobodenie neodôvodňujú, prípadne neodôvodňovali.

(3) Ak bol účastníkovi oslobodenému od súdnych poplatkov ustanovený zástupca, vzťahuje sa oslobodenie v rozsahu, v akom bolo priznané, i na hotové výdavky zástupcu a na odmenu za zastupovanie.

§ 139

(1) Svedkovia majú právo na náhradu hotových výdavkov a ušlého zárobku (svedočné). Toto právo zaniká, ak sa neuplatní do troch dní od výsluchu alebo odo dňa, keď bolo svedkovi

oznámené, že k výsluchu nedôjde. O tom súd musí svedka poučiť.

(2) Ak bol podaný znalecký posudok, vzniká právo na náhradu hotových výdavkov, náhradu za stratu času a na odmenu (znalečné). Osobitný zákon ustanovuje, komu sa znalečné vypláca.

(3) Ten, komu súd uložil pri dokazovaní nejakú povinnosť, najmä aby predložil listinu, má tie isté práva ako svedok, ak nie je účastníkom. Musí ich uplatniť za tých istých podmienok ako svedok.

Platenie trov konania

§ 140

(1) Každý účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu osobne, a trovy svojho zástupcu. Spoločné trovy platia účastníci podľa pomeru účasti na veci a na konaní.

(2) Ak bol účastníkovi ustanovený za zástupcu advokát, platí jeho hotové výdavky a odmenu za zastupovanie štát; ak je to dôvodné, poskytnie súd advokátovi na jeho žiadosť primeraný preddavok.

(3) V konaní o dedičstve platí odmenu notára a jeho hotové výdavky dedič, ktorý nadobudol dedičstvo, ktoré nie je predĺžené; ak je dedičov niekoľko, platia tieto trovy podľa vzájomného pomeru čistej hodnoty ich dedičských podielov. V ostatných prípadoch platí tieto trovy štát.

§ 141

(1) Súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme.

(2) Trovy dôkazov, ktoré nie sú kryté preddavkom, ako aj hotové výdavky ustanoveného zástupcu, ktorý nie je advokátom, a trovy spojené s tým, že účastník koná vo svojej materčine alebo v jazyku, ktorému rozumie (§ 18), platí štát.

Náhrada trov konania

§ 142

(1) Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

(2) Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

(3) Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu.

§ 143

Odporca, ktorý nemal úspech vo veci, má právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ak svojím správaním nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania.

§ 144

Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo

určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

§ 145

Účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazov.

§ 146

(1) Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie

- a) mohlo sa začať i bez návrhu;
- b) skončilo sa zmierom, pokiaľ v ňom nebolo o náhrade trov dojednané niečo iné;
- c) bolo zastavené.

(2) Ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

§ 147

(1) Účastníkovi alebo jeho zástupcovi môže súd uložiť, aby uhradili trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, ak ich spôsobili svojím zavinením alebo ak tieto trovy vznikli náhodou, ktorá sa im prihodila.

(2) Súd môže uložiť svedkom, znalcom alebo tým, ktorí pri dokazovaní mali nejakú povinnosť, ak zavinili trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, aby ich nahradili účastníkom.

§ 148

(1) Štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

(2) Súd môže uložiť svedkom, znalcom alebo tým, ktorí pri dokazovaní mali nejakú povinnosť, aby nahradili štátu trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, ak ich zavinili.

§ 148a

(1) Generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania.

(2) Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania.

§ 149

(1) Ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

(2) Ak ustanovený advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť štátu náhradu hotových výdavkov advokáta a odmenu za zastupovanie. Výška tejto odmeny sa určí podľa ustanovení osobitného predpisu¹⁵⁾.

(3) Ak účastníkovi, ktorý si zvolil viacerých advokátov, sa prisudzuje náhrada trov konania, patrí

mu náhrada trov právneho zastúpenia len za jedného advokáta. Túto náhradu trov súd prizná na účet advokáta, ktorého účastník určí, a ak účastník advokáta neurčí, súd prizná náhradu trov na účet ktoréhokolvek z nich.

§ 150

(1) Ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

(2) Ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Rozhodnutie o trovách konania

§ 151

(1) O povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

(2) Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(3) V zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

(4) Ak sa rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nevyhlasuje a bol podaný návrh na rozhodnutie o trovách, súd vyzve účastníka na vyčíslenie trov do troch pracovných dní od doručenia výzvy. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane.

(5) Trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže predseda senátu alebo samosudca až v písomnom vyhotovení rozhodnutia.

(6) O trovách štátu súd rozhodne aj bez návrhu.

(7) Súd môže o náhrade trov konania rozhodnúť aj tak, že namiesto určenia výšky trov prizná účastníkovi náhradu trov konania vyjadrenú zlomkom alebo percentom. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne o výške náhrady trov konania súd samostatným uznesením.

§ 151a

(1) O tom, kto a v akej výške platí odmenu notára a jeho hotové výdavky, rozhodne súd v konaní o dedičstve spravidla v uznesení, ktorým sa konanie na ňom končí.

(2) Odmenu notára a jeho hotové výdavky v konaní o dedičstve ukončenom vydaním osvedčenia o dedičstve určuje osobitný predpis.¹⁶⁾

Štvrtá hlava ROZHODNUTIE

Rozsudok

§ 152

(1) Rozsudkom rozhoduje súd o veci samej. Zákon ustanovuje, kedy súd rozhoduje vo veci samej uznesením.

(2) Rozsudkom má sa rozhodnúť o celej prejednávanej veci. Ak je to však účelné, môže súd rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe.

§ 153

(1) Súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

(2) Súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

(3) Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

§ 153a

(1) Ak počas konania žalovaný uzná pred súdom nárok uplatnený žalobou alebo jeho základ alebo ak sa žalobca vzdá pred súdom svojho nároku, súd rozhodne rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku.

(2) Rozhodnúť spor rozsudkom na základe čiastočného uznania nároku možno len na návrh žalobcu a na základe úplného alebo čiastočného vzdania sa nároku len so súhlasom žalovaného.

(3) Rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku nemožno rozhodnúť spor, ktorý účastníci nemôžu skončiť súdnym zmierom.

(4) Rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku rozhoduje súd bez nariadenia pojednávania.

§ 153b

(1) Ak sú v rovnakom čase splnené súčasne všetky podmienky uvedené v odseku 2, súd môže rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie.

(2) Rozsudkom pre zmeškanie možno spor rozhodnúť, ak

- a) žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný (§ 79 ods. 4 a § 115 ods. 2) s poučením o následkoch nedostavenia sa vrátane možnosti rozhodnutia podľa odseku 1,
- b) žalovaný sa k žalobe a prílohám písomne nevyjadril do 15 dní odo dňa, keď mu boli doručené, hoci ho súd na to vyzval a poučil ho o následkoch nesplnenia tejto povinnosti (§ 114 ods. 2),
- c) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami,

(3) Skutkovým základom rozsudku podľa odseku 1 je žalobcom tvrdený skutkový stav, ak ho súd považuje za nesporný.

(4) Ak sú v jednej veci niekoľkí žalovaní, rozsudkom podľa odseku 1 možno rozhodnúť len vtedy, ak každý z nich spĺňa podmienky uvedené v odseku 2.

(5) Rozsudkom pre zmeškanie nemožno rozhodnúť

- a) vtedy, ak by rozsudok spôsobil vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu medzi účastníkmi,
- b) v spore vzniknutom z medzinárodného obchodného styku,
- c) v spore, ktorý účastníci nemôžu skončiť súdnym zmierom,
- d) v spore, v ktorom sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky.

§ 153c

(1) Ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu nebol prítomný na pojednávaní, na ktorom súd rozhodol rozsudkom podľa § 153b ods. 1, môže do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku podať návrh na jeho zrušenie. Ak súd návrhu vyhovie, zruší rozsudok uznesením a začne vo veci opäť konať.

(2) Ak žalovaný zároveň s návrhom podľa odseku 1 podal proti rozsudku pre zmeškanie aj odvolanie a súd vyhovel návrhu podľa odseku 1, platí, že žalovaný odvolanie nepodal.

§ 153d

(1) Ak sú splnené podmienky na odročenie pojednávania podľa § 119 ods. 1, súd môže na návrh všetkých účastníkov vyhlásiť rozsudok, ktorým spravodlivo usporiada veci účastníkov konania podľa stavu v čase vyhlásenia tohto rozsudku. Súd rozsudok iba ústne odôvodní a doručí ho hneď po jeho vyhlásení prítomným účastníkom a neprítomným účastníkom ho odošle do troch dní; písomné vyhotovenie nemusí obsahovať odôvodnenie. Ak ide o rozsudok, ktorý možno v budúcnosti zmeniť podľa § 163, v odôvodnení sa uvedú len okolnosti rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok.

(2) Účastník konania sa nemôže vzdať odvolania proti rozsudku podľa odseku 1. Včas podaným odvolaním účastníka konania proti ktorémukoľvek výroku sa rozsudok vydaný podľa odseku 1 zrušuje a súd prvého stupňa v konaní pokračuje; odvolanie nemusí obsahovať dôvody.

(3) Odvolanie podľa odseku 2 môže podať aj vedľajší účastník, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom.

(4) V rozsudku sa uvedie poučenie podľa odseku 2.

§ 154

(1) Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

(2) Ak ide o opakujúce sa dávky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok, ktoré sa stanú zročnými len v budúcnosti.

§ 155

(1) Obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku rozhodne tiež o povinnosti na náhradu trov konania, pokiaľ sa o nej nerozhoduje samostatne.

(2) Výrok rozsudku o plnení v peniazoch sa môže vyjadriť v cudzej mene, ak to neodporuje okolnostiam prípadu a ak

- a) predmet konania je vyjadrený v cudzej mene a účastník, ktorý má plniť, je devízovým tuzemcom a má účet v cudzej mene, alebo
- b) niektorý z účastníkov je devízovým cudzozemcom.

(3) Výrok rozsudku o plnení v peniazoch sa môže vyjadriť aj iným nezameniteľným spôsobom než vyčíslením, najmä s odkazom na presný spôsob určenia vyplývajúci z osobitného predpisu.^{16a)}

(4) Účastník konania má právo uverejniť právoplatné rozhodnutie súdu okrem rozhodnutí týkajúcich sa maloletých. Súd môže účastníkovi, ktorého návrhu sa vyhovel, priznať v rozsudku právo uverejniť rozsudok na náklady účastníka, ktorý v spore neuspel, vo veciach ochrany práv porušených alebo ohrozených nekalým súťažným konaním vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva, vo veciach ochrany práv spotrebiteľa, vo veciach ujmy na zdraví spôsobenej pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti a vo veciach ochrany osobnosti. Vo výroku rozsudku určí na základe návrhu rozsah, formu, spôsob uverejnenia a sumu nákladov na uverejnenie, prípadne výšku preddavku, ktorý je potrebné zložiť účastníkovi konania, ktorého návrhu sa vyhovel.

§ 156

(1) Rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Uvedie pritom výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia.

(2) Rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení konania, ktoré rozsudku predchádzalo. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na tri týždne; v takom prípade súd doručí rozsudok prítomným účastníkom hneď po pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený, a neprítomným účastníkom ho odošle najneskôr do troch dní. Ustanovenie § 119 ods. 2 sa v tomto prípade nepoužije.

(3) Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

(4) Len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

§ 157

(1) V písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách „V mene Slovenskej republiky“ uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov a prísediacich, presné označenie účastníkov a ich zástupcov, účasť prokurátora, označenie prejednávanej veci, znenie výroku, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania a náležitostiach odvolania podľa § 205 ods. 1 a 2, poučenie o možnosti výkonu rozhodnutia a deň a miesto vyhlásenia.

(2) V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

(3) Ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých účastníkov alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania, uvedie súd v odôvodnení rozsudku iba predmet konania

a ustanovenia zákona, podľa ktorých rozhodol.

(4) V odôvodnení rozsudkov podľa § 114 ods. 5, § 153a ods. 1 a § 153b ods. 1 uvedie súd iba predmet konania a ustanovenie zákona, podľa ktorého rozhodol.

§ 158

(1) Písomné vyhotovenie rozsudku podpisuje predseda senátu alebo samosudca. Ak ho nemôže podpísať predseda senátu, podpíše ho iný člen senátu, a ak rozhodol samosudca, iný poverený sudca; dôvod sa na písomnom vyhotovení poznamená.

(2) Rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku sa doručuje účastníkom, prípadne ich zástupcom do vlastných rúk.

(3) Súd doručí Komisii a protimonopolnému úradu kópiu rozsudku, ktorým uplatňoval ustanovenia osobitného predpisu,⁶⁾ bezodkladne po doručení rozsudku účastníkom konania.

(4) Ak predseda súdu zo závažných dôvodov nerozhodne inak, rozsudok sa vyhotoví a odošle do 30 dní odo dňa jeho vyhlásenia; vo veciach týkajúcich sa maloletých detí sa rozsudok vyhotoví a odošle do desiatich dní odo dňa jeho vyhlásenia.

§ 159

(1) Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný.

(2) Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

(3) Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

§ 159a

Výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti, o neplatnosti právneho úkonu, ktorým sa nakladalo s nehnuteľnosťou, prípadne o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorá nadobudla vecné právo k tejto nehnuteľnosti v čase, keď v katastri nehnuteľností bola vykonaná poznámka o tomto súdnom konaní.

§ 160

(1) Ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročností určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

(2) Ak súd odsúdil na opakujúce sa plnenie v budúcnosti zročných dávok, treba ich plniť, len čo sa podľa rozsudku stanú zročnými.

(3) Ak súd uložil povinnosť vypratať byt, za ktorý treba zabezpečiť bytovú náhradu, nie je účastník povinný byt vypratať, dokiaľ sa preňho nezabezpečí náhradný byt, prípadne náhradné ubytovanie tam, kde podľa ustanovení Občianskeho zákonníka náhradné ubytovanie postačí.

§ 161

(1) Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na plnenie.

(2) Ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo

nadobudol právoplatnosť.

(3) Právoplatné rozsudky ukladajúce vyhlásenie vôle nahrádzajú toto vyhlásenie.

§ 162

(1) Pri rozsudkoch predbežne vykonateľných plynie lehota na plnenie od ich doručenia.

(2) Predbežne vykonateľné sú rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného alebo pracovnej odmeny za posledné tri mesiace pred vyhlásením rozsudku.

(3) Na návrh môže súd predbežnú vykonateľnosť rozsudku vysloviť, a to vo výroku rozsudku, ak by inak účastníkovi hrozilo nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej alebo značnej ujmy.

§ 163

(1) Rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

(2) Rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

§ 164

Súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave vydá opravné uznesenie, ktoré doručí účastníkom. Pritom môže odložiť vykonateľnosť rozsudku na čas, kým opravné uznesenie nenadobudne právoplatnosť.

§ 165

(1) Pokiaľ nemá odôvodnenie rozsudku podklad v zistení skutkového stavu, môže účastník pred tým, ako rozsudok nadobudne právoplatnosť, navrhnúť, aby odôvodnenie bolo opravené.

(2) Ak súd prvého stupňa nevyhovie návrhu, predloží vec odvolaciemu súdu, ktorý o oprave rozhodne.

(3) O oprave dôvodov rozhoduje súd uznesením. Pojednávanie netreba nariaďovať.

§ 166

(1) Ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania, o trovách konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže účastník do pätnástich dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu.

(2) Doplnenie urobí súd dopĺňacím rozsudkom, pre ktorý platia obdobne ustanovenia o rozsudku. Ak súd nevyhovie návrhu účastníka na doplnenie rozsudku, uznesením návrh zamietne.

(3) Návrh na doplnenie sa netýka právoplatnosti ani vykonateľnosti výrokov pôvodného rozsudku.

Uznesenie

§ 167

(1) Ak zákon neustanovuje inak, rozhoduje súd uznesením. Uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania, o zastavení alebo prerušení konania, o odmietnutí návrhu na začatie konania, o zmene návrhu, o späťvzátí návrhu, o zmieri, o trovách konania, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania.

(2) Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

§ 168

(1) Uznesenie vyhlasuje predseda senátu alebo samosudca prítomným účastníkom.

(2) Uznesenie súd doručí účastníkom, ak je proti nemu odvolanie alebo ak to je pre vedenie konania potrebné alebo ak ide o uznesenie, ktorým sa účastníkom ukladá nejaká povinnosť.

§ 169

(1) V písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Ak súd rozhodol o vykonateľnosti uznesenia až po jeho právoplatnosti (§ 171 ods. 3), uvedie dôvody, pre ktoré viazal vykonateľnosť až na právoplatnosť rozhodnutia.

(2) Písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sa celkom vyhovuje návrhu, ktorému nikto neodporoval, alebo uznesenia, ktoré sa týka vedenia konania, nemusí obsahovať odôvodnenie. Uznesenie o prerušení konania a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania musí vždy obsahovať odôvodnenie.

(3) Ak sa uznesenie nedoručuje, stačí v písomnom vyhotovení uviesť výrok a deň vydania.

§ 170

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlásil; ak nedošlo k vyhláseniu, len čo bolo doručené, a ak netreba doručovať, len čo bolo vyhotovené.

(2) Uznesením, ktorým sa upravuje vedenie konania, nie je však súd viazaný.

(3) Uznesenie o prerušení konania sa nepovažuje za uznesenie o vedení konania.

§ 171

(1) Lehota na plnenie začína plynúť od doručenia uznesenia; jej uplynutím je uznesenie vykonateľné.

(2) Ak nebola v uznesení uložená povinnosť na plnenie, je uznesenie vykonateľné, len čo bolo doručené, a ak netreba doručovať, len čo bolo vyhlásené alebo vyhotovené.

(3) Ak je uznesenie podľa zákona alebo podľa rozhodnutia súdu vykonateľné až po právoplatnosti, plyní lehota na plnenie až od právoplatnosti uznesenia.

(4) Uznesenie, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie podľa § 75a, je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Platobný rozkaz

§ 172

(1) Súd môže aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa a bez vypočutia odporcu vydať platobný rozkaz, ak sa v návrhu uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy vyplývajúce zo skutočností uvedených navrhovateľom. V platobnom rozkaze uloží odporcovi, aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatil navrhovateľovi uplatnenú pohľadávku a trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal odpor na súde, ktorý platobný rozkaz vydal. Odpor proti platobnému rozkazu sa musí odôvodniť. Ustanovenie § 43 sa nepoužije.

(2) Platobný rozkaz nemožno vydať, ak nie je známy pobyt odporcu alebo ak by sa mal platobný rozkaz doručiť odporcovi do cudziny.

(3) Ak súd nevydá platobný rozkaz, nariadi pojednávanie.

(4) Platobný rozkaz možno vydať aj na cudziu menu za podmienok ustanovených v § 155 ods. 2.

(5) Platobný rozkaz možno vydať aj v prospech viacerých navrhovateľov alebo aj proti viacerým odporcom.

(6) Zmenu návrhu na začatie konania (§ 95) alebo čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania (§ 96) pred vydaním platobného rozkazu súd vybaví tak, že platobný rozkaz vydá v rozsahu, ktorý vyplýva z navrhovateľom uskutočneného posledného podania pred vydaním platobného rozkazu a odporcovi (odporcom) spolu s návrhom na začatie konania doručí všetky zmeny a čiastočné späťvzatia návrhu na začatie konania uskutočnené v čase od začatia konania do vydania platobného rozkazu. O týchto podaniach pred vydaním platobného rozkazu osobitne nerozhoduje, ak o návrhu na začatie konania rozhodne platobným rozkazom; v konaní nasledujúcom po vydaní platobného rozkazu je predmetom konania takto upravený posledný návrh.

(7) Ak sa v návrhu uplatňuje právo, ktoré je v časti v zjavnom rozpore s právnymi predpismi, súd so súhlasom navrhovateľa vydá platobný rozkaz len v tej časti, ktorej sa rozpor netýka; oznámením súhlasu sa predmetom konania stáva iba táto časť návrhu a o zvyšnej časti súd nerozhoduje. Predmetom konania zostáva tá časť návrhu, o ktorej súd rozhodol platobným rozkazom aj po jeho vydaní; to platí aj v prípade, ak bol podaný odpor.

(8) Ak navrhovateľ predloží spolu s návrhom na začatie konania platobný rozkaz na tlačive vydanom podľa vzoru uvedenom v osobitnom predpise a na vydanie platobného rozkazu sú splnené zákonom ustanovené podmienky a je zaplatený súdny poplatok, súd vydá platobný rozkaz najneskôr do desiatich pracovných dní od splnenia týchto podmienok.

(9) Ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, súd nevydá platobný rozkaz, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky.

§ 173

(1) Platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené.

(2) Ak platobný rozkaz nemožno doručiť čo i len jednému z odporcov, súd ho uznesením zruší v plnom rozsahu. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Súd zruší platobný rozkaz spravidla až spolu s ďalším úkonom vo veci samej, prípadne spolu s úkonom, ktorým sa konanie končí.

(3) Pred tým, ako súd uznesením zruší platobný rozkaz podľa odseku 2, môže vyzvať

navrhovateľa, aby oznámil miesto pobytu odporcu, ak má o ňom vedomosť, a poučí ho o následkoch nemožnosti doručenia platobného rozkazu.

(4) Ak sa doručuje platobný rozkaz osobám, ktorým je možné doručovať písomnosti ukladaním na súde podľa § 49, súd s dorúčením platobného rozkazu doručuje aj poučenie podľa § 49 ods. 2 až 5.

§ 174

(1) Platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor s odôvodnením, má účinky právoplatného rozsudku.

(2) Ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz.

(3) Súd uznesením odmietne odpor, ktorý bol podaný

- a) oneskorene,
- b) bez odôvodnenia vo veci samej; o týchto následkoch musí byť účastník poučený v platobnom rozkaze,
- c) neoprávnenou osobou.

(4) Ak nie sú splnené podmienky na odmietnutie odporu, súd odpor bezodkladne odošle navrhovateľovi a môže ho vyzvať, aby sa k odporu písomne vyjadril v lehote určenej súdom.

(5) Ak navrhovateľ vzal návrh v celom rozsahu späť po vydaní platobného rozkazu a v lehote podľa § 172 ods. 1, platobný rozkaz zruší a konanie zastaví súd, ktorý ho vydal. Rovnako postupuje súd, ktorý platobný rozkaz vydal, aj pri čiastočnom späťvzatí návrhu v časti, ktorej sa späťvzatie návrhu týka.

(6) Pri oprave chýb v písaní a počítaní, ako aj iných zrejmých nesprávností v platobnom rozkaze sa postupuje podľa § 164.

§ 174a

Európsky platobný rozkaz

(1) Európsky platobný rozkaz je platobný rozkaz vydaný podľa osobitného predpisu.^{16b)}

(2) Európsky platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené; to neplatí, ak sa európsky platobný rozkaz doručuje zástupcovi odporcu.

(3) Európsky platobný rozkaz sa doručuje do cudziny.

(4) Ustanovenia o platobnom rozkaze sa použijú primerane, pokiaľ osobitný predpis neustanovuje inak.^{16b)}

§ 174b

Rozkaz na plnenie

(1) Súd môže aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa a bez vypočutia odporcu vydať rozkaz na plnenie, ak sa v návrhu uplatňuje právo na plnenie inej povinnosti než zaplatenie peňažnej sumy, vyplývajúce zo skutočností uvedených navrhovateľom. V rozkaze na plnenie súd uloží odporcovi, aby v lehote určenej súdom nie kratšej ako 15 dní plynúcej od doručenia rozkazu na plnenie splnil

uloženú povinnosť a uhradil trovy konania alebo v tej istej lehote podal odpor na súde, ktorý rozkaz na plnenie vydal; odpor proti rozkazu na plnenie sa musí odôvodniť. Ustanovenie § 43 sa nepoužije.

(2) Rozkaz na plnenie môže vydať iba sudca.

(3) Na rozkaz na plnenie sa primerane použijú ustanovenia § 172 ods. 2, 3, 5 až 7 a 9 a § 173 a 174.

§ 175

Zmenkový platobný rozkaz a šekový platobný rozkaz

(1) Ak navrhovateľ predloží v prvopise zmenku alebo šek, o pravosti ktorých niet dôvodu pochybovať, a ďalšie listiny potrebné na uplatnenie práva, súd vydá na jeho návrh zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz, v ktorom odporcovi uloží, aby do troch dní zaplatil požadovanú sumu a uhradil trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu alebo šekovému platobnému rozkazu namieta. Zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz sa musí doručiť do vlastných rúk odporcu. Ak nemožno návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu alebo šekového platobného rozkazu vyhovieť, nariadi súd pojednávanie.

(2) Ak odporca nepodá námietky včas alebo ak ich vezme späť, má zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz účinky právoplatného rozsudku. Neskoro podané námietky, námietky, ktoré neobsahujú odôvodnenie, alebo námietky, ktoré nie sú podané oprávnenou osobou, súd odmietne.

(3) Ak odporca podá včas námietky, súd nariadi na ich prejednanie pojednávanie; na námietky podané neskôr už nemožno prihliadať. V rozsudku súd vysloví, či zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz ponecháva v platnosti alebo či ho zrušuje a v akom rozsahu. Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz.

(4) Ak je návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu alebo šekového platobného rozkazu vzatý späť celkom po vydaní zmenkového platobného rozkazu alebo šekového platobného rozkazu pred jeho právoplatnosťou, súd, ktorý zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz vydal so súhlasom odporcu, uznesením zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz zruší a konanie zastaví. Rovnako postupuje aj pri čiastočnom späťvzatí návrhu v časti, ktorej sa späťvzatie návrhu týka.

(5) Ak odporca do vyhlásenia rozsudku podľa odseku 3 vezme späť podané námietky, súd uznesením rozhodne o pripustení späťvzatia námietok a o náhrade trov konania, ktoré nasledovalo po vydaní zmenkového platobného rozkazu alebo šekového platobného rozkazu. Právoplatnosťou uznesenia o pripustení späťvzatia námietok nadobúda zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz právoplatnosť.

(6) Ak súd schváli zmier po vydaní zmenkového platobného rozkazu alebo šekového platobného rozkazu, súd súčasne uznesením zruší vydaný zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz.

(7) Pri oprave chýb v písaní a počítaní, ako aj iných zrejmych nesprávností v zmenkovom platobnom rozkaze alebo šekovom platobnom rozkaze sa postupuje podľa § 164.

(8) Súd postupuje podľa odsekov 1 až 7 aj vtedy, ak navrhovateľ predloží v prvopise oddelene prevedený záložný list skladiskového záložného listu alebo tovarový záložný list,¹⁷⁾ o ktorých pravosti niet dôvodu pochybovať, a ďalšie listiny potrebné na uplatnené práva.

PIATA HLAVA
OSOBITNÉ USTANOVENIA

Konanie o dedičstve

§ 175a

(1) Príslušný orgán štátnej správy poverený vedením matriky oznámi úmrtie vo svojom matričnom obvode súdu príslušnému na prejednanie dedičstva.

(2) Súd začne konanie aj bez návrhu, len čo sa dozvie, že niekto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho. Uznesenie o začatí konania netreba doručiť.

(3) Súd rozhoduje uznesením; uznesenie podľa § 175k ods. 1 a 2, § 175l, 175p, 175q a 175t sa doručuje do vlastných rúk.

§ 175b

Účastníkmi konania sú tí, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú poručiteľovými dedičmi, a ak takých osôb niet, štát. Poručiteľov veriteľ je účastníkom konania v prípade § 175p, v prípade, keď sa vyporiadava jeho pohľadávka, a pri likvidácii dedičstva. V konaní podľa § 175h ods. 2 je účastníkom konania iba ten, kto sa postaral o pohreb.

§ 175c

Súd bez meškania vykoná vyšetrenie v evidencii závetov uložených u notára v úschove, ktorá je vedená v Notárskom centrálnom registri závetov, či je v nej evidovaný závet poručiteľa, listina o vydedení alebo odvolanie týchto úkonov (ďalej len „závet“), a u ktorého notára je uložený.

§ 175d

(1) V predbežnom vyšetrení si súd najmä obstará údaje potrebné pre zistenie dedičov a pre zistenie poručiteľovho majetku a jeho dlhov a či dedičia, ktorým bol poručiteľ zákonným zástupcom, potrebujú ustanoviť opatrovníka.

(2) Ak poručiteľ zanechal závet, zistí súd jeho stav a obsah; na dožiadanie súdu tak urobí aj notár, ktorý má závet v úschove.

(3) Ak dôjde k zisteniu stavu a obsahu závetu, založí sa jeho originál, pokiaľ závet nie je spísaný vo forme notárskej zápisnice, do zbierky vyhlásených závetov vedenej na súde.

§ 175e

(1) Ak to vyžaduje všeobecný záujem alebo dôležitý záujem účastníkov, urobí súd aj bez návrhu neodkladné opatrenia, najmä zabezpečí dedičstvo, zverí veci osobnej potreby manželovi poručiteľa alebo inému členovi domácnosti, postará sa o predaj vecí, ktoré nemožno uschovať bez nebezpečenstva škody alebo nepomerných nákladov, prípadne ustanoví správcu dedičstva alebo jeho časti (ďalej len „správca“).

(2) Zabezpečenie dedičstva sa vykoná najmä jeho uložením na súde alebo u uschovávatela, zapečatením v poručiteľovom byte alebo na inom vhodnom mieste, zákazom výplaty u dlžníka poručiteľa alebo súpisom na mieste samom.

(3) Pri predaji hnutelných vecí postupuje súd primerane podľa ustanovení o výkone rozhodnutia predajom hnutelných vecí, ibaže by prišiel k inému spôsobu predaja.

(4) Správcu ustanoví súd najmä z okruhu dedičov alebo z okruhu osôb blízkych poručiteľovi; za správcu môže byť ustanovený aj notár, pokiaľ v tomto konaní nie je súdnym komisárom. Ak je predmetom dedenia podnik, ustanoví súd za správcu osobu, ktorá má skúsenosť s vedením podniku. Za správcu možno ustanoviť iba toho, kto s ustanovením súhlasí.

(5) Neodkladné opatrenia môže vykonať podľa možnosti a potreby ktorýkoľvek súd.

§ 175f

(1) Správca robí po dobu konania o dedičstve úkony nevyhnutné na uchovanie majetkových hodnôt patriacich do dedičstva, a to v rozsahu vymedzenom súdom. Správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu, ktorá vznikla porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu uloží súd. Ak to súd uloží, predkladá mu správca priebežné správy o svojej činnosti.

(2) Z dôležitých dôvodov môže súd zbaviť správcu funkcie. Podľa potreby ustanoví nového správcu. Zbavením funkcie nezaniká správcova zodpovednosť podľa odseku 1. Správca, ktorý bol funkcie zbavený, je povinný riadne informovať nového správcu a dať mu k dispozícii všetky doklady.

(3) Po skončení konania o dedičstve správca predloží dedičom prostredníctvom súdu konečnú správu o svojej činnosti. Súd potom rozhodne o odmene a náhrade hotových výdavkov správcu, ktoré platí dedič, ktorý nadobudol dedičstvo, ktoré nie je predĺžené; ak je dedičov niekoľko, platia tieto trovy podľa vzájomného pomeru čistej hodnoty ich dedičských podielov. V ostatných prípadoch platí tieto trovy štát.

§ 175g

Pri obstarávaní úplného podkladu pre rozhodnutie, pri predbežnom vyšetrení, zabezpečení dedičstva, najmä pri jeho ochrane proti neoprávneným zásahom, pri predaji vecí, zisťovaní hodnoty poručiteľovho majetku a súpise na mieste samom spolupôsobí na požiadanie súdu príslušný orgán štátnej správy alebo samosprávy.

§ 175h

(1) Ak poručiteľ nezanechal majetok, súd konanie zastaví.

(2) Ak poručiteľ zanechal majetok nepatrnej hodnoty, môže ho súd vydať tomu, kto sa postaral o pohreb, a konanie zastaví.

(3) Proti uzneseniu podľa odsekov 1 a 2 sa nemožno odvolať.

§ 175i

(1) Ak konanie nebolo zastavené podľa § 175h, upovedomí súd tých, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú dedičmi, o ich dedičskom práve a o možnosti dedičstvo odmietnuť v lehote jedného mesiaca odo dňa, keď súd dediča o práve dedičstvo odmietnuť upovedomil; túto lehotu môže súd z dôležitých dôvodov predĺžiť. Súčasne dedičov poučí o náležitostiach a o účinkoch odmietnutia dedičstva.

(2) Upovedomenie včítane poučenia doručí súd do vlastných rúk alebo ho dá ústne a v zápisnici uvedie, že sa tak stalo.

§ 175j

Na prejednanie dedičstva nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak súd potvrdí jeho nadobudnutie jedinému dedičovi, alebo ak dedičstvo pripadne štátu podľa § 462 Občianskeho zákonníka.

§ 175k

(1) Ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom, a popiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, vyšetrí súd podmienky dedičského práva oboch a koná ďalej s tým, u koho sa domnieva, že je dedičom.

(2) Ak však rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby svoje právo uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu. Ak žaloba nebude podaná v lehote, pokračuje súd v konaní bez zreteľa na tohto dediča.

(3) Ak sú aktíva a pasíva medzi účastníkmi sporné, obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti; pri výpočte čistého majetku na ne neprihliada.

§ 175l

(1) Ak mal poručiteľ v čase svojej smrti s pozostalým manželom majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve, o ktorého vyporiadaní sa nezačalo konanie na súde, vyporiada sa tento majetok v konaní o dedičstve podľa osobitného predpisu.¹⁸⁾

(2) Majetok uvedený v odseku 1 sa môže vyporiadať dohodou medzi pozostalým manželom a dedičmi uzavretou písomne alebo ústne do zápisnice. Ak medzi nimi nedôjde k dohode, vyporiada tento majetok súd príslušný na konanie o dedičstve. Ak rozhodnutie závisí od skutočnosti, ktorá zostala medzi účastníkmi sporná, postupuje súd podľa § 175k ods. 3.

(3) Dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo rozhodnutie súdu o vyporiadaní majetku podľa odseku 2 obsahuje vymedzenie rozsahu majetku poručiteľa a jeho dlhov s údajom o cene majetku a určenie, čo z tohto majetku patrí do dedičstva a čo patrí pozostalému manželovi.

(4) Ak sa zistí skôr, než je dedičské konanie právoplatne skončené, ďalší majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, pri jeho vyporiadaní sa postupuje podľa odseku 2.

(5) Podľa predchádzajúcich ustanovení sa postupuje aj v prípade, keď poručiteľ bol v čase smrti spoluvlastníkom majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ktoré zaniklo inak než smrťou poručiteľa, ak toto spoluvlastníctvo nebolo ku dňu smrti poručiteľa vyporiadané a o jeho vyporiadaní sa nezačalo konanie na súde.

§ 175m

Súd zistí poručiteľov majetok a jeho dlhy a vykoná súpis aktív a pasív. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 175k ods. 3 a § 175l ods. 1 druhej vety.

§ 175n

Na návrh dedičov vydá súd uznesenie, v ktorom vyzve veriteľov, aby mu oznámili svoje pohľadávky v lehote, ktorú v uznesení určí, a poučí ich o tom, že dedičia nezodpovedajú veriteľom, ktorí svoje pohľadávky včas neoznámili, pokiaľ je uspokojením pohľadávok ostatných veriteľov

vyčerpaná cena dedičstva, ktoré dedičia nadobudli. Uznesenie súd uverejní vyvesením na úradnej tabuli súdu.

§ 175o

(1) Na podklade zistenia podľa § 175m určí súd všeobecnú cenu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva, prípadne výšku jeho predĺženia v čase smrti poručiteľa. Za všeobecnú cenu majetku určí súd sumu zhodne tvrdenú účastníkmi; ak sú tvrdenia rozdielne, vykoná súd na jej zistenie potrebné dôkazy. Ustanovenie § 136 sa použije primerane.

(2) Ak súd zistí skôr, než je dedičské konanie právoplatne skončené, nové skutočnosti, ktoré vyžadujú zmenu tohto uznesenia, vykoná potrebnú opravu novým uznesením.

§ 175p

(1) Účastníci sa môžu dohodnúť o tom, že predĺžené dedičstvo sa prenechá veriteľom na úhradu dlhov. Táto dohoda podlieha schváleniu súdu, ktorý dohodu schváli, ak neodporuje zákonu; ak dohodu neschváli, pokračuje v konaní po právoplatnosti rozhodnutia.

(2) Ak sa po právoplatnom skončení konania objaví ďalší majetok, postupuje sa podľa odseku 1. Ak zostane majetkový prebytok, prejedná ho súd ako dedičstvo.

§ 175q

(1) Súd v uznesení o dedičstve

- a) potvrdí nadobudnutie dedičstva jedinému dedičovi alebo
- b) potvrdí, že dedičstvo, ktoré nenadobudol žiadny dedič, pripadlo štátu, alebo
- c) schváli dohodu o vyporiadaní dedičstva alebo dohodu o prenechaní predĺženého dedičstva na úhradu dlhov alebo
- d) potvrdí nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov, ak medzi účastníkmi nedôjde k dohode, alebo vykoná vyporiadanie^{18a)} medzi dedičmi a rozhodne o tom, čo ktorý z dedičov nadobudol, alebo
- e) neschváli dohodu o vyporiadaní^{18a)} dedičstva a potvrdí nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov alebo vykoná vyporiadanie medzi dedičmi a rozhodne o tom, čo ktorý z dedičov nadobudol.

(2) Súčasťou uznesenia podľa odseku 1 môže byť aj uznesenie podľa § 175l a 175o.

§ 175r

Dedičia môžu veci patriace do dedičstva počas dedičského konania predať alebo urobiť iné opatrenia presahujúce rámec obvyklého hospodárenia len s privolením súdu.

§ 175s

(1) Prejednanie dedičstva je skončené

- a) nadobudnutím právoplatnosti uznesenia vydaného podľa § 175p a 175q, alebo
- b) vydaním osvedčenia o dedičstve za podmienok uvedených v § 175zca.

(2) Po skončení prejednávania dedičstva súd zruší vykonané zabezpečenie dedičstva, ak k jeho zrušeniu nedošlo už v priebehu konania o dedičstve; zrušia sa najmä všetky zákazy výplaty vkladov, poisťiek a iných hodnôt, ktoré boli v konaní o dedičstve nariadené alebo podľa zákona

vykonané. Zároveň sa upovedomí ten, u koho sú tieto hodnoty uložené, o tom, komu sa majú vydať; ak táto osoba nie je známa alebo jej pobyt nie je známy, postupuje sa primerane podľa § 185g.

(3) Lehota podľa § 185g ods. 1 začína plynúť odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončilo. Ak sa prejednanie dedičstva skončilo vydaním osvedčenia o dedičstve, lehota podľa § 185g ods. 1 začína plynúť odo dňa, keď osvedčenie o dedičstve nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve.

§ 175t

(1) Ak je dedičstvo predĺžené a ak nedôjde k dohode podľa § 175p, môže súd uznesením nariadiť likvidáciu dedičstva. Rozhodne o tom aj bez návrhu. Rovnako súd postupuje, ak štát navrhol likvidáciu dedičstva preto, že veriteľ odmietol prijať na úhradu svojej pohľadávky vec z dedičstva.

(2) O nariadení likvidácie vydá súd uznesenie, v ktorom vyzve veriteľov, aby mu oznámili svoje pohľadávky v lehote, ktorú v uznesení určí, a upozorní ich, že pohľadávky, ktoré nebudú pri likvidácii uspokojené, zaniknú. Toto uznesenie vyvesí na úradnej tabuli súdu.

(3) Len čo uznesenie o nariadení likvidácie dedičstva nadobudlo právoplatnosť, nepostupuje sa už podľa § 175p až 175s.

§ 175u

(1) Likvidáciu dedičstva súd vykoná speňažením všetkého porúčiteľovho majetku. Súdny komisár je povinný postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby majetok speňažil za cenu, za ktorú sa rovnaký alebo porovnateľný majetok za obdobných podmienok obvykle predáva.

(2) O majetku porúčiteľa, ktorý sa nepodarilo takto speňažiť, rozhodne súd, že pripadá štátu s účinnosťou ku dňu smrti porúčiteľa.

§ 175v

(1) Súd vykoná rozvrh výťažku speňaženia majetku porúčiteľa (ďalej len „výťažok“) medzi veriteľov.

(2) Z výťažku uhradí súd postupne pohľadávky podľa týchto skupín:

- a) náklady porúčiteľovej choroby a primerané náklady jeho pohrebu, trovy konania a splatné výživné,
- b) dlžné dane a poplatky,
- c) ostatné pohľadávky.

(3) Ak úhrn pohľadávok prevyšuje v prvej skupine výťažok, uhradia sa tieto pohľadávky pomerne. Obdobne sa postupuje v ďalších skupinách, pričom však v skupine c) sa uhradia pred ostatnými pohľadávkami pohľadávky zabezpečené obmedzením prevodu nehnuteľností alebo záložnými právami.

(4) Právoplatným skončením likvidácie zaniknú proti dedičom neuspokojené pohľadávky veriteľov. Ak však vyjde najavo ďalší porúčiteľov majetok, rozdelí ho súd veriteľom do výšky ich neuspokojených pohľadávok bez zreteľa na tento zánik. Ak zostane majetkový prebytok, prejedná ho súd ako dedičstvo.

§ 175w

Ak sa dodatočne zistí, že poručiteľ žije, alebo ak bolo zrušené jeho vyhlásenie za mŕtveho, zruší súd uznesenie o dedičstve podľa § 175p a 175q.

§ 175x

(1) Ak sa objaví po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo, alebo po vydaní osvedčenia o dedičstve (§ 175zca) nejaký poručiteľov majetok, prípadne aj dlh, súd na návrh (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 a 2) vykoná o tomto majetku konanie o dedičstve. Ak sa objaví iba dlh poručiteľa, konanie o dedičstve sa nevykoná.

(2) V odôvodnených prípadoch, najmä na podnet súdu, notára, štátneho orgánu alebo orgánu územnej samosprávy, môže súd o majetku uvedenom v odseku 1 začať konanie aj bez návrhu.

(3) Ak sa konanie o znovuobjavenom majetku začalo na návrh niektorého z dedičov napriek tomu, že tento majetok bol medzi dedičmi sporný a dedič musel mať o spornosti vedomosť, náhradu odmeny notára a jeho výdavkov v prípade zastavenia konania platí tento dedič.

§ 175y

(1) Nezaradenie majetku alebo dlhov do aktív a pasív dedičstva v dôsledku postupu podľa § 175k ods. 3 nebráni účastníkom konania, aby sa domáhali svojho práva žalobou mimo konania o dedičstve.

(2) Okrem prípadu, keď sa vykonala likvidácia dedičstva, nebráni uznesenie súdu tomu, kto nebol účastníkom konania o dedičstve, z ktorého uznesenie vzišlo, aby sa domáhal svojho práva žalobou.

§ 175z

(1) Ak prejednanie dedičstva nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, vykoná súd predbežné vyšetrenie a vydá účastníkom na ich žiadosť úradné potvrdenie o výsledku tohto vyšetrenia.

(2) Ak sa má majetok vydať do cudziny, upovedomí o tom súd tuzemských dedičov a veriteľov oznámením, ktoré sa vyvesí po dobu 15 dní na úradnej tabuli súdu; známym účastníkom sa toto oznámenie doručí.

Činnosť notárov v konaní o dedičstve**§ 175za**

Notári so sídlom v obvode okresného súdu sú rovnomerne poverovaní úkonmi v konaní o dedičstve podľa rozvrhu, ktorý na návrh príslušnej notárskej komory vydá predseda krajského súdu na každý kalendárny rok.

§ 175zb

(1) Súd môže odňať vec poverenému notárovi, ak napriek predchádzajúcemu upozorneniu spôsobí zbytočné prieťahy v súdnom konaní. Súd potom poverí úkonmi v konaní o dedičstve iného notára podľa rozvrhu práce.

(2) Odňatie veci podľa odseku 1 nie je súdnym rozhodnutím.

§ 175zc

(1) Ak v súlade s osobitným predpisom bude ustanovený zástupca, náhradník alebo bude vymenovaný nový notár, prevezme veci, v ktorých už súd udelil poverenie.

(2) Ak v súlade s osobitným predpisom bude ustanovený za zástupcu notársky kandidát, považuje sa na účely tohto zákona po dobu zastupovania za notára. Súd však rozhodne o odmene a náhrade hotových výdavkov notára, ktorého zástupca zastupuje. Osobitný predpis ustanovuje, akým spôsobom sa určí podiel zástupcu na odmene notára.

§ 175zca**Osvedčenie o dedičstve**

(1) Notár poverený súdom (§ 38 ods. 1) vydá so súhlasom účastníkov osvedčenie o dedičstve, ak

- a) dedičstvo nadobudol jediný dedič,
- b) dedičstvo, ktoré nenadobudol žiadny dedič, pripadlo štátu,
- c) dedičia sa vypořádali medzi sebou dohodou,
- d) dedičia uzavreli s veriteľmi poručiteľa dohodu o prenechaní predĺženého dedičstva na úhradu dlhov.

(2) Osvedčenie o dedičstve obsahuje najmä

- a) označenie súdneho komisára,
- b) označenie dedičskej veci,
- c) označenie účastníkov a ich zástupcov,
- d) vyhlásenie dedičov o spôsobe a obsahu vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva manželov zaniknutého smrťou poručiteľa,
- e) obsah osvedčovanej skutočnosti,
- f) ak ide o spoluvlastníkov, výšku ich spoluvlastníckych podielov vyjadrených zlomkom z celku,
- g) údaj o odmene notára a o jeho hotových výdavkoch,
- h) ďalšie údaje, najmä údaje potrebné na zápis práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností,¹⁹⁾
- i) podpisy účastníkov a ich vyhlásenie, že súhlasia s obsahom osvedčenia,
- j) poučenie o tom, že účastník konania môže do 15 dní od prevzatia osvedčenia o dedičstve požiadať súd o pokračovanie v konaní o dedičstve podľa § 175l až 175z,
- k) miesto a dátum vydania osvedčenia o dedičstve,
- l) odtlačok úradnej pečiatky notára a jeho podpis.

(3) Pri vydávaní osvedčenia o dedičstve sa postupuje primerane podľa § 175b až 175q. Osvedčenie o dedičstve vydá notár prítomným účastníkom alebo ich zástupcom.

(4) Účastník môže do 15 dní od prevzatia osvedčenia o dedičstve požiadať súd o pokračovanie v konaní o dedičstve podľa § 175l až 175z. Ak žiadosť nie je včas podaná, osvedčenie o dedičstve nadobudne účinky právoplatného uznesenia o dedičstve [§ 175q ods. 1 písm. a) až c), § 175l a 175o]; včas podanou žiadosťou osvedčenie o dedičstve stráca platnosť a súd pokračuje v konaní bez zreteľa na jeho vydanie.

(5) Účastník sa môže vzdať práva na podanie žiadosti podľa odseku 4. V tomto prípade dňom vzdania sa práva na podanie žiadosti všetkými účastníkmi nadobudne osvedčenie o dedičstve

účinky právoplatného uznesenia o dedičstve.

(6) Na opravu osvedčenia o dedičstve sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu.²⁰⁾

(7) Písomnosti, ktoré je potrebné doručiť účastníkom konania, doručuje notár. To neplatí pre rozhodnutia, ktoré môže vydať iba súd.

§ 175zd

(1) Ak sa prejednanie dedičstva neskončilo vydaním osvedčenia o dedičstve, notár pripraví všetky potrebné podklady na vydanie uznesenia súdu a návrh na uznesenie súdu a vyúčtuje svoju odmenu a hotové výdavky.²¹⁾ Ak podklady nie sú úplné alebo návrh na uznesenie súdu nie je po vecnej stránke správny, súd môže vec vrátiť notárovi s pokynom na doplnenie konania alebo na zmenu návrhu uznesenia; pokynom súdu je notár viazaný.

(2) Notár má právo podať odvolanie proti výroku o odmene a hotových výdavkoch.

Starostlivosť súdu o maloletých

§ 176

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa vo veci samej rozhoduje rozsudkom o výchove a výžive maloletých detí, o styku rodičov s maloletými deťmi, o styku blízkych osôb s maloletými deťmi, o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o schválení dôležitých úkonov maloletého dieťaťa a o podstatných veciach, o ktorých sa rodičia nemôžu dohodnúť. Okrem toho sa rozhoduje rozsudkom o predĺžení ústavnej starostlivosti a pestúnskej starostlivosti po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa a o zrušení rozhodnutia o takejto náhradnej starostlivosti.

(2) O ostatných veciach vrátane rozhodnutia v konaní o vrátení dieťaťa, ktoré bolo neoprávnene premiestnené alebo zadržané, sa rozhoduje uznesením.

(3) Ak zákon neustanovuje inak, vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozhodne súd bez zbytočného odkladu, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa začatia konania. Konanie možno predĺžiť, len ak z vážnych dôvodov a z objektívnych príčin nemožno vykonať dôkazy. Súd začne vykonávať úkony na vykonanie dôkazov bezodkladne po začatí konania.

(4) Ak sú splnené všetky náležitosti návrhu na začatie konania o zverení dieťaťa do starostlivosti budúceho osvojiteľa, súd rozhodne bez zbytočného odkladu, najneskôr do troch mesiacov od podania takého návrhu; inak do troch mesiacov odo dňa, keď bol návrh doplnený alebo opravený.

(5) Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých môže súd rozhodnúť rozkazom na plnenie len na návrh, ak mu v celom rozsahu vyhovie.

§ 177

(1) Ak nie je príslušný súd známy alebo ak nemôže včas zakročiť, zakročí súd, v obvode ktorého sa maloletý zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu.

(2) Ak sa zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje príslušnosť, môže príslušný súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak je to v záujme maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd.

§ 178

(1) Súd vedie rodičov, poručníkov, prípadne opatrovníkov maloletých k riadnemu plneniu

povinností pri starostlivosti o maloletého. Vybavuje podnety a upozornenia fyzických osôb a právnických osôb ohľadne výchovy maloletého a robí vhodné opatrenia.

(2) O vhodnosti a účelnosti navrhnutých alebo zamýšľaných opatrení súd spravidla zistí názor orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, orgánu obce, prípadne aj fyzických osôb a právnických osôb, ktoré sú oboznámené s pomermi. Ak je to vhodné, vyslúchne o nich aj maloletého.

§ 179

Ak je pre platnosť právneho úkonu, ktorý urobil zákonný zástupca za maloletého, potrebné schválenie súdu, súd ho schváli, ak je to v záujme maloletého.

§ 180

(1) Súdom ustanovený poručník maloletého zloží do rúk samosudcu sľub, že bude riadne a v najlepšom záujme dieťaťa vykonávať svoje povinnosti a že bude pritom dbať na pokyny súdu. Po zložení sľubu mu samosudca vydá listinu obsahujúcu poverenie na výchovu, zastupovanie a spravovanie majetku maloletého dieťaťa a vymedzenie rozsahu práv a povinností vyplývajúcich z tohto poverenia.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane vzťahuje aj na opatrovníka ustanoveného súdom podľa osobitného predpisu.

(3) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka, prípadne opatrovníka, a najmenej dvakrát do roka ho hodnotí v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(4) Súd dohliada na správu majetku maloletého dieťaťa vykonávanú poručníkom alebo opatrovníkom; postupuje pri tom podľa osobitného predpisu.²³⁾

§ 180a

Konanie o osvojiteľnosti

(1) Ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa osobitného predpisu,²³⁾ môže začať aj bez návrhu konanie o osvojiteľnosti.

(2) Účastníkmi konania sú dieťa a jeho rodičia. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý dosiahol vek šesťnásť rokov, je účastníkom konania, aj keď nie je zákonným zástupcom dieťaťa. V tomto konaní má procesnú spôsobilosť. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý nedosiahol vek šesťnásť rokov, musí byť v tomto konaní zastúpený svojím zákonným zástupcom.

(3) Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak boli pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom konania poručník.

(4) Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania ani v prípade, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

(5) Súd v konaní vždy vypočuje toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma i okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

(6) O osvojiteľnosti rozhodne súd rozsudkom bez zbytočného odkladu, najneskôr do troch mesiacov odo dňa začatia konania. Túto lehotu možno predĺžiť najviac o tri mesiace, ak rozhodnutiu súdu bránia vážne dôvody a objektívne príčiny.

§ 180b

Súd na návrh rozhodnutie o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh je možné podať len do času, kým nie je maloleté dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Konanie o osvojenie**§ 181**

(1) Účastníkmi konania sú osvojované dieťa, jeho rodičia, prípadne poručník, osvojiteľ a jeho manžel.

(2) Rodičia osvojovaného dieťaťa nie sú účastníkmi konania o osvojení, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností alebo ak sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu. V týchto prípadoch je účastníkom konania poručník.

(3) Rodičia osvojovaného dieťaťa nie sú účastníkmi konania ani v prípade, ak na osvojenie nie je potrebný ich súhlas podľa osobitného predpisu;²⁴⁾ to platí aj v prípadoch, ak súd právoplatne rozhodol, že dieťa je osvojiteľné.

(4) Manžel osvojiteľa nie je účastníkom konania, ak na osvojenie nie je potrebný jeho súhlas.

(5) O osvojení rozhodne súd bez zbytočného odkladu, najneskôr do jedného roka od podania návrhu na osvojenie. Konanie možno predĺžiť, len ak z objektívnych príčin nemožno vykonať dôkazy.

§ 182

(1) Osvojované dieťa súd vyslúchne, len ak toto dieťa je schopné pochopiť význam osvojenia a výsluch nie je v rozpore s jeho záujmom. Ak sa nemá osvojované dieťa vyslúchnuť, nepredvoláva sa na pojednávanie.

(2) Ostatných účastníkov musí súd vždy vyslúchnuť, a to podľa možnosti osobne.

§ 183

(1) Na základe lekárskeho vyšetrenia súd zistí, či sa zdravotný stav osvojovaného dieťaťa i osvojiteľa neprieči účelu osvojenia. S výsledkami vyšetrenia súd oboznámi účastníkov.

(2) Účastníkov súd poučí o význame osvojenia z hľadiska záujmu spoločnosti i z hľadiska záujmu osvojovaného dieťaťa, ako aj o tom, aké povinnosti má osvojiteľ.

§ 184

V rozsudku, ktorým sa vyslovuje osvojenie, súd uvedie i priezvisko, ktoré bude osvojenec mať.

§ 185

Konanie o zrušenie osvojenia môže súd začať na návrh osvojenca alebo osvojiteľa alebo aj bez návrhu.

Konanie o úschovách**§ 185a**

(1) Na súde možno zložiť do úschovy peniaze, cenné papiere a iné hnutelné veci hodiace sa na úschovu za účelom splnenia záväzku.

(2) Návrh na prijatie do úschovy musí obsahovať vyhlásenie toho, kto peniaze, cenné papiere alebo iné veci do úschovy skladá (ďalej len „zložiteľ“), že záväzok, ktorého predmetom sú hodnoty skladané do úschovy, nemožno splniť, pretože veriteľ je neprítomný alebo je v omeškaní alebo že zložiteľ má odôvodnené pochybnosti, kto je veriteľom, alebo že zložiteľ veriteľa nepozná.

(3) Súd rozhoduje bez pojednávania uznesením, ktoré doručí účastníkom do vlastných rúk.

§ 185b

Účastníkom konania je zložiteľ a po prijatí úschovy aj ten, pre koho sú peniaze, cenné papiere alebo iné veci určené (ďalej len „príjemca“). Po právoplatnosti uznesenia o prijatí do úschovy je účastníkom konania aj ten, kto uplatňuje právo na predmet úschovy.

§ 185c

Ak si úschova vyžiada trovy, uloží súd zložiteľovi, aby zložil primeraný preddavok na trovy. Ak sa preddavok v určenej lehote nezaplatí, súd návrh na prijatie úschovy zamietne; súd takisto zamietne návrh na prijatie úschovy, ak sa vec nehodí na úschovu vôbec alebo ak sa nenájde vhodný spôsob úschovy.

§ 185d

(1) Predmet úschovy vydá súd príjemcovi na jeho žiadosť. Ak k zloženiu došlo preto, že niekto iný než príjemca uplatňuje právo na vydanie predmetu úschovy alebo že niekto iný, koho súhlas je potrebný, nesúhlasí s vydaním predmetu úschovy príjemcovi, je na vydanie predmetu úschovy potrebný súhlas všetkých účastníkov konania a osoby, pre ktorej nesúhlas s plnením došlo k zloženiu do úschovy. Súhlas zložiteľa je však potrebný len vtedy, ak bolo plnenie zložené pre neznámeho veriteľa.

(2) Zložiteľovi vydá súd predmet úschovy na jeho žiadosť,

- a) ak príjemca prejaví s týmto postupom súhlas, alebo
- b) ak vyhlási príjemca súdu, že predmet úschovy neprijíma, alebo
- c) ak sa príjemca nevyjadrí v lehote určenej súdom, hoci bol na také následky upozornený.

(3) Inej osobe, než ktorá je uvedená v odsekoch 1 a 2, žiadajúcej o vydanie predmetu úschovy, ho vydá súd len so súhlasom zložiteľa a príjemcu.

§ 185e

Ak bol súhlas s vydaním predmetu úschovy odopretý, možno ho nahradiť právoplatným rozhodnutím súdu, ktorým bolo rozhodnuté, že ten, kto vydaniu odporoval, je povinný súhlasiť s vydaním predmetu úschovy žiadateľovi.

§ 185f

Ak súd prijíma do úschovy veci v prípadoch ustanovených osobitnými zákonnými predpismi,

spravuje sa ustanoveniami príslušného predpisu, a ak ich niet, ustanoveniami § 185a až 185h, a to primerane podľa povahy úschovy a jej účelu.

§ 185g

(1) Ak uplynula lehota troch rokov od právoplatnosti uznesenia o prijatí do úschovy, prípadne odo dňa, keď predmet úschovy mal byť podľa návrhu vydaný zložiteľovi, rozhodne súd, že predmet úschovy prípadne štátu, ak sa oň nikto neprihlási do troch rokov odo dňa vyhlásenia tohto uznesenia. Toto uznesenie súd vyvesí na úradnej tabuli súdu.

(2) Ak po vydaní rozhodnutia v lehote podľa odseku 1 dôjde žiadosť o vydanie predmetu úschovy, postupuje súd podľa § 185d.

(3) Uplynutím lehoty uvedenej v uznesení podľa odseku 1, ak sa v tejto lehote žiadosť o vydanie predmetu úschovy nepodala, prípadne predmet úschovy štátu. Uplynutím tejto lehoty nadobudne štát predmet úschovy aj vtedy, ak sa podanej žiadosti právoplatným uznesením nevyhovelo.

§ 185h

Ak predmet úschovy prípadne štátu, zaniknú práva účastníkov i iných osôb k predmetu úschovy.

Konanie o umorenie listín

§ 185i

(1) Umožiť možno stratenú alebo zničenú listinu, ktorú treba predložiť na uplatnenie práva.

(2) V konaní pred súdom nemožno umoriť také listiny, ktoré podľa zákona je oprávnená umoriť právnická osoba, ktorá ich vystavila.

(3) Umoreníu nepodliehajú peniaze, lotériové žreby, tikety, lístky a známky denného obehu (vstupenky, cestovné lístky a pod.), kupóny a talóny cenných papierov, listiny, s ktorými je spojené právo uhrádzať určitej právnickej osobe v tuzemsku cenu tovaru a služieb, ako aj listiny, na ktorých podklade možno uplatniť len nárok na vedľajšie plnenie.

§ 185j

(1) Návrh na umorenie listiny môže podať každý, kto má na jej umorení právny záujem.

(2) Súd rozhoduje bez pojednávania uznesením, ktoré doručí do vlastných rúk.

§ 185k

Účastníkmi konania sú navrhovateľ, ten, kto je podľa listiny povinný plniť, ten, kto má listinu v držbe, a ten, kto podal námietky podľa § 185m ods. 2.

§ 185l

(1) V návrhu na umorenie listiny treba uviesť skutočnosti, z ktorých vyplýva, že z listiny alebo na jej základe možno uplatniť nejaké právo. K návrhu treba predložiť odpis listiny alebo označiť listinu, jej vystaviteľa, prípadne aj iné osoby podľa listiny zaviazané, ako aj také údaje, ktoré listinu odlišujú od iných listín toho istého druhu.

(2) Ak je v listine uvedená určitá suma, treba uviesť i tento údaj.

§ 185m

(1) Ak súd zistí, že listina, ktorej umorenie bolo navrhnuté, nebola vystavená alebo že nie je stratená ani zničená, návrh zamietne.

(2) Inak súd vydá rozhodnutie obsahujúce výzvu, aby sa ten, kto má listinu, prihlásil do jedného roka od vydania uznesenia na súde, ktorý uznesenie vydal, a podľa možností predložil listinu alebo aby podal proti návrhu námietky. Toto uznesenie sa vyvesí na úradnej tabuli súdu.

(3) Ak sa umoruje zmenka alebo šek, určí súd v uznesení podľa odseku 2 lehotu dvoch mesiacov a súčasne zakáže, aby sa podľa umorovaných listín platilo.

(4) Lehota podľa odseku 3 sa počíta, ak umorovaná listina nie je ešte splatná, od prvého dňa jej splatnosti. Ak je umorovaná listina už splatná, počíta sa táto lehota odo dňa vyvesenia uznesenia.

§ 185n

Ak ide o listinu na doručiteľa, s výnimkou poistiek na doručiteľa, skončí sa lehota podľa § 185m až za jeden rok po splatnosti pohľadávky z listiny.

§ 185o

(1) Od začatia konania až do jeho právoplatného skončenia neplynie proti navrhovateľovi premlčacia doba, lehota pre zánik práva ani lehota určená na výplatu peňažnej sumy podľa umorovanej listiny.

(2) Ten, komu bolo uznesenie doručené alebo kto sa o ňom mohol pri náležitej starostlivosti dozvedieť, nesmie pod následkami neplatnosti nakladať s právami z umorovanej listiny, robiť výplaty alebo iné plnenia podľa nej, previesť ju alebo vykonať na nej zmeny. Ten, kto je podľa listiny zaviazaný, je povinný zadržať predloženú listinu a oznámiť súdu, kto ju predložil.

§ 185p

Ak sa začalo umorovacie konanie o zmenke alebo šeku, je navrhovateľ, ktorý sa preukáže uznesením, oprávnený žiadať zaplatenie zmenky alebo šeku, ak dá primeranú zábezpeku,okiaľ zmenka alebo šek nie sú vyhlásené za umorené. Ak túto zábezpeku nedá, môže žalobou požadovať, aby dlžná suma bola zložená do úschovy súdu.

§ 185q

Súd preskúma prihlášku toho, kto má listinu, a zistí jeho námietky. Ak zistí, že listina nie je stratená alebo zničená, návrh zamietne.

§ 185r

(1) Ak uplynula lehota podľa § 185m ods. 2 alebo 3 a ak nedôjde k zamietnutiu návrhu, vyhlási súd na ďalší návrh listinu za umorenú.

(2) Ak ďalší návrh podľa odseku 1 nie je podaný do jedného mesiaca od uplynutia lehoty uvedenej v § 185m ods. 2 alebo 3, súd konanie zastaví. Na tento následok treba navrhovateľa upozorniť v uznesení podľa § 185m ods. 2 alebo 3.

§ 185s

Uznesenie o umorení listiny nahrádza umorenú listinu,okiaľ ten, kto je podľa listiny zaviazaný,

nevydá za ňu oprávnenému náhradnú listinu.

Konanie o spôsobilosti na právne úkony

§ 186

(1) Návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony (pozbavenie, obmedzenie alebo vrátenie spôsobilosti na právne úkony) môže podať aj zdravotnícke zariadenie, ktoré je v takom prípade účastníkom konania.

(2) Ak nepodal návrh na začatie konania štátny orgán alebo zdravotnícke zariadenie, môže súd uložiť navrhovateľovi, aby do primeranej lehoty predložil lekárske vysvedčenie o duševnom stave vyšetrovaného; ak sa v tejto lehote nepredložilo lekárske vysvedčenie, súd zastaví konanie.

(3) Návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony môže podať i ten, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Ak však súd jeho návrh zamietol a ak nemožno očakávať zlepšenie jeho stavu, môže súd rozhodnúť, že mu toto právo po primeraný čas, najdlhšie však po dobu jedného roka, nepatrí.

§ 187

(1) Tomu, o ktorého spôsobilosti na právne úkony ide, ustanoví súd opatrovníka pre konanie.

(2) Od výsluchu vyšetrovaného môže súd upustiť, ak nemožno tento výsluch vykonať vôbec alebo bez ujmy na zdravotnom stave vyšetrovaného.

(3) O zdravotnom stave vyšetrovaného súd vyslúchne vždy znalca. Na návrh znalca môže súd nariadiť, aby vyšetrovaný bol po čas najviac troch mesiacov vyšetrovaný v zdravotníckom zariadení, ak je to nevyhnutne potrebné na vyšetrenie zdravotného stavu.

§ 188

(1) Ak sú síce podmienky pre obmedzenie spôsobilosti na právne úkony pre nadmerné užívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov, ale ak možno očakávať, že sa stav vyšetrovaného zlepší, môže súd prerušiť konanie na čas, ktorý zároveň určí; pritom môže rozhodnúť, že vyšetrovaný je povinný podrobiť sa potrebnému liečeniu.

(2) Pred uplynutím určeného času pokračuje súd v konaní len vtedy, ak sa ukáže, že nedochádza k zlepšeniu.

§ 189

Súd môže rozhodnúť, že upustí od doručenia rozhodnutia o spôsobilosti na právne úkony, ak by doručenie mohlo na adresáta pre jeho duševnú poruchu pôsobiť nepriaznivo alebo ak adresát nie je schopný význam rozhodnutia pochopiť.

§ 189a

(1) V rozhodnutí o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony súd určí opatrovníka podľa § 192 tomu, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená.

(2) Súd zabezpečí uloženie rozhodnutia o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony v Notárskom centrálnom registri listín podľa osobitného predpisu.^{24a)}

§ 190

Vydaný rozsudok súd zruší, ak sa neskôr ukáže, že pre pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony neboli podmienky.

§ 191

(1) Trovy konania platí štát. Ak to možno spravodlivo žiadať, prizná súd štátu ich náhradu proti tomu, o ktorého spôsobilosť na právne úkony v konaní šlo.

(2) Ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmy, ktoré vyšetrovanému, jeho zástupcovi a štátu konaním vznikli.

Konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti**§ 191a**

(1) Ústav vykonávajúci zdravotnícku starostlivosť (ďalej len „ústav“), v ktorom sú umiestňované osoby z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, je povinný oznámiť do 24 hodín súdu, v ktorého obvode ústav je, prevzatie každého, kto v ňom bol umiestnený bez svojho písomného súhlasu (ďalej len „chorý“).

(2) Ak je osoba, ktorá bola prijatá do zdravotníckej starostlivosti so svojím písomným súhlasom, obmedzená vo voľnom pohybe alebo styku s vonkajším svetom až v priebehu liečenia, je ústav povinný urobiť oznámenie podľa odseku 1 do 24 hodín po tom, čo k takému obmedzeniu došlo.

§ 191b

(1) O každom, o ktorom je ústav povinný urobiť oznámenie podľa § 191a, začne súd, v ktorého obvode je ústav, konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia do ústavu, ibaže prevzatie a držanie nariadil súd v inom konaní.

(2) Ak ten, koho ústav prevzal, nemá iného zástupcu, ustanoví mu súd pre toto konanie opatrovníka.

(3) Súd vykoná dôkazy potrebné na posúdenie, či k prevzatiu (§ 191a ods. 1 a 2) došlo zo zákonných dôvodov, vyslúchne chorého a ošetrojúceho lekára. Pojednávanie spravidla nie je potrebné nariaďovať.

(4) Do piatich dní odo dňa, keď došlo k obmedzeniu podľa § 191a, súd uznesením rozhodne, či k prevzatiu došlo zo zákonných dôvodov (§ 191a ods. 1).

§ 191c

(1) Uznesenie podľa § 191b ods. 4 sa doručí umiestnenému, ibaže podľa vyjadrenia ošetrojúceho lekára nie je schopný chápať obsah takého rozhodnutia, ďalej jeho zástupcovi (opatrovníkovi) a ústavu. Umiestnenému a ústavu sa uznesenie doručí do 24 hodín od rozhodnutia, najneskôr však v lehote piatich dní odo dňa, keď došlo k obmedzeniu podľa § 191a. Ak sa rozhodnutie umiestnenému nedoručuje, musí byť v ustanovenej lehote doručené jeho zástupcovi (opatrovníkovi).

(2) Odvolanie proti tomuto uzneseniu nemá odkladný účinok. Odvolať sa môže aj ústav, ak bolo

vyslovené, že prevzatie sa nestalo v súlade so zákonnými dôvodmi.

(3) Ústav môže umiestneného prepustiť, aj keď súd vyslovil, že k prevzatíu došlo v súlade so zákonnými dôvodmi.

§ 191d

(1) Ak súd vyslovil, že prevzatie bolo v súlade so zákonnými dôvodmi a umiestnený je obmedzený alebo vylúčený zo styku s vonkajším svetom, pokračuje súd v konaní o vyslovenie prípustnosti jeho ďalšieho držania v ústave.

(2) Na zistenie zdravotného stavu umiestneného súd ustanoví znalca. Úlohou znalca je vyjadrenie o tom, či ďalšie držanie umiestneného v ústave pri obmedzení alebo vylúčení styku s vonkajším svetom je alebo nie je potrebné. Za znalca nemôže byť ustanovený lekár, ktorý pracuje v ústave, v ktorom je umiestnený držaný.

(3) Súd nariadi pojednávanie, na ktoré prizve umiestneného (pokiaľ podľa vyjadrenia ošetrojúceho lekára alebo písomného znaleckého posudku je umiestnený schopný vnímať priebeh a význam pojednávania) a jeho zástupcu (opatrovníka). Na pojednávaní vyslúchne znalca, podľa okolností ošetrojúceho lekára, umiestneného a vykoná prípadne ďalšie vhodné dôkazy.

(4) V rozsudku, ktorý musí byť vyhlásený do troch mesiacov od výroku o prípustnosti prevzatia do ústavu, rozhodne súd, či ďalšie držanie je prípustné a na akú dobu. Ustanovenia § 191c ods. 2 a 3 platia tu obdobne.

§ 191e

(1) Účinnosť rozsudku podľa § 191d ods. 4 zanikne uplynutím doby jedného roka odo dňa jeho vyhlásenia, ak v ňom nebola určená kratšia lehota. Ak sa má držanie v ústave predĺžiť nad túto dobu, treba vykonať nové vyšetrenie a súd musí o povolení ďalšieho držania znova rozhodnúť. Ustanovenia § 191c ods. 2 a 3 tu platia obdobne.

(2) Rozsudok podľa odseku 1 nebráni tomu, aby ústav prepustil osobu držanú v ústave pred uplynutím doby uvedenej v odseku 1, ani tomu, aby opatrovnícky súd urobil iné opatrenie.

§ 191f

Osoba držaná v ústave, ak je spôsobilá na právne úkony, jej zástupca (opatrovník) a osoby jej blízke môžu ešte pred uplynutím doby, do ktorej je držanie prípustné, žiadať o nové vyšetrenie a rozhodnutie o prepustení, ak je odôvodnená domnienka, že ďalšie držanie v ústave nie je dôvodné. Ak súd zamietne návrh na prepustenie, môže rozhodnúť, že nebude konať ďalšie vyšetrovanie pred uplynutím doby, po ktorú bolo držanie v ústave povolené.

§ 191g

Trovy konania platí štát. Neplatí však trovy právneho zastúpenia, s výnimkou prípadov uvedených v § 30 ods. 2 tohto zákona.

Opatrovnícke konanie

§ 192

(1) Súd je povinný postarať sa o to, aby bol ustanovený opatrovník osobám, ktoré ho podľa zákona musia mať.

(2) V uznesení, ktorým súd ustanovuje opatrovníka, uvedie i rozsah opatrovnických práv a povinností.

§ 193

Ustanovenia § 176 až 180 platia obdobne.

Konanie o povolenie uzavrieť manželstvo

§ 194

(1) O povolení uzavrieť manželstvo rozhoduje súd na návrh, na ktorý je oprávnený ten, kto hodlá uzavrieť manželstvo.

(2) Ten, kto hodlá uzavrieť manželstvo, a jeho zákonní zástupcovia sú účastníkmi konania. Pred rozhodnutím treba vyslychnúť toho, kto hodlá uzavrieť manželstvo, v neprítomnosti iných osôb o tom, či skutočne chce vstúpiť do manželstva, a vyslychnúť i toho, s kým sa má manželstvo uzavrieť.

(3) Rozsudok, ktorým sa povoľuje uzavrieť manželstvo, musí obsahovať i presné označenie toho, s kým sa má manželstvo uzavrieť.

Konanie o vyhlásenie za mŕtveho

§ 195

(1) Návrh môže podať, kto má na veci právny záujem.

(2) Ak súd uzná, že podľa údajov návrhu tu sú podmienky pre vyhlásenie nezvestného za mŕtveho, ustanoví nezvestnému opatrovníka.

§ 196

(1) Súd vyhláškou alebo iným vhodným spôsobom vyzve nezvestného, aby sa do jedného roka prihlásil, a každého, kto o ňom vie, aby o ňom podal v tej istej lehote zpravu súdu alebo opatrovníkovi, prípadne zástupcovi nezvestného, uvedenému vo vyhláške. Zároveň súd vykoná všetky potrebné vyšetrenia o nezvestnom.

(2) Vo vyhláške súd uvedie podstatné okolnosti prípadu a oznámi, že po uplynutí lehoty uvedenej vo vyhláške rozhodne o vyhlásení za mŕtveho, ak sa nezvestný neprihlási alebo ak nedôjde zpráva o tom, že je nažive. Lehotu určí súd na jeden rok od uverejnenia vyhlášky. Vo vyhláške treba uviesť deň, kedy sa lehota končí.

§ 197

Ak súd zistí počas konania, že nie sú splnené podmienky vyhlásenia za mŕtveho, zastaví konanie.

§ 198

Po uplynutí lehoty určenej vo vyhláške vydá súd rozsudok o vyhlásení za mŕtveho. Uvedie v ňom deň, ktorý platí za deň smrti nezvestného, prípadne deň, ktorý nezvestný neprežil.

§ 199

(1) Ak súd zistí, že ten, kto bol vyhlásený za mŕtveho, je nažive alebo žil v deň, od ktorého dosiaľ neuplynul čas primeraný na to, aby nezvestný mohol byť vyhlásený za mŕtveho, zruší svoje rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho.

(2) Na návrh účastníka súd opraví deň, ktorý je uvedený v jeho rozhodnutí ako deň smrti, ak dodatočne zistí, že ten, kto bol vyhlásený za mŕtveho, zomrel iného dňa alebo sa toho dňa nemohol dožiť, alebo ho prežil. Súd tak môže urobiť aj bez návrhu.

§ 200

Ak je isté, že občan zomrel, ale jeho smrť nemožno preukázať ustanoveným spôsobom, súd vydá rozhodnutie, ktorým vyhlási občana za mŕtveho.

Konanie vo veciach obchodného registra a rozhodovanie o námietkach proti odmietnutiu vykonania zápisu**§ 200a**

(1) Konanie vo veciach obchodného registra je konanie, ktorým sa má dosiahnuť zhoda medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom inak ako na základe návrhu na zápis, zmenu zápisu alebo výmaz údajov podľa osobitného zákona.²⁵⁾

(2) Konanie vo veciach obchodného registra môže registrový súd začať aj bez návrhu.

(3) Ak sa konanie vo veciach obchodného registra začína na návrh, tento návrh musí byť doložený listinami preukazujúcimi skutočnosti, ktoré sa majú do obchodného registra zapísať. Podanie, ktoré nemá náležitosti návrhu, sa považuje za podnet na začatie konania bez návrhu.

(4) Súd a iné orgány vždy upozornia registrový súd na nezhodu medzi skutočným právnym stavom a stavom zápisov v obchodnom registri, ak táto skutočnosť pri ich činnosti vyjde najavo.

(5) Ak registrový súd vydá uznesenie o začatí konania podľa odseku 2, doručí ho zapísanej osobe a postupuje podľa § 120 ods. 2, okrem prípadov, ak je obsahom podnetu podľa odseku 3 oprava chýb v písaní a počítaní alebo iných zrejmych nesprávností. O veci nie je potrebné nariaďovať pojednávanie. Vo veci samej rozhoduje registrový súd uznesením, na ktorého základe vykoná zápis.

§ 200aa**Osobitné ustanovenia pre elektronické podanie vo veciach obchodného registra**

(1) Návrh na konanie vo veciach obchodného registra alebo podnet na začatie konania bez návrhu možno podať elektronickými prostriedkami. Návrh alebo podnet musia byť podané v elektronickej podobe tlačiva, ktorá sa pre elektronické podanie zverejní na internetovej stránke ústredného portálu verejnej správy,^{25a)} a podpísané zaručeným elektronickým podpisom osoby oprávnenej podať návrh alebo podnet, inak na ne registrový súd neprihliada.

(2) Ak bol návrh alebo podnet podaný v listinnej podobe a sú doložené listinami podľa § 200a ods. 3, tieto listiny musia mať listinnú podobu. Ak bol návrh alebo podnet podaný elektronickými prostriedkami, prikladané listiny možno podať v listinnej podobe alebo elektronickými prostriedkami v elektronickej podobe. Pri podávaní listín sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu.^{25b)} Listinná podoba prikladaných listín prevádzaná do elektronickej podoby na účely jej podania v elektronickej podobe musí mať formu ustanovenú osobitným zákonom.

Elektronická podoba listiny, ktorá bola vytvorená prevedením z listinnej podoby, sa podpisuje zaručeným elektronickým podpisom osoby oprávnenej na podanie návrhu alebo podnetu.

(3) Ak sa návrh alebo podnet podáva elektronickými prostriedkami, tie listiny, ktoré sa k nemu dokladajú v elektronickej podobe, musia byť podané spolu s návrhom alebo podnetom, inak na ne registrový súd neprihliada. Ak bol návrh alebo podnet podaný elektronickými prostriedkami a dokladajú sa k nemu listiny v listinnej podobe, musia byť všetky listiny, ktoré sa dokladajú v listinnej podobe, doručené na registrový súd súčasne, inak na ne registrový súd neprihliada.

(4) Ak sa návrh alebo podnet podáva elektronickými prostriedkami a prikladajú sa k nim listiny v listinnej podobe, musí v nich byť uvedené, ktoré listiny sa podávajú v listinnej podobe a ktoré v elektronickej podobe. Účinky doručenia návrhu alebo podnetu v tomto prípade nastávajú, ak bola na registrový súd doručená listina alebo listiny, ktoré sa majú podať v listinnej podobe. Lehota na doručenie listiny alebo listín, ktoré sa majú podať v listinnej podobe, je 15 dní odo dňa podania návrhu alebo podnetu elektronickými prostriedkami.

§ 200b

(1) Navrhovateľ môže podať písomne námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu podľa osobitného zákona²⁵⁾ do 15 dní odo dňa vydania alebo doručenia oznámenia o odmietnutí vykonania zápisu na registrovom súde, ktorý vykonanie zápisu odmietol. Späťvzatie námietok sa nepripúšťa. V námietkach môže najmä doplniť chýbajúce údaje, opraviť nesprávne údaje a odstrániť nedostatky, pre ktoré bolo vykonanie zápisu odmietnuté.

(2) O námietkach rozhoduje registrový súd v lehote desiatich pracovných dní od ich doručenia okrem prípadov uvedených v odseku 5. Odmietnutie vykonania zápisu preskúma len z hľadiska splnenia podmienok podľa osobitného zákona.²⁶⁾

(3) Ak sudca námietkam vyhovie, vykoná zápis. Ak návrh na zápis obsahuje deň, ku ktorému má byť navrhovaný údaj zapísaný, sudca zapíše navrhovaný údaj k tomuto dňu. Ak sudca vykonáva zápis neskôr alebo ak návrh na zápis neobsahuje deň, ku ktorému má byť navrhovaný údaj zapísaný, sudca zapíše navrhovaný údaj ku dňu nasledujúcemu po dni vykonania zápisu.

(4) O vykonaní zápisu registrový súd vydá potvrdenie, ktoré bez zbytočného odkladu odošle navrhovateľovi. V potvrdení uvedie obsah vykonaného zápisu. Po zápise vydá registrový súd výpis z obchodného registra, ktorý bez zbytočného odkladu odošle navrhovateľovi. Námietky proti vykonaniu zápisu sudcom nie sú prípustné.

(5) Vyšší súdny úradník vykoná zápis v prípade, ak navrhovateľ podal námietky a súčasne splnil všetky podmienky na vykonanie zápisu podľa osobitného zákona.²⁶⁾

(6) Po preskúmaní námietok môže sudca námietky zamietnuť. O zamietnutí námietok sudca rozhoduje uznesením. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

§ 200ba

Osobitné ustanovenia pre elektronické podanie námietok proti odmietnutiu vykonania zápisu

(1) Námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu možno podať elektronickými prostriedkami. Námietky musia byť podané v elektronickej podobe tlačiva, ktorá sa pre elektronické podanie zverejní na internetovej stránke ústredného portálu verejnej správy,^{25a)} a podpísané zaručeným elektronickým podpisom navrhovateľa, inak na ne registrový súd neprihliada.

(2) Ak boli námietky podané v listinnej podobe a ich súčasťou je podanie nového návrhu na zápis alebo iných listín, tento návrh a listiny musia mať listinnú podobu. Ak boli námietky podané

elektronickými prostriedkami, prikladané listiny možno podať v listinnej podobe alebo elektronickými prostriedkami v elektronickej podobe. Pri podávaní listín sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu.^{25b)} Listinná podoba prikladaných listín prevádzaná do elektronickej podoby na účely jej podania v elektronickej podobe musí mať formu ustanovenú osobitným zákonom. Elektronická podoba listiny, ktorá bola vytvorená prevedením z listinnej podoby, sa podpisuje zaručeným elektronickým podpisom osoby oprávnenej na podanie návrhu.

(3) Ak sa námietky podávajú elektronickými prostriedkami, tie listiny, ktoré sa k nim dokladajú v elektronickej podobe, musia byť podané spolu s námietkami, inak na ne registrový súd neprihliada. Ak boli námietky podané elektronickými prostriedkami a dokladajú sa k nim listiny v listinnej podobe, musia byť všetky listiny, ktoré sa dokladajú v listinnej podobe, doručené na registrový súd súčasne, inak na ne registrový súd neprihliada.

(4) Ak sa námietky podávajú elektronickými prostriedkami a ich súčasťou sú listiny v listinnej podobe, musí byť v námietkach uvedené, ktoré listiny sa podávajú v listinnej podobe a ktoré v elektronickej podobe. V lehote podľa § 200b ods. 1 musí byť na registrový súd doručená listina alebo listiny, ktoré sa majú podať v listinnej podobe.

(5) V prípade podľa odseku 4 lehota podľa § 200b ods. 2 plyní odo dňa doručenia listiny, ktorá sa mala podať v listinnej podobe.

§ 200c

(1) Na konanie vo veciach obchodného registra a na rozhodovanie o námietkach proti odmietnutiu vykonania zápisu je príslušný registrový súd.²⁷⁾

(2) Na konanie vo veciach obchodného registra a na rozhodovanie o námietkach proti odmietnutiu vykonania zápisu je príslušný registrový súd, v ktorého obvode má osoba, ktorá sa zapisuje do obchodného registra, sídlo. Ak osoba, ktorá sa zapisuje do obchodného registra, nemá sídlo, je príslušný registrový súd podľa miesta podnikania; ak nemá ani miesto podnikania, je príslušný registrový súd podľa miesta bydliska tejto osoby.

(3) Ak ide o odštepny závod alebo inú organizačnú zložku podniku, je na konanie vo veciach obchodného registra a na rozhodovanie o námietkach proti odmietnutiu vykonania zápisu príslušný registrový súd, v ktorého registri je podľa sídla, prípadne miesta podnikania alebo bydliska podnikateľ zapísaný, a registrový súd, v ktorého obvode je odštepny závod alebo iná organizačná zložka podniku umiestnená, ak je umiestnená v obvode iného registrového súdu.

(4) Ak ide o zahraničnú osobu, je na konanie vo veciach obchodného registra a na rozhodovanie o námietkach proti odmietnutiu vykonania zápisu príslušný registrový súd, v ktorého obvode je umiestnený podnik zahraničnej osoby alebo jeho organizačná zložka, ak medzinárodná zmluva uverejnená v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.

§ 200e

Konanie o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev

(1) Registrový súd, v ktorého obvode je právnická osoba zapísaná, je príslušný na konanie

- a) o zrušení obchodnej spoločnosti, zrušení družstva a nariadení ich likvidácie,
- b) o vymenovaní likvidátora, jeho odvolaní alebo nahradení inou osobou, ako aj na rozhodovanie o odmene likvidátora,
- c) o návrhu na vyhlásenie uznesenia členskej schôdze družstva o rozdelení likvidačného zostatku za neplatné,

- d) o neplatnosti obchodnej spoločnosti,²⁸⁾
- e) o vymenovaní audítora na posúdenie návrhu zmluvy o splynutí, zmluvy o zlúčení alebo projektu rozdelenia obchodnej spoločnosti podľa osobitného zákona,²⁹⁾
- f) o poverení zvolať valné zhromaždenie podľa osobitného zákona.³⁰⁾

(2) Konanie podľa odseku 1 písm. a) a b) možno začať aj bez návrhu.

(3) Vo veciach podľa odseku 1 písm. a) až c) a e) nie je potrebné nariaďovať pojednávanie. Registrový súd rozhoduje uznesením.

§ 200ea Drobné spory

(1) Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 500 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

(2) Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú

- a) osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony,
- b) sociálneho zabezpečenia,
- c) konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní,
- d) vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov,
- e) konania o dedičstve,
- f) konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti,
- g) konkurzného konania a reštrukturalizačného konania,
- h) sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovnoprávných vzťahov,
- i) ochrany osobnosti.

(3) Ak je predmetom konania iba príslušenstvo pohľadávky, ktorého hodnota neprevyšuje sumu podľa odseku 1, konanie sa považuje za drobný spor.

§ 200f Konanie o premene menovitej hodnoty vkladov zo slovenskej meny na eurá

Uznesenie a potvrdenie vydané v konaní o premene menovitej hodnoty vkladov zo slovenskej meny na eurá podľa osobitných predpisov^{30a)} (ďalej len „premena“), ktorým sa úplne vyhovel návrhu o premene, sa nedoručuje. Výpis pri premene sa zverejňuje v Obchodnom vestníku po nadobudnutí účinnosti tejto premeny.

ŠTVRTÁ ČASŤ OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

Prvá hlava ODVOLANIE

Podanie odvolania

§ 201

Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom

a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

§ 202

(1) Odvolanie nie je prípustné proti rozsudku vydanému na základe uznania alebo vzdania sa nároku a proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia, alebo z dôvodu, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie nie je prípustné ani proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona,³¹⁾ ak tento osobitný zákon neustanovuje inak, a ani proti uzneseniu v konaní o vymáhanie súdnych pohľadávok podľa osobitného zákona.³²⁾

(3) Odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým

- a) sa upravuje vedenie konania;
- b) bol na konanie pribratý ďalší účastník podľa § 94 ods. 2;
- c) sa začalo konanie bez návrhu;
- d) súd úplne vyhovel návrhu podľa § 138 ods. 1;
- e) sa odpustilo zmeškanie lehoty;
- f) sa pripustila alebo nepripustila zmena návrhu;
- g) sa rozhodlo o svedočnom alebo o nárokoch podľa § 139 ods. 3;
- h) bol schválený zmier;
- i) sa rozhodlo o návrhu občana na vykonanie opravy alebo doplnenie voličského zoznamu;
- j) sa vyhovie návrhu podľa § 153c ods. 1;
- k) sa rozhoduje podľa § 17 ods. 2;
- l) sa rozhodlo o podaní podľa § 43 ods. 1 alebo o odvolaní podľa § 209 ods. 1,
- m) sa rozhodlo o odvolaní proti výroku o trovách v platobnom rozkaze, európskom platobnom rozkaze, rozkaze na plnenie, zmenkovom platobnom rozkaze a šekovom platobnom rozkaze,
- n) súd poveril účastníka zvolaním valného zhromaždenia podľa osobitného zákona,³⁰⁾
- o) sa zamietol návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c),
- p) súd úplne vyhovel návrhu o premene podľa osobitných predpisov.^{30a)}

(4) Odvolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

§ 204

(1) Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia.

(3) Odpustenie zmeškania lehoty na odvolanie nie je prípustné, ak ide o odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo vyslovené, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je.

V týchto prípadoch neplatí tiež ustanovenie odseku 2 druhej vety.

§ 205

(1) V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

(2) Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(3) Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

§ 205a

(1) Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

§ 206

(1) Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

(2) Ak sa však rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná v konaní sám za seba (§ 91 ods. 1), a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektorých účastníkov, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí v prípadoch, keď od rozhodnutia o napadnutom výroku je závislý výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

(3) Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá aj vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej zročnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti rozsudku.

Vzdanie sa odvolania a jeho späťvzatie**§ 207**

(1) Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

(2) Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak niekto vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

(3) Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

§ 208

Ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Úkony súdu prvého stupňa**§ 209**

(1) Súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d). Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

(2) Ak odvolanie smeruje proti uzneseniu, ktorým súd prvého stupňa nerozhodol vo veci samej, vec sa predloží odvolaciemu súdu pred rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, len ak by bez rozhodnutia o odvolaní súd prvého stupňa nemohol pokračovať v konaní.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije vo veciach podľa § 120 ods. 2, v ktorých sa súd prvého stupňa obmedzí len na zistenie rozsahu, v akom sa rozhodnutie napáda.

§ 209a

(1) Ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete, doručí súd prvého stupňa bezodkladne odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov, aby sa k odvolaniu vyjadrili.

(2) Len čo všetkým účastníkom uplynie lehota na podanie odvolania a vyjadrenia k odvolaniu, predloží súd vec bez zbytočného odkladu odvolaciemu súdu.

§ 210a

Uznesenie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok alebo uznesenie, z ktorého nenadobudla dosiaľ práva iná osoba ako odvolateľ, alebo uznesenie, ktorým bolo uložené poriadkové opatrenie (§ 53), alebo uznesenie o odmietnutí návrhu na začatie konania (§ 43 ods. 2, § 78c ods. 3), alebo uznesenie o zastavení konania o dedičstve, alebo uznesenie podľa § 75a, môže na odvolanie zmeniť priamo súd prvého stupňa, pokiaľ odvolaniu v celom rozsahu vyhovie.

Konanie na odvolacom súde**§ 211**

(1) Ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d). Vo veciach podľa § 120 ods. 2 odvolací súd odstraňuje vady odvolania tým, že sa obmedzí len na zistenie rozsahu, v akom sa rozhodnutie napáda. Odvolací súd sám odstráni vady pri doručovaní odvolania a výzvy podľa § 209a ods. 1 tak, že sám vykoná doručovanie. Odvolací súd rozhodne aj o návrhoch podľa § 138 ods. 1 vrátane tých, o ktorých nerozhodol súd prvého stupňa.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

§ 212

(1) Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

(2) Súd nie je viazaný rozsahom odvolania

- a) vo veciach, v ktorých možno začať konanie bez návrhu,
- b) v prípadoch, keď od rozhodnutia o napadnutom výroku je závislý výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý,
- c) v prípadoch, keď ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že rozhodnutie sa musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, a kde platia úkony jedného z nich aj pre ostatných (§ 91 ods. 2), hoci odvolanie podal len niektorý z účastníkov,
- d) ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

(3) Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

(4) Odvolací súd môže rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť, aj keď sa navrhuje zmena, a naopak.

§ 213

(1) Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

(2) Ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

(3) Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám.

(4) Odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých účastníkom konania, ak ich nevykonal súd prvého stupňa, hoci mu ich účastník navrhol, alebo za podmienok ustanovených v § 205a.

(5) Odvolací súd môže doplniť dokazovanie aj vykonaním ďalších dôkazov, ktoré nenavrhli účastníci konania, za podmienok uvedených v § 120 ods. 1 tretej vete alebo pri zisťovaní väd konania podľa § 212 ods. 3. Ak ide o konanie podľa § 120 ods. 2, odvolací súd vždy sám doplní

dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov, aj keď to účastníci nenavrhlí, ak ich nevykonal súd prvého stupňa.

(6) Dokazovanie podľa odsekov 4 a 5 vykoná odvolací súd sám alebo prostredníctvom súdu prvého stupňa alebo dožiadaného súdu.

(7) Ak odvolací súd vykoná dokazovanie podľa odseku 6 prostredníctvom súdu prvého stupňa, súd prvého stupňa vykoná dokazovanie podľa pokynov odvolacieho súdu. Súd prvého stupňa podľa potreby rozhodne aj podľa § 139 a 141. Ak v súvislosti s vykonávaním dokazovania je podané proti jeho uzneseniu odvolanie, vec predkladá odvolaciemu súdu až po vykonaní nariadeného dokazovania.

§ 214

(1) Na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak

- a) je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,
- b) súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania,
- c) to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

(2) V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

§ 215

Na začiatku pojednávania podá predseda alebo poverený člen senátu zpravu o doterajšom priebehu konania. Potom sa vyjadria účastníci a prednesú svoje návrhy.

§ 216

(1) Ustanovenia § 92 ods. 1 a 4, § 97 a 98 pre odvolacie konanie neplatia.

(2) Nie je dôvodom pre prerušenie konania, ak sa účastníci neustanovia na pojednávanie na odvolacom súde.

§ 217

(1) Súd rozhodne o odvolaní proti rozhodnutiu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b) a g) do siedmich dní od predloženia veci odvolaciemu súdu; o odvolaní proti rozhodnutiu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 75a súd rozhodne najneskôr do 24 hodín od predloženia veci odvolaciemu súdu. O odvolaní proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení v ostatných veciach rozhodne bezodkladne najneskôr do 30 dní. Ak rozhodnutie odvolací súd sám nedoručuje, spis odošle súdu prvého stupňa do troch dní od vydania rozhodnutia o odvolaní.

(2) Súd rozhodne o odvolaní proti uzneseniu o odmietnutí odporu do troch mesiacov od predloženia veci odvolaciemu súdu.

Rozhodnutie o odvolaní

§ 218

(1) Odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré

- a) bolo podané oneskorene;

- b) bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený;
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné;
- d) nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2; ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1,
- e) rozhodnutie napadnuté odvolaním zaniklo inak.

(2) Ako oneskorené nemožno odmietnuť odvolanie, ktoré bolo v lehote podané na odvolacom súde alebo do zápisnice na nepríslušnom okresnom súde.

§ 219

(1) Odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

(2) Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

(3) Ak je rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne iba o základe prejednávanej veci, odvolací súd môže rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť len o jeho základe.

§ 220

Odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

§ 221

(1) Súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

(2) Ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

(3) Ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, zruší rozhodnutie, len ak zastavuje konanie.

§ 222

(1) Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

(2) Odvolanie môže odvolací súd vybaviť aj tak, že pripustí vzatie návrhu na začatie konania späť, alebo schváli zmier.

(3) Za podmienok § 164 môže odvolací súd nariadiť aj opravu napadnutého rozhodnutia.

§ 223

Odvolací súd rozhoduje rozsudkom, ak potvrdzuje alebo mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením.

Trovy odvolacieho konania**§ 224**

(1) Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

(2) Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o trovách konania na súde prvého stupňa.

(3) Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

(4) Ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Ďalší priebeh konania**§ 225**

Súd prvého stupňa doručí rozhodnutie o odvolaní, pokiaľ ho nedoručil odvolací súd priamo.

§ 226

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Druhá hlava**OBNOVA KONANIA****Prípustnosť****§ 228**

(1) Právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak

- a) sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci,
- b) možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci,

- c) bolo rozhodnuté v jeho neprospech v dôsledku trestného činu sudcu,
- d) Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody účastníka konania a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným primeraným finančným zadostučinám,
- e) je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev.

(2) Návrhom na obnovu konania môže účastník napadnúť i právoplatné uznesenie, ktorým bol schválený zmier, ak možno dôvody obnovy podľa odseku 1 vzťahovať i na predpoklady, za ktorých sa zmier schvaľoval; to platí obdobne aj pre právoplatný platobný rozkaz, rozkaz na plnenie, zmenkový platobný rozkaz a šekový platobný rozkaz.

(3) Návrh na obnovu konania má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) obsahovať označenie rozsudku, proti ktorému smeruje, dôvod obnovy, skutočnosti, ktoré svedčia o tom, že návrh je podaný včas, dôkazy, ktorými sa má dôvodnosť návrhu preukázať, ako aj to, čoho sa navrhovateľ domáha.

§ 229

Obnova nie je prípustná proti rozsudkom

- a) ktorými sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že tu nie je;
- b) ktorých zrušenie alebo zmenu možno dosiahnuť inak.

§ 230

(1) Návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť.

(2) Po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku možno návrh podať len z dôvodu uvedeného v

- a) § 228 ods. 1 písm. a) v prípade, že ide o trestný rozsudok, na podklade ktorého sa v občianskom súdnom konaní priznalo právo a ktorý bol neskôr podľa trestnoprávnych predpisov zrušený,
- b) § 228 ods. 1 písm. c),
- c) § 228 ods. 1 písm. d),
- d) § 228 ods. 1 písm. e).

(3) Navrátenie lehoty na obnovu konania nie je prípustné.

§ 231

(1) Návrhom na obnovu konania možno napadnúť i uznesenie, ktorým bol schválený zmier, ak možno dôvody obnovy vzťahovať i na predpoklady, za ktorých sa zmier schvaľoval; to platí obdobne aj pre platobný rozkaz.

(2) Návrhom na obnovu konania možno napadnúť aj rozhodnutie vydané v konaní o dedičstve s výnimkou tých rozhodnutí, ktorých zrušenie alebo zmenu možno dosiahnuť podľa tohto zákona inak.

Konanie o obnove**§ 232**

(1) Návrh na obnovu konania prejedná súd, ktorý o veci rozhodoval v prvom stupni.

(2) Pre konanie o obnove platia primerane ustanovenia o konaní v prvom stupni.

§ 233

Ak je pravdepodobné, že sa návrhu na obnovu konania vyhovie, môže súd nariadiť odklad vykonateľnosti rozhodnutia o veci.

§ 234

(1) Návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne alebo obnovu konania povolí.

(2) Ak súd zamietá návrh na obnovu konania preto, že nie je prípustný, alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený, nemusí nariaďovať pojednávanie.

(3) Povolením obnovy konania odkladá sa vykonateľnosť rozhodnutia o veci.

§ 235

(1) Len čo nadobudne rozhodnutie o povolení obnovy právoplatnosť, súd bez ďalšieho návrhu vec znova prejedná. Pritom prihliadne na všetko, čo vyšlo najavo ako pri pôvodnom konaní, tak aj pri prejednávaní obnovy.

(2) Ak súd zistí, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne, zamietne uznesením návrh na jeho zmenu. Ak súd napadnuté rozhodnutie vo veci samej zmení, nové rozhodnutie nahradí pôvodné rozhodnutie.

(3) V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd o náhrade trov pôvodného konania i konania o obnove.

(4) Právne vzťahy niekoho iného než účastníka konania nemôžu byť novým rozhodnutím dotknuté.

Tretia hlava**DOVOLANIE****Prípustnosť dovolania****§ 236**

(1) Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

(2) Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

§ 237

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

§ 238

(1) Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

(2) Dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

(3) Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

(4) Dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

(5) Dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

§ 239

(1) Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

- a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,
- b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c)] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c).

(2) Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

- a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,
- b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,
- c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušenosti, predbežnom opatrení,

poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Podanie dovolania

§ 240

(1) Účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ak odvolací súd vydal opravné uznesenie, plyní táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

(2) Zmeškanie lehoty uvedenej v odseku 1 nemožno odpustiť. Lehota je však zachovaná, ak sa dovolanie podá v lehote na odvolacom alebo dovolacom súde.

§ 241

(1) V dovolaní sa musí popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napadá, prípadne ktoré dôkazy by sa mali vykonať na preukázanie dôvodov dovolania a čoho sa dovolateľ domáha. Dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

(2) Dovolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

(3) Ustanovenia § 209 a § 213 ods. 2 platia primerane.

(4) Súd prvého stupňa vyzve toho, kto podal dovolanie, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné dovolanie alebo dovolanie, ktoré neobsahuje náležitosti podľa odseku 1, v určenej lehote doplnil alebo opravil. Ak sa aj napriek výzve súdu v lehote desiatich dní dovolanie neopraví alebo nedoplní, predloží súd prvého stupňa dovolanie na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

§ 242

(1) Dovolací súd preskúma rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý. Ak nejde o vady uvedené v § 237, neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, ibaže tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

(2) Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov

- a) vo veciach, v ktorých možno začať konanie bez návrhu,
- b) v prípadoch, keď od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý dovolaním nebol dotknutý,
- c) v prípadoch, kde ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozhodnutie musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, a kde platia úkony jedného z nich aj pre ostatných (§ 91 ods. 2), napriek tomu, že dovolanie podal len niektorý z účastníkov,
- d) ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vypořádania vzťahu medzi účastníkmi.

(3) Účastníci môžu po dobu trvania lehoty na dovolanie meniť rozsah, v ktorom rozhodnutie

odvolacieho súdu napadajú. Na zmenu dovolacieho návrhu nie je potrebný súhlas súdu.

§ 243

Pred rozhodnutím o dovolaní môže súd, ktorý o ňom má rozhodnúť, odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

§ 243a

(1) Dovolací súd rozhodne o dovolaní spravidla bez pojednávania; pojednávanie môže nariadiť, ak to považuje za potrebné.

(2) Ak dovolací súd nariadi pojednávanie, postupuje obdobne podľa § 215 a § 216 ods. 2. Dokazovanie však nevykonáva.

(3) O dovolaní proti uzneseniu sa rozhoduje vždy bez pojednávania.

§ 243b

(1) Dovolací súd dovolanie zamietne, ak nie sú dané dôvody dovolania a nezistil ani vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť.

(2) Ak dovolací súd dôjde k záveru, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nebol dostatočne zistený skutkový stav, uznesením zruší napadnuté rozhodnutie. Ak nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia spočíva len v nesprávnom právnom posúdení správne zisteného skutkového stavu, dovolací súd zmení napadnuté rozhodnutie.

(3) Ak má aj rozhodnutie súdu prvého stupňa vady, pre ktoré sa zrušilo rozhodnutie odvolacieho súdu, zruší dovolací súd aj toto rozhodnutie. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie, podľa povahy veci vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, zastaví konanie, prípadne postúpi vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

(4) Dovolací súd rozhoduje rozsudkom, ak zamietá dovolanie proti rozsudku alebo ak mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením.

(5) Ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne. Ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd konanie uznesením zastaví.

(6) Ak rozhodnutie dovolacieho senátu nebolo prijaté jednomyselne, sudca, ktorý nesúhlasí s väčšinovým rozhodnutím dovolacieho senátu, má právo, aby sa jeho odlišné stanovisko pripojilo k rozhodnutiu a aby sa doručilo účastníkom konania.

§ 243c

Pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia.

§ 243d

(1) Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania.

(2) Právne vzťahy niekoho iného než účastníka konania nemôžu byť novým rozhodnutím dotknuté.

ŠTVRTÁ HLAVA

MIMORIADNE DOVOLANIE

§ 243e

(1) Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

(2) Mimoriadne dovolanie možno podať len proti tomu výroku súdneho rozhodnutia, ktoré účastník konania, osoba dotknutá týmto rozhodnutím alebo osoba poškodená týmto rozhodnutím súdu namieta.

(3) Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov (§ 242 ods. 2).

(4) Bez podnetu je generálny prokurátor oprávnený podať mimoriadne dovolanie v prípadoch uvedených v § 35 ods. 1 a 2, a to aj vtedy, ak prokurátor do začatého konania nevstúpil.

§ 243f

(1) Mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Mimoriadne dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa rozhodlo

- a) vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení,
- b) o podmienkach konania, o zastavení alebo o prerušení konania, alebo ktorými sa upravuje vedenie konania,
- c) o dovolaní alebo o mimoriadnom dovolaní,

§ 243g

Mimoriadne dovolanie podáva generálny prokurátor na dovolacom súde do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdu.

§ 243h

(1) V mimoriadnom dovolaní sa musí popri všeobecných náležitostiach podania (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napáda.

(2) Rozsah mimoriadneho dovolania možno meniť len v lehote uvedenej v § 243g. Dôvody možno meniť až do vyhlásenia rozhodnutia.

(3) Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok, môže podať mimoriadne dovolanie aj bez uvedenia dôvodov, pre ktoré sa napadá rozhodnutie, proti ktorému smeruje mimoriadne dovolanie. Dôvody však musí doplniť najneskôr do 60 dní od doručenia mimoriadneho dovolania dovolaciemu súdu. Inak sa na náležitosti mimoriadneho dovolania, rozsah mimoriadneho dovolania a dôvody mimoriadneho dovolania vzťahujú ustanovenia odseku 1 a 2.

(4) Ak generálny prokurátor nedoplní dôvody mimoriadneho dovolania v lehote ustanovenej v odseku 3, dovolací súd konanie zastaví. Zastavenie konania nebráni podaniu mimoriadneho dovolania v tej istej veci, ak na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené podmienky ustanovené zákonom. Opätovne podané mimoriadne dovolanie musí obsahovať náležitosti ustanovené v odseku 1.

§ 243ha

(1) Ak generálny prokurátor podá mimoriadne dovolanie a súčasne s podaním mimoriadneho dovolania navrhne odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, odkladá sa doručenie mimoriadneho dovolania dovolaciemu súdu vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

(2) Účinky odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia zanikajú

- a) zamietnutím návrhu generálneho prokurátora na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom, alebo
- b) rozhodnutím o mimoriadnom dovolaní, najneskôr však uplynutím jedného roka od doručenia mimoriadneho dovolania dovolaciemu súdu, ak dovolací súd nerozhodne o predĺžení tejto lehoty.

(3) Dovolací súd vydá na základe žiadosti účastníka konania potvrdenie o tom, že generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie s návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia podľa odseku 1.

§ 243i

(1) Mimoriadne dovolanie doručí dovolací súd účastníkom konania na vyjadrenie.

(2) V konaní o mimoriadnom dovolaní platia primerane ustanovenia o konaní na dovolacom súde (§ 242 až 243d), ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

§ 243j

Rozhodnutie o mimoriadnom dovolaní doručí dovolací súd účastníkom konania a generálnemu prokurátorovi.

PIATA ČASŤ SPRÁVNE SÚDNICTVO

Prvá hlava

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O SPRÁVNOM SÚDNICTVE

§ 244

(1) V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

(2) V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

(3) Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

(4) Sudy v správnom súdnictve rozhodujú o návrhoch na uloženie povinnosti orgánom verejnej správy konať o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy a o opatreniach na vynútenie plnenia svojich rozhodnutí postupom uvedeným v § 250b a 250u.

(5) Sudy v správnom súdnictve konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov. Vo volebných veciach a vo veciach registrácie politických strán a politických hnutí konajú a rozhodujú sudy podľa ustanovení tejto časti v rozsahu vymedzenom osobitnými predpismi.

(6) Primerane podľa ustanovení tejto časti konajú a rozhodujú sudy aj vtedy, ak to ustanoví osobitný predpis alebo ak preskúmanie rozhodnutí orgánov verejnej správy vyplýva z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

§ 245

(1) Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu posúdi súd i zákonnosť prv urobeného správneho rozhodnutia, o ktoré sa preskúmané rozhodnutie opiera, ak bolo preň prv urobené rozhodnutie záväzné a ak nie je na jeho preskúmanie určený osobitný postup.

(2) Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

§ 246

(1) Na preskúmanie rozhodnutí a postupov sú vecne príslušné krajské sudy, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Najvyšší súd Slovenskej republiky je vecne príslušný

- a) na preskúmanie rozhodnutí a postupu ústredných orgánov štátnej správy a iných orgánov s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, ak to ustanoví zákon,
- b) na konanie podľa štvrtej a piatej hlavy tejto časti, ak je žalovaným ústredný orgán štátnej správy alebo iný orgán s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky.

§ 246a

(1) Miestne príslušným je súd, v ktorého obvode má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúmava, ak nie je ustanovené inak. Ak ide o rozhodnutie orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, okrem ústredných orgánov štátnej správy miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd navrhovateľa.

(2) V konaní podľa tretej hlavy tejto časti je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa alebo

krajský súd, v ktorého obvode je tento súd.

(3) Namiesto súdu príslušného podľa odseku 2 je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého je nehnuteľnosť, ak sa konanie týka práva k nej.

(4) Ak preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je už predmetom konania začatého na súde príslušnom podľa všeobecného súdu navrhovateľa, na konanie o žalobe prokurátora je príslušný krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd navrhovateľa.

§ 246b

(1) Pri preskúmaní rozhodnutí a postupov správnych orgánov súdy konajú a rozhodujú v senátoch zložených z predsedu a dvoch sudcov, ak nie je ustanovené inak.

(2) Samosudca koná a rozhoduje

- a) na krajskom súde o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam orgánov verejnej správy podľa tretej hlavy a vo veciach podľa šiestej hlavy tejto časti,
- b) vo veciach, na ktorých prejednanie sú vecne príslušné okresné súdy,
- c) vo veciach, v ktorých to ustanoví zákon.

§ 246c

(1) Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

(2) Písomné predvolanie na pojednávanie vo veciach azylu a doplnkovej ochrany sa účastníkovi konania doručí v jazyku, o ktorom sa predpokladá, že mu rozumie.

§ 246d

Ak osobitný zákon upravujúci priestupky, kárne, disciplinárne a iné správne delikty určuje lehoty pre zánik zodpovednosti, prípadne pre výkon rozhodnutia, tieto lehoty počas konania podľa tejto časti neplynú. Obdobne to platí o lehotách pre zánik práva vo veciach daní, poplatkov a odvodov, ktoré sú príjmami štátneho rozpočtu, verejných fondov, rozpočtov obcí, miest a vyšších územných celkov.

Druhá hlava

ROZHODOVANIE O ŽALOBÁCH PROTI ROZHODNUTIAM A POSTUPOM SPRÁVNÝCH ORGÁNOV

§ 247

(1) Podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

(2) Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

(3) Predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

(4) O žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu vo veciach vyvlastnenia podľa osobitného zákona rozhodne súd najneskôr do troch mesiacov od podania návrhu.

§ 248

Súdy nepreskúmajú

- a) rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania,
- b) rozhodnutia, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu vecí, ak samy osebe neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania, zamestnania alebo podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti,
- c) rozhodnutia o nepriznaní alebo odňatí odbornej spôsobilosti právnickým osobám alebo fyzickým osobám, ak samy osebe neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania alebo zamestnania,
- d) rozhodnutia správnych orgánov, ktorých preskúmanie vylučujú osobitné zákony.

§ 249

(1) Konanie sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou.

(2) Žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

(3) Prokurátor pri podaní návrhu podľa § 35 ods. 1 písm. b) (ďalej len „žaloba“) dbá o to, aby práva nadobudnuté v dobrej viere boli čo najmenej dotknuté.

§ 250

(1) Účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

(2) Žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podateľ žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

(3) Ak sa rozhodnutím a postupom správneho orgánu cítia na svojich právach ukrátené viaceré osoby, môžu podať spoločnú žalobu. Účastníkmi konania sú tiež tí, na ktorých sa pre nerozlučné spoločenstvo práv so žalobcom musí tiež vzťahovať rozhodnutie súdu (§ 91 ods. 2).

(4) Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je žalovaným správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni.

(5) Návrh podľa § 92 ods. 2 možno v konaní podľa tejto časti podať, len ak neuplynula lehota podľa § 250b ods. 1.

(6) Účastníkom konania o žalobe prokurátora je prokurátor, účastníci správneho konania a správny orgán podľa odseku 4.

§ 250a

Žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho

zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

§ 250b

(1) Žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

(2) Ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správne mu orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť. Týmto stanoviskom súdu je správny orgán viazaný. Po uskutočnenom doručení predloží správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe. Ak sa v rámci správneho konania po vykonaní pokynu súdu na doručenie správneho rozhodnutia začne konanie o opravnom prostriedku, správny orgán o tom súd bez zbytočného odkladu upovedomí.

(3) Súd postupuje podľa odseku 2, len ak od vydania rozhodnutia, ktoré nebolo žalobcovi doručené, neuplynula lehota troch rokov.

(4) Ak správny orgán nedodrží súdom určenú lehotu na doručenie správneho rozhodnutia alebo ak vec nepredloží súdu na konanie ani po opakovanej výzve, súd môže rozhodnúť o uložení pokuty správne mu orgánu až do 1 640 eur, a to aj opakovane. Proti rozhodnutiu o uložení pokuty je prípustné odvolanie.

(5) Prokurátor môže žalobu podať do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovie protestu.

§ 250c

(1) Žaloba nemá odkladný účinok na vykonateľnosť rozhodnutia správneho orgánu, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje niečo iné. Na žiadosť účastníka môže predseda senátu uznesením vykonateľnosť rozhodnutia odložiť, ak by okamžitým výkonom napadnutého rozhodnutia hrozila závažná ujma. Ak predseda senátu nevyhoví žiadosti, upovedomí o tom účastníka.

(2) Ak bolo konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c), súd vykonateľnosť rozhodnutia odloží uznesením, proti ktorému je prípustné odvolanie.

§ 250d

(1) Predseda senátu vyžiada spisy žalovaného správneho orgánu, ktorý je povinný bez meškania ich predložiť spolu so spismi správneho orgánu prvého stupňa.

(2) Ak predseda senátu zistí, že súd nie je vecne alebo miestne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému súdu.

(3) Súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

§ 250e

Ak nedôjde k vybaveniu žaloby spôsobom uvedeným v § 250d ods. 2 a 3, doručí súd žalovanému rovnopis žaloby. Predseda senátu môže nariadiť žalovanému, aby sa k obsahu žaloby vyjadril v lehote, ktorú zároveň určí.

§ 250f

(1) Súd môže rozhodnúť o žalobe bez pojednávania rozsudkom, ak to účastníci konania zhodne navrhli alebo ak s tým súhlasia a nie je to v rozpore s verejným záujmom.

(2) Súd môže vyzvať účastníka, aby sa vyjadril k prejednávaniu veci bez nariadenia pojednávania do 15 dní od doručenia výzvy. Súd môže k výzve pripojiť doložku, že ak sa účastník v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky.

(3) Súd môže rozhodnúť o žalobe bez pojednávania rozsudkom aj vtedy, ak zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu z dôvodov uvedených v § 250j ods. 3.

§ 250g

(1) Ak nedôjde k vybaveniu žaloby spôsobom uvedeným v § 250f, predvolá predseda senátu na pojednávanie účastníkov; naň si môže vyžiadať potrebné podklady, prípadne aj ďalšie písomné vyjadrenia účastníkov.

(2) Ak sa účastníci na pojednávanie nedostavia, môže sa vec prejednať v ich neprítomnosti; konanie sa nesmie z tohto dôvodu prerušiť.

§ 250h

(1) Až do rozhodnutia súdu môže žalobca rozsah napadnutia správneho rozhodnutia obmedziť; rozšíriť ho môže len v lehote podľa § 250b.

(2) Až do rozhodnutia súdu môže žalobca vziať žalobu späť; ak žalovanému medzitým vznikli trovy konania, rozhodne súd o ich náhrade.

§ 250i

(1) Pri preskúavaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia.

(2) Ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúavaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

(3) Pri preskúavaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

(4) Ak rozhodnutie správneho orgánu bolo medzitým napadnuté protestom prokurátora, súd konanie o žalobe preruší až do jeho vybavenia; ak napadnuté rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené, súd konanie o žalobe zastaví. Obdobne sa postupuje, ak pred podaním žaloby na súd sa proti právoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu podal mimoriadny opravný prostriedok.

§ 250ia

Ak nie je možné vyhlásiť rozsudok po skončení pojednávania, najmä ak sa na pojednávaní ukázalo, že predmetom posúdenia je zložitá právna otázka, oznámi predseda senátu alebo samosudca účastníkom termín vyhlásenia rozsudku, ktorý určí tak, aby sa vyhlásenie uskutočnilo najneskôr do jedného mesiaca odo dňa pojednávania. Neprítomným účastníkom oznámi termín vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 3.

§ 250j

(1) Ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (ďalej len „v medziach žaloby“) dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamietá.

(2) Súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správne mu orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že

- a) rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- b) zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov,
- c) zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci,
- d) rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov,
- e) v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

(3) Súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správne mu orgánu na ďalšie konanie, ak bolo rozhodnutie vydané na základe neúčinného právneho predpisu, ak rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené. Súd zruší rozhodnutie správneho orgánu a konanie zastaví, ak rozhodnutie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený. Rozsahom a dôvodmi žaloby v týchto prípadoch nie je súd viazaný.

(4) Ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené, súd uvedie vo výroku rozsudku. Na posúdenie prípustnosti odvolania je rozhodujúci výrok rozsudku.

(5) Vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správny m orgánom.

(6) Správne orgány sú viazané právnym názorom súdu.

§ 250ja

(1) Proti rozsudku súdu podľa § 250j ods. 1 a 2 je prípustné odvolanie.

(2) Odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, vo veciach podľa § 250i ods. 2 alebo ak vykonáva dokazovanie.

(3) Ak odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom a súd prvého stupňa žalobu zamietol, môže rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vráti vec žalovanému správnenému orgánu na ďalšie konanie. Inak o odvolaní rozhodne spôsobom podľa § 219 až 221 tohto zákona.

(4) Súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

(5) Proti rozsudku súdu podľa § 250j ods. 5 je prípustný opravný prostriedok podľa štvrtej časti, ak nie je ustanovené inak.

(6) Proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu vecne príslušného podľa § 246 ods. 2 nie je prípustný opravný prostriedok.

§ 250k

(1) Ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(2) Ak po zrušení rozhodnutia správneho orgánu došlo k vydaniu nového rozhodnutia, ktoré sa k novej žalobe opäť zrušilo preto, že sa správny orgán odchyľil od právneho názoru vysloveného v prvom rozsudku súdu bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu, uloží súd správnenému orgánu, aby žalobcovi nahradil všetky trovy súdneho konania.

Tretia hlava

ROZHODOVANIE O OPRAVNÝCH PROSTRIEDKOCH PROTI ROZHODNUTIAM SPRÁVNÝCH ORGÁNOV

§ 250l

(1) Podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

(2) Pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

§ 250m

(1) Konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu.

(2) Návrh sa podáva na príslušnom súde v lehote tridsiatich dní od doručenia rozhodnutia, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje niečo iné. Návrh je podaný včas aj vtedy, ak bol podaný v lehote na orgáne, ktorý vydal rozhodnutie. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o opravnom prostriedku alebo ak obsahuje nesprávne poučenie, možno ho napadnúť do šiestich mesiacov od jeho doručenia.

(3) Účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

§ 250n

Ak to povaha veci nevylučuje, môže ten, kto podáva opravný prostriedok, navrhnúť, aby bola odložená vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Ustanovenie § 250c ods. 2 sa použije obdobne. Súd môže tomuto návrhu vyhovieť, ak by vykonaním napadnutého rozhodnutia bol zmarený účel jeho preskúmania.

§ 250o

Ak správny orgán, ktorého rozhodnutie súd preskúmava, vydá nové rozhodnutie, ktorým návrhu celkom vyhovie, súd uznesením konanie zastaví.

§ 250p

Ak je návrh podaný oneskorene alebo ho podá ten, kto naň nie je oprávnený, alebo ak sa napadá rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, alebo ak navrhovateľ neodstránil vady, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu, súd uznesením opravný prostriedok odmietne. Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

§ 250q

(1) Ak nedôjde k vybaveniu opravného prostriedku spôsobom uvedeným v § 250f, 250o alebo 250p, nariadi súd pojednávanie. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

(2) O opravnom prostriedku rozhodne súd rozsudkom, ktorým preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie. Ustanovenie § 250j ods. 5 platí obdobne.

§ 250r

Ak súd zruší rozhodnutie správneho orgánu, je správny orgán pri novom prejednaní viazaný právnym názorom súdu.

§ 250s

Proti rozhodnutiu súdu, ktorým potvrdí rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie. Proti rozsudku súdu, ktorým zruší rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie len z dôvodov uvedených v § 250j ods. 2 písm. a) a b). Obnova konania, dovolanie a mimoriadne dovolanie nie sú prípustné.

Štvrtá hlava**KONANIE PROTI NEČINNOSTI ORGÁNU VEREJNEJ SPRÁVY****§ 250t**

(1) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

(2) Prokurátor môže podať návrh podľa odseku 1, ak orgán verejnej správy je v konaní nečinný aj po upozornení prokurátorom.

(3) Orgán verejnej správy, proti ktorému návrh smeruje, je povinný bezodkladne po doručení návrhu predložiť súdu vyjadrenie k návrhu a príslušný spis. K rozhodnutiu o návrhu si súd môže vyžiadať stanovisko nadriadeného správneho orgánu.

(4) Súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne.

(5) Navrhovateľ má právo na náhradu trov konania, ak súd návrhu vyhovel.

(6) Predseda senátu konanie zastaví, ak odpadli dôvody na ďalšie konanie, a zároveň rozhodne o trovách konania.

(7) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

(8) Na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

§ 250u

Za nedodržanie lehoty uvedenej v uznesení súdu podľa § 250t môže súd na opakovaný návrh účastníka, ak je správny orgán naďalej nečinný, uložiť pokutu do 3 280 eur, a to aj opakovane. Pred rozhodnutím o pokute si súd vyžiada stanovisko nadriadeného správneho orgánu.

Piata hlava

KONANIE O OCHRANE PRED NEZÁKONNÝM ZÁSAHOM ORGÁNU VEREJNEJ SPRÁVY

§ 250v

(1) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

(2) Orgán, proti ktorému návrh smeruje, je orgán, ktorý podľa tvrdenia uvedeného v návrhu vykonal zásah; v prípade zásahu ozbrojených síl, ozbrojeného zboru alebo iného verejného zboru je to orgán, ktorý tento zbor riadi, alebo ktorému je taký zbor podriadený.

(3) Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

(4) Súd o takom návrhu rozhodne rozsudkom. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku rozsudku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a lehotu, v ktorej má orgán verejnej správy túto povinnosť vykonať. Povinnosť spočíva v zákaze pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom. Ustanovenie § 250u platí rovnako. Súd návrh zamietne, ak nie je dôvodný alebo návrh nie je prípustný.

(5) Navrhovateľ má právo na náhradu trov konania, ak súd návrhu vyhovel.

(6) Súd konanie zastaví, ak odpadli dôvody na ďalšie konanie, a zároveň rozhodne o trovách konania.

(7) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

(8) Na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Šiesta hlava

VYKONATELNOSŤ ROZHODNUTÍ CUDZÍCH SPRÁVNÝCH ORGÁNOV

§ 250w

(1) Ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, obsahuje záväzok vykonávať rozhodnutia cudzích správnych orgánov a rozhodnutia cudzích súdov vo veciach, o ktorých rozhodujú správne orgány (ďalej len „cudzie správne rozhodnutie“), možno nariadiť výkon cudzieho správneho rozhodnutia, len ak krajský súd na návrh osoby, o ktorej právo v cudzom správnom rozhodnutí ide, rozhodol, že cudzie správne rozhodnutie je vykonateľné.

(2) Miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd osoby, o ktorej povinnosť v cudzom správnom rozhodnutí ide.

(3) Účastníkmi konania sú navrhovateľ a osoba, o ktorej povinnosť v cudzom správnom rozhodnutí ide.

(4) Súd o návrhu na rozhodnutie o vykonateľnosti rozhodnutia cudzieho správneho orgánu rozhoduje uznesením bez nariadenia pojednávania a bez vypočutia osoby, o ktorej povinnosť v cudzom správnom rozhodnutí ide. Proti uzneseniu je prípustné odvolanie.

§ 250x

Súd rozhodne, že cudzie správne rozhodnutie je vykonateľné v Slovenskej republike, ak

- a) je vykonateľné v štáte, v ktorom bolo vydané,
- b) rozhodovanie vo veci nepatrilo do právomoci správnych orgánov Slovenskej republiky,
- c) osobe, o ktorej povinnosť v cudzom správnom rozhodnutí ide, nebola postupom cudzieho orgánu odňatá možnosť riadne sa zúčastniť na konaní, najmä ak bola riadne oboznámená o začatí konania a predvolaná na vypočutie,
- d) sa v ňom ukladá plnenie, ktoré je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky prípustné alebo vykonateľné, alebo nie je inak v rozpore s verejným poriadkom.

§ 250y

Cudzie správne rozhodnutie, o ktorom súd rozhodol, že je vykonateľné, sa vykoná ako rozhodnutie správneho orgánu. Potvrdenie o vykonateľnosti cudzieho správneho rozhodnutia nie je potrebné, ak súd už rozhodol o jeho vykonateľnosti.

Siedma hlava
OSOBITNÉ KONANIA

Konanie vo volebných veciach

§ 250z

Konanie vo veciach zoznamov voličov a zoznamov oprávnených občanov na hlasovanie v referende

(1) Ak obec sama neodstráni chyby alebo nedostatky v stálom zozname voličov alebo v zozname oprávnených občanov na hlasovanie v referende, môže sa občan tým dotknutý obrátiť na okresný súd príslušný podľa volebného okrsku s návrhom na vydanie rozhodnutia o vykonaní opravy alebo o doplnení zoznamu.

(2) Účastníkmi konania sú navrhovateľ a obec.

(3) Súd rozhodne bez pojednávania uznesením do troch dní od podania návrhu. Rozhodnutie treba doručiť účastníkom v deň rozhodnutia.

(4) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

§ 250za

Konanie vo veciach registrácie kandidátnych listín

(1) Ak volebná komisia príslušná podľa osobitného zákona³³⁾ rozhodla

- a) o registrácii kandidátnej listiny, môže sa dotknutá kandidujúca politická strana alebo koalícia obrátiť na Najvyšší súd Slovenskej republiky s návrhom na zrušenie registrácie kandidátnej listiny,
- b) o registrácii kandidátnej listiny s úpravou vykonanou podľa osobitného zákona³⁴⁾, môže sa dotknutá kandidujúca politická strana alebo koalícia obrátiť na Najvyšší súd Slovenskej republiky s návrhom na vydanie rozhodnutia o ponechaní kandidáta na kandidátnej listine,
- c) o odmietnutí registrácie kandidátnej listiny, môže sa dotknutá kandidujúca politická strana alebo koalícia obrátiť na Najvyšší súd Slovenskej republiky s návrhom na vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní tejto kandidátnej listiny.

(2) Účastníkmi konania sú politická strana alebo koalícia, ktorá podala návrh podľa odseku 1, a Ústredná volebná komisia.

(3) Súd rozhodne uznesením do piatich dní od podania návrhu.

(4) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

§ 250zb

Konanie vo veciach registrácie kandidátnych listín pre voľby do orgánov samosprávy obcí

(1) Ak volebná komisia rozhodla o zaregistrovaní kandidáta alebo o nezaregistrovaní kandidáta pre voľby do orgánov samosprávy obcí, môže sa kandidujúca politická strana, politické hnutie alebo nezávislý kandidát do troch dní odo dňa rozhodnutia miestnej (mestskej) volebnej komisie obrátiť na okresný súd s návrhom na vydanie rozhodnutia o zrušení registrácie kandidáta alebo s návrhom na vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní kandidáta.

(2) Účastníkmi konania sú politická strana, politické hnutie alebo nezávislý kandidát, ktorí podali návrh podľa odseku 1, miestna (mestská) volebná komisia a kandidát, politická strana,

politické hnutie alebo nezávislý kandidát, proti ktorým návrh smeruje.

(3) Súd rozhodne uznesením do troch dní odo dňa podania návrhu.

(4) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

§ 250zc

Konanie vo veciach prijatia návrhu na kandidáta na funkciu prezidenta Slovenskej republiky

(1) Ak predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodol o odmietnutí návrhu na kandidáta na funkciu prezidenta Slovenskej republiky, môže sa dotknutý kandidát obrátiť na Najvyšší súd Slovenskej republiky s návrhom na vydanie rozhodnutia o prijatí jeho návrhu na kandidáta na funkciu prezidenta Slovenskej republiky.

(2) Účastníkmi konania sú dotknutý kandidát a predseda Národnej rady Slovenskej republiky.

(3) Súd rozhodne uznesením do piatich dní od podania návrhu.

(4) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

§ 250zd

Konanie vo veciach registrácie kandidátnych listín pre voľby do orgánov samosprávneho kraja

(1) Ak volebná komisia príslušná podľa osobitného zákona³⁵⁾ rozhodla o vyčiarknutí kandidáta z kandidátnej listiny pre voľby do orgánov samosprávneho kraja alebo registráciu kandidátnej listiny odmietla, môže sa dotknutá politická strana alebo dotknutý kandidát do 24 hodín od doručenia rozhodnutia volebnej komisie samosprávneho kraja obrátiť na okresný súd v sídle volebnej komisie samosprávneho kraja s návrhom na vydanie rozhodnutia o povinnosti volebnej komisie samosprávneho kraja ponechať kandidáta na kandidátnej listine alebo zaregistrovať kandidátnu listinu.

(2) Účastníkmi konania sú dotknutá politická strana, dotknutý kandidát a volebná komisia samosprávneho kraja.

(3) Súd rozhodne uznesením do troch dní od podania návrhu.

(4) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

§ 250ze

Konanie vo veciach registrácie politických strán a politických hnutí

(1) Ak prípravný výbor politickej strany alebo politického hnutia nesúhlasí s upozornením príslušného ministerstva, že návrh na registráciu nemá náležitosti požadované zákonom³⁶⁾ alebo že v návrhu sú neúplné alebo nepresné údaje, môže sa prípravný výbor domáhať určenia, že návrh na registráciu nemá nedostatky.

(2) Účastníkmi konania sú prípravný výbor a príslušné ministerstvo.

(3) Príslušný na rozhodnutie je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo prípravný výbor.

(4) Súd rozhoduje bez pojednávania uznesením. Odvolanie proti rozhodnutiu nie je prípustné.

§ 250zf**Konanie o preskúmaní zákonnosti uznesení obecného zastupiteľstva, mestského zastupiteľstva, miestneho zastupiteľstva alebo zastupiteľstva vyššieho územného celku**

(1) Ak obecné zastupiteľstvo, mestské zastupiteľstvo, miestne zastupiteľstvo alebo zastupiteľstvo vyššieho územného celku nezruší na základe protestu prokurátora svoje uznesenie, ktoré je v rozpore so zákonom, môže prokurátor podať na súd návrh na zrušenie tohto uznesenia.

(2) Účastníkmi konania sú obec, mesto, mestská časť alebo vyšší územný celok a prokurátor.

(3) Príslušný na rozhodnutie je krajský súd, v ktorého obvode sa nachádza obec, mesto, mestská časť alebo sídlo vyššieho územného celku.

(4) Proti rozhodnutiu súdu je prípustné odvolanie.

§ 250zfa**Konanie o súlade všeobecne záväzného nariadenia obce a vyššieho územného celku so zákonom, nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy**

(1) Ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia so zákonom.^{36a)} Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.^{36b)}

(2) Účastníkmi konania sú obec, vyšší územný celok a prokurátor.

(3) Príslušný na rozhodnutie je krajský súd, v obvode ktorého sa nachádza obec, ktorá vydala všeobecne záväzné nariadenie, alebo sídlo samosprávneho kraja, ktorý vydal všeobecne záväzné nariadenie.

(4) Proti rozhodnutiu súdu je prípustné odvolanie.

(5) Ak súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi všeobecne záväzným nariadením a právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je nesúlad, stráca všeobecne záväzné nariadenie, jeho časť, prípadne niektoré jeho ustanovenia účinnosť dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu. Obec, vyšší územný celok, ktoré vydali všeobecne záväzné nariadenie, sú povinné do šiestich mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu uviesť ho vo veciach územnej samosprávy do súladu so zákonom a vo veciach pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak obec, mesto, mestská časť alebo samosprávny kraj neurobí, všeobecne záväzné nariadenie, jeho časť, prípadne niektoré jeho ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu.

(6) Súd môže uznesením na návrh prokurátora dočasne pozastaviť účinnosť všeobecne záväzného nariadenia, jeho časti, prípadne niektorého jeho ustanovenia, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok. Takéto uznesenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo vydané; inak dočasné pozastavenie účinnosti všeobecne záväzného nariadenia, jeho časti, prípadne niektorého jeho ustanovenia zaniká nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu o veci samej.

§ 250zg**Konanie vo veciach dohôd obcí o spolupráci s územnými celkami alebo orgánmi iných štátov a členstva v medzinárodnom združení**

(1) Obvodný úrad v sídle kraja môže podať na súd z dôvodu nesplnenia podmienok ustanovených zákonom návrh na určenie povinnosti obci alebo vyššiemu územnému celku vypovedať dohodu o spolupráci uzavretú s inou obcou, s iným vyšším územným celkom alebo uzavretú s územným a správnym celkom iného štátu, alebo s orgánom, alebo s úradom iného štátu vykonávajúcimi regionálne funkcie. Rovnako môže obvodný úrad v sídle kraja podať návrh na určenie povinnosti vypovedať členstvo obce v združení obcí, členstvo vyššieho územného celku v združení vyšších územných celkov alebo ich členstvo v medzinárodnom združení územných celkov alebo územných orgánov.

(2) Účastníkmi konania sú obec alebo vyšší územný celok a obvodný úrad v sídle kraja.

(3) O návrhu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode sa nachádza obec alebo je sídlo vyššieho územného celku.

(4) Súd rozhoduje bez pojednávania uznesením.

(5) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

ŠIESTA ČASŤ**Výkon rozhodnutia****NARIADENIE A USKUTOČNENIE VÝKONU ROZHODNUTIA****Predpoklady výkonu rozhodnutia****§ 251**

(1) Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona;³¹⁾ ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

(2) Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.³⁷⁾

(3) Ak osobitný predpis³⁸⁾ neustanovuje inak, výkon rozhodnutia nemožno prerušiť, nemožno odpustiť zmeškanie lehôt a po skončení výkonu rozhodnutia nemožno podať návrh na obnovu výkonu rozhodnutia.

(4) Na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu³¹⁾ sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Účastníci konania**§ 255**

(1) Účastníkmi konania sú pri výkone rozhodnutia oprávnený a povinný.

(2) Ak sú nariadeným výkonom rozhodnutia postihnuté veci v bezpodielovom spoluvlastníctve

manželov, je účastníkom konania, pokiaľ ide o tieto veci, i manžel povinného.

§ 256

(1) Proti inému, než kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného, než kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno nariadiť a uskutočniť výkon rozhodnutia, len ak je preukázané, že na neho prešla povinnosť alebo právo z rozhodnutia.

(2) Prechod povinnosti alebo práva možno preukázať len listinou vydanou alebo overenou štátnym orgánom, pokiaľ nevyplýva priamo z právneho predpisu.

Spôsoby výkonu rozhodnutia

§ 257

Nariadiť a uskutočniť výkon rozhodnutia možno len spôsobmi uvedenými v tomto zákone.

§ 258

(1) Výkon rozhodnutia ukladajúceho zaplatenie peňažnej sumy možno uskutočniť zrážkami zo mzdy, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelných vecí a nehnuteľností.

(2) Zrušený od 1. 9. 2005.

(3) Ak ide o vymáhanie pohľadávky zabezpečenej záložným právom, možno ho uskutočniť aj predajom zálohu.

Zastavenie výkonu rozhodnutia

§ 268

(1) Výkon rozhodnutia sa zastaví, ak

- a) bol nariadený, hoci sa rozhodnutie dosiaľ nestalo vykonateľným,
- b) rozhodnutie, ktoré je podkladom výkonu, bolo po nariadení výkonu zrušené alebo sa stalo neúčinným,
- c) priebeh výkonu rozhodnutia ukazuje, že výťažok, ktorý sa ním dosiahne, nepostačí ani na krytie jeho trov,
- d) po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané,
- e) výkon rozhodnutia bol súdom vyhlásený za neprípustný, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý rozhodnutie nemožno vykonať.

(2) Ak sa nariadeného výkonu rozhodnutia týka niektorý z dôvodov zastavenia len sčasti alebo ak bol výkon rozhodnutia nariadený v rozsahu širšom, než aký stačí na uspokojenie oprávneného, bude výkon rozhodnutia zastavený čiastočne.

Trovy výkonu rozhodnutia

§ 270

(1) Spolu s nariadením výkonu rozhodnutia uloží súd i povinnosť na náhradu trov výkonu rozhodnutia bez toho, aby určil lehotu na ich zaplatenie. Nariadenie výkonu rozhodnutia sa vzťahuje i na tieto trovy.

(2) Oprávnený má nárok na náhradu všetkých účelných trov výkonu rozhodnutia.

(3) Pre náhradu trov výkonu rozhodnutia použijú sa aj ustanovenia § 147 až 150.

§ 271

Ak dôjde k zastaveniu nariadeného výkonu rozhodnutia, súd rozhodne o náhrade trov, ktoré účastníkom uskutočňovaním výkonu rozhodnutia vznikli, podľa toho, z akého dôvodu k zastaveniu výkonu rozhodnutia došlo. Môže tiež zrušiť dosiaľ vydané rozhodnutia o trovách výkonu, prípadne uložiť oprávnenému, aby vrátil, čo mu povinný na trovy výkonu rozhodnutia už zaplatil.

Výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí

§ 272

(1) Ustanovenia § 251 ods. 2 až 4, § 255 až 258, § 268, § 270 a 271 sa nepoužijú, ak ide o výkon rozhodnutia alebo schválenej dohody o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. To platí aj v prípade, ak ide o výkon rozhodnutia alebo dohody o styku rodičov s maloletým dieťaťom. O účastníkoch platia ustanovenia § 94.

(2) Pred nariadením výkonu rozhodnutia sudca písomne vyzve toho, kto odmieta podrobiť sa súdnemu rozhodnutiu alebo neplní súdom schválenú dohodu o výchove maloletých detí a o úprave styku s nimi, aby sa súdnemu rozhodnutiu podrobil alebo aby súdom schválenú dohodu plnil. V tejto výzve upozorní tiež na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí alebo v dohode.

(3) Sudca spravidla požiada tiež príslušný orgán obce a orgán starostlivosti o deti, aby viedli povinného k dobrovoľnému plneniu súdneho rozhodnutia alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí o úprave styku s nimi bez toho, aby bolo treba nariaďovať výkon rozhodnutia.

§ 273

(1) Ak výzva sudcu podľa § 272 ods. 2 zostane bezvýsledná, ukladá sudca tomu, kto neplní dobrovoľne súdne rozhodnutie alebo súdom schválenú dohodu o výchove maloletých detí, prípadne o úprave styku s nimi, postupne pokuty. Jednotlivé pokuty nesmú prevyšovať 60 eur a pripadajú štátu.

(2) Sudca môže v súčinnosti s príslušným orgánom obce, prípadne aj so štátnymi orgánmi zariadiť odňatie dieťaťa tomu, u koho podľa rozhodnutia alebo dohody nemá byť, a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia alebo dohody zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie alebo dohoda priznávajú právo na styk s dieťaťom po obmedzený čas.

(3) Príslušný na výkon súdneho rozhodnutia alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí a o úprave styku s nimi je všeobecný súd dieťaťa.

§ 273a

(1) Ustanovenia § 272 a § 273 ods. 2 a 3 sa použijú primerane aj na výkon rozhodnutia vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(2) Ak výzva podľa § 272 ods. 2 zostane bezvýsledná, súd vykoná v súčinnosti so štátnymi orgánmi odňatie dieťaťa tomu, u koho nemá byť, a zabezpečí jeho odovzdanie tomu, komu má byť

podľa rozhodnutia vrátené alebo komu bolo podľa rozhodnutia zverené.

§ 273b

(1) Aj bez návrhu súd konanie o nariadení výkonu cudzieho rozhodnutia o výchove maloletého dieťaťa alebo o úprave styku s ním preruší, ak bol podaný návrh na jeho uznanie, až do právoplatného rozhodnutia o uznaní.

(2) Na návrh môže súd prerušiť konanie o nariadení výkonu cudzieho rozhodnutia alebo odložiť uskutočnenie výkonu cudzieho rozhodnutia o výchove maloletého dieťaťa alebo o úprave styku s ním, ak bolo v štáte, v ktorom bolo vydané, napadnuté opravným prostriedkom, až do právoplatného rozhodnutia o opravnom prostriedku.

§ 273c

(1) Ak súd nariadil predbežné opatrenie, aby bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti určenej fyzickej osoby alebo zariadenia sociálnych služieb (§ 75a), zabezpečí, aby toto rozhodnutie bolo bez zbytočného odkladu vykonané.

(2) Výkon rozhodnutia sa uskutoční tak, že súd v súčinnosti s príslušnými štátnymi orgánmi odovzdá maloleté dieťa do starostlivosti určenej fyzickej osoby alebo zariadenia sociálnych služieb. Ustanovenia § 272 ods. 2 a 3 a § 273 sa nepoužívajú.

Použitie ustanovení o výkone rozhodnutia

§ 275

(1) Potvrdením o vykonateľnosti opatrí rozhodnutie, prípadne výkazy nedoplatkov ten orgán, ktorý ich vydal, pri zmieroch a dohodách ten orgán, ktorý ich schválil.

(2) Súd je však vždy oprávnený pred nariadením výkonu rozhodnutia preskúmať správnosť potvrdenia o vykonateľnosti všetkých titulov na výkon rozhodnutia.

(3) Pred zastavením výkonu rozhodnutia súd v prípadoch uvedených v § 274 spravidla si vyžiada vyjadrenie orgánu, ktorý vydal rozhodnutie, prípadne výkaz nedoplatkov, alebo ktorý schválil zmier alebo dohodu, o výkon ktorých ide.

§ 275a

Vykonateľnosť rozhodnutí orgánov Európskej únie a Európskeho spoločenstva

(1) Ustanovenie § 251 sa primerane použije aj na rozhodnutia orgánov Európskej únie.³⁹⁾

(2) Rozhodnutia Rady, Komisie a Európskej centrálnej banky opatrí potvrdením o vykonateľnosti Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky. Rozhodnutia Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa³⁹⁾ opatrí potvrdením o vykonateľnosti Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Tieto orgány pri potvrdzovaní vykonateľnosti skúmajú a overujú iba pravosť rozhodnutí.

Druhá hlava ZRÁŽKY ZO MZDY

Rozsah zrážok

§ 276

Zrážky zo mzdy možno vykonávať len do výšky rozhodnutím priznanej pohľadávky

s príslušenstvom.

§ 277

(1) Zrážky sa vykonávajú z čistej mzdy, ktorá sa vypočíta tak, že sa od mzdy odpočíta daň z príjmov fyzických osôb.

(2) Do čistej mzdy sa započítavajú aj čisté odmeny za vedľajšiu činnosť, ktorú pracovník vykonáva u toho, u koho je v pracovnom pomere. Nezapočítavajú sa však do nej prídavky na deti a sumy poskytované na náhradu nákladov spojených s pracovným výkonom, a to najmä pri pracovných cestách.

§ 278

(1) Povinnému sa nesmie zraziť z mesačnej mzdy základná suma s výnimkou povinného podľa osobitného predpisu; spôsoby jej výpočtu ustanoví nariadením vláda Slovenskej republiky.

(2) Ak ide o výživné pre maloleté dieťa, základná suma, ktorú povinnému nemožno zraziť z mesačnej mzdy, je 70 % základnej sumy určenej podľa odseku 1.

§ 279

(1) Z čistej mzdy, ktorá zostáva po odpočítaní základnej sumy a ktorá sa zaokrúhli nadol na sumu deliteľnú v eurocentoch troma, možno zraziť na vymoženie pohľadávky oprávneného len jednu tretinu. Pre prednostné pohľadávky uvedené v odseku 2 sa zrážajú dve tretiny. Prednostné pohľadávky sa uspokojujú najprv z druhej tretiny a až vtedy, ak táto tretina na ich úhradu nestačí, uspokojujú sa spolu s ostatnými pohľadávkami z prvej tretiny.

(2) Prednostnými pohľadávkami sú

- a) pohľadávky výživného;
- b) pohľadávky náhrady škody spôsobenej poškodenému ublížením na zdraví;
- c) pohľadávky náhrady škody spôsobenej úmyselnými trestnými činmi;
- d) súdne pohľadávky a pohľadávky Zboru väzenskej a justičnej stráže;
- e) pohľadávky daní a poplatkov, pohľadávky na poistnom voči osobám, ktoré sú povinné platiť poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie podľa osobitného predpisu, pohľadávky náhrady preplatkov na dávkach nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia a zdravotného poistenia, pohľadávky náhrady za príspevok na výživu dieťaťa a príspevok na úhradu potrieb dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti a pohľadávky úhrady za sociálne služby poskytované štátnymi orgánmi sociálnej pomoci a obcami a pohľadávky úhrady za sociálne služby poskytované právnickými osobami a fyzickými osobami podľa osobitného predpisu, pohľadávky na príspevku na poistenie v nezamestnanosti voči osobám, ktoré sú povinné platiť príspevok na poistenie v nezamestnanosti podľa osobitného predpisu, a pohľadávky náhrady preplatkov na podpore v nezamestnanosti.

(3) Vláda Slovenskej republiky ustanoví nariadením sumu, nad ktorú sa zrazí zvyšok čistej mzdy vypočítanej podľa odseku 1 prvej vety bez obmedzenia.

§ 280

(1) Ak sa zrážky zo mzdy vykonávajú na vymoženie niekoľkých pohľadávok, uspokojia sa jednotlivé pohľadávky z prvej tretiny zvyšku čistej mzdy podľa svojho poradia bez ohľadu na to, či ide o prednostné pohľadávky alebo o ostatné pohľadávky.

(2) Ak podľa § 279 ods. 1 dochádza k zrážkam z druhej tretiny zvyšku čistej mzdy, uspokojia sa z nej bez zreteľa na poradie najskôr pohľadávky výživného a len potom podľa poradia (odsek 3) ostatné prednostné pohľadávky. Ak nepostačí suma zrazená z druhej tretiny na uspokojenie všetkých pohľadávok výživného, uspokojí sa najprv bežné výživné všetkých oprávnených a len potom nedoplatky za skorší čas, a to podľa pomeru bežného výživného. Ak by však nebolo sumou zrazenou z druhej tretiny kryté ani bežné výživné všetkých oprávnených, rozdelí sa medzi nich suma zrazená z druhej tretiny pomerne podľa výšky bežného výživného bez ohľadu na výšku nedoplatkov.

(3) Poradie pohľadávok sa spravuje dňom, keď sa platiteľovi mzdy doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia. Ak sa mu doručilo toho istého dňa nariadenie výkonu rozhodnutia pre niekoľko pohľadávok, majú tieto pohľadávky rovnaké poradie; ak nestačí suma na ne pripadajúca na ich plné uspokojenie, uspokojia sa pomerne.

§ 281

Vykonávať zrážky zo mzdy vo väčšom rozsahu, ako dovoľujú ustanovenia tohto zákona, je neprípustné, a to i keď s tým povinný súhlasí.

Nariadenie a vykonávanie zrážok

§ 282

(1) V nariadení výkonu rozhodnutia prikáže súd platiteľovi mzdy, aby po tom, keď sa mu nariadenie výkonu doručí, vykonával zo mzdy povinného určené zrážky a nevyplácal zrazené sumy povinnému a to až do vymoženia pohľadávky alebo do zastavenia výkonu rozhodnutia, ak súd neurčí inak.

(2) Súd doručí nariadenie výkonu rozhodnutia oprávnenému, povinnému a platiteľovi mzdy. Povinnému a platiteľovi mzdy ho doručí do vlastných rúk.

(3) Povinný stráca dňom, keď sa platiteľovi mzdy doručí nariadenie výkonu rozhodnutia alebo uznesenie obsahujúce upovedomenie o nariadení výkonu rozhodnutia (§ 294 ods. 3), právo na vyplatenie tej časti mzdy, ktorá zodpovedá určenej výške zrážok.

§ 283

Len čo nadobudne nariadenie výkonu rozhodnutia právoplatnosť, súd upovedomí o tom platiteľa mzdy, ktorý je potom povinný vyplácať oprávnenému sumy zrazené zo mzdy povinného.

§ 284

(1) Platiteľ mzdy prestane vykonávať zrážky, len čo je pohľadávka oprávneného uspokojená (§ 276).

(2) Ak sa vykonáva rozhodnutie, v ktorom sa oprávnenému priznáva právo na opakujúce sa dávky, vzťahuje sa nariadenie výkonu rozhodnutia i na dávky, ktoré sa stanú zročnými len v budúcnosti. To isté platí, ak sa v rozhodnutí povinnému uložilo zaplatiť peňažnú sumu v splátkach.

(3) Ak počas výkonu rozhodnutia dôjde k takej zmene rozsudku podľa § 163, ktorá spočíva vo zvýšení výživného, vzťahuje sa nariadenie výkonu rozhodnutia aj na všetky sumy zvýšeného výživného; zvýšené výživné má rovnaké poradie ako zvyšok pohľadávky.

§ 285

(1) Ak vypláca platiteľ mzdy mesačnú mzdu na dvakrát (ako preddavok a vyúčtovanie), môže primerané zrážky vykonať povinnému už z preddavku. Výplatu zrážok oprávnenému vykoná však vždy až po uplynutí príslušného mesiaca.

(2) Ak sa nariadenie výkonu rozhodnutia doručí platiteľovi mzdy až po tom, keď už bola časť mesačnej mzdy povinnému vyplatená, neprihliada sa na vykonanú výplatu a zrážky sa vykonajú tak, ako keby povinný mal za celý mesiac právo len na mzdu, ktorá mu ešte nebola vyplatená.

(3) Ak sa preddavok vypláca za obdobie dlhšie ako jeden mesiac, vypočíta sa, koľko pripadá z poskytnutého preddavku na jednotlivé mesiace, a z takto vypočítanej mesačnej odmeny sa povinnému vykonávajú zrážky. Celková odmena povinného za uplynulý rok sa rozvrhne rovnomerne na jednotlivé mesiace. Z mesačnej odmeny sa potom vypočítajú s konečnou platnosťou zrážky a oprávnenému sa vyplatí rozdiel medzi sumami, ktoré sa mali povinnému zraziť v jednotlivých mesiacoch, a sumami, ktoré sa skutočne z preddavkov oprávnenému už vyplatili.

§ 286

Ak dochádza k výplate mzdy za niekoľko mesiacov naraz, treba vypočítat zrážky za každý mesiac osobitne.

§ 287

(1) Ak sa dohodne oprávnený s povinným, že sa uspokojí s nižšími zrážkami, ako ustanovuje § 277 až 280, a ak to obaja oznámia súdu, vyzve súd platiteľa mzdy, aby zrážal zo mzdy povinného mesačne len sumu, s ktorou sa oprávnený uspokojí, ak táto suma neprevýši v príslušnom výplatnom období prípustnú výšku zrážok podľa tohto zákona. Ak ju prevýši, vykoná platiteľ mzdy v príslušnom výplatnom období zrážky len v rozsahu dovoľenom ustanoveniami § 277 až 280.

(2) Oprávnený môže kedykoľvek oznámiť súdu, že svoj súhlas s vykonávaním nižších zrážok podľa odseku 1 odvoláva. Súd o tom upovedomí povinného a platiteľa mzdy.

(3) Výzva súdu na vykonávanie nižších zrážok stráca účinnosť dňom, keď sa platiteľovi mzdy doručí ďalšie nariadenie výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy povinného alebo upovedomenie súdu, že oprávnený odvolal svoj súhlas s vykonávaním nižších zrážok. Od tohto dňa vykonáva platiteľ mzdy zrážky podľa skoršieho nariadenia výkonu rozhodnutia v plnom rozsahu.

§ 288

Ak o to požiada platiteľ mzdy, oprávnený alebo povinný, súd určí, aká suma sa má v príslušnom výplatnom období zo mzdy povinného zrážať, a ak je viac oprávnených, koľko z nej pripadne na každého z nich.

Odklad a zastavenie výkonu rozhodnutia**§ 289**

(1) Ak súd povolí odklad výkonu rozhodnutia podľa § 266 ods. 1, nevykonáva platiteľ mzdy zo mzdy povinného zrážky odo dňa, keď sa mu doručilo uznesenie o povolení odkladu, dokiaľ sa mu nedoručí príkaz súdu, aby sa v zrážkach pokračovalo.

(2) Ak súd povolí odklad výkonu rozhodnutia podľa § 266 ods. 2, platiteľ mzdy vykonáva zrážky ďalej, ale nevypláca ich oprávnenému, dokiaľ sa odklad výkonu nezruší. Ak súd zastaví výkon

rozhodnutia, vyplatí platiteľ mzdy zrazené sumy povinnému.

§ 290

(1) Súd zastaví na návrh platiteľa mzdy, oprávneného alebo povinného nariadený výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy, keď povinný po dobu jedného roka nepoberá mzdu aspoň v takej výške, aby sa z nej mohli zrážky vykonávať.

(2) Na návrh povinného môže súd zastaviť nariadený výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy, ak sa zrážky vykonávajú už len pre bežné výživné a možno predpokladať, že povinný vzhľadom na svoje správanie i pomer k práci bude výživné plniť ďalej dobrovoľne.

Výplata vykonaných zrážok

§ 291

(1) Zrazenú sumu vyplatí platiteľ mzdy priamo oprávnenému. Ak sa však má z vykonaných zrážok uspokojiť niekoľko pohľadávok, môže platiteľ mzdy zaslať zrazenú sumu súdu, ktorý ju rozvrhne medzi oprávnených a sám vykoná výplatu. Platiteľ mzdy je povinný zaslať zrazenú sumu súdu, ak mu to na žiadosť niektorého z oprávnených nariadi súd.

(2) Zrazenú sumu je platiteľ mzdy povinný oprávnenému vyplatiť, i keď sám má voči nemu peňažnú pohľadávku, ktorú by si inak mohol započítavať.

§ 292

Ak platiteľ mzdy nevykoná zo mzdy povinného zrážky riadne a včas, ak ich vykoná v menšom ako určenom rozsahu alebo ak nevyplatí zrážky oprávnenému bez odkladu po tom, keď sa mu doručilo upovedomenie, že nariadenie výkonu rozhodnutia nadobudlo právoplatnosť alebo keď sa stali zročnými ďalšie mesačné sumy mzdy, môže oprávnený uplatniť proti platiteľovi mzdy na súde právo na vyplatenie súm, ktoré sa mali zo mzdy povinného zrážať.

Zmena platiteľa mzdy

§ 293

(1) Ak sa po nariadení výkonu rozhodnutia platiteľ mzdy zmení, vzťahuje sa nariadenie výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy i na mzdu povinného u nového platiteľa mzdy.

(2) Povinnosť vykonávať zrážky vzniká novému platiteľovi mzdy už dňom, keď sa od povinného alebo od doterajšieho platiteľa mzdy dozvie, že bol súdom nariadený výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy povinného a pre aké pohľadávky; ak sa nedozvie o týchto okolnostiach nový platiteľ mzdy už skôr, vzniká mu táto povinnosť dňom, keď sa mu doručilo uznesenie podľa § 294 ods. 3. Poradie, ktoré získala pohľadávka oprávneného podľa § 280 odsek 3, zostáva jej zachované aj u nového platiteľa mzdy.

(3) Za zmenu platiteľa mzdy podľa odseku 1 sa nepovažuje, ak povinný po nariadení výkonu rozhodnutia získa nárok na peňažnú dávku nemocenského poistenia nahrádzajúcu mzdu a ak mu dávku vyplatí platiteľ mzdy.

§ 294

(1) Ten, kto prijíma občana do práce, je povinný vyžiadať si od neho potvrdenie vystavené tým, u koho občan naposledy pracoval, o tom, či bol nariadený výkon rozhodnutia zrážkami z jeho mzdy, ktorým súdom a v čí prospech. Také potvrdenie je povinný každý zamestnávateľ vydať

občanovi, ktorý u neho prestal pracovať.

(2) Ak zistí ten, u koho povinný nastúpil novo do práce, že bol nariadený výkon rozhodnutia zrážkami z jeho mzdy, oznámi to bez odkladu súdu, ktorý výkon nariadil.

(3) Súd tomu, u koho povinný nastúpil novo do práce, doručí do vlastných rúk uznesenie, v ktorom ho upovedomí o nariadení výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy, oboznámi ho s doterajším priebehom výkonu rozhodnutia, najmä s výškou doteraz vykonaných zrážok, uvedie, aká vysoká je pohľadávka, pre ktorú sa majú zrážky ďalej vykonávať, a aké je jej poradie; vyzve ho, aby odo dňa, keď sa mu uznesenie podľa tohto odseku doručí, v zrážkach zo mzdy povinného pokračoval, a upozorní ho na všetky jeho povinnosti pri výkone rozhodnutia zrážkami zo mzdy.

§ 295

(1) Ak povinný prestal pracovať u doterajšieho platiteľa mzdy, musí to oznámiť do jedného týždňa súdu, ktorý nariadil výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy. Do jedného týždňa musí povinný súdu takisto oznámiť, že nastúpil prácu u iného platiteľa mzdy.

(2) Platiteľ mzdy musí oznámiť súdu do jedného týždňa, že povinný u neho prestal pracovať. Zároveň zašle súdu vyúčtovanie zrážok, ktoré zo mzdy povinného vykonal a vyplatil oprávneným a oznámi súdu, pre ktoré pohľadávky bol nariadený výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy a aké poradie majú tieto pohľadávky.

§ 296

(1) Ak niektorý platiteľ mzdy nesplní povinnosť, uvedenú v § 294 ods. 1 a 2 alebo v § 295 ods. 2, môže sa oprávnený domáhať, aby mu platiteľ mzdy vyplatil sumy, na ktoré by mal právo, keby bol platiteľ mzdy uvedené povinnosti splnil.

(2) Za nesplnenie povinností uvedených v § 294 a 295 môže súd uložiť povinnému i platiteľovi mzdy poriadkovú pokutu (§ 53).

Niekoľko platiteľov mzdy

§ 297

(1) Ak povinný poberá mzdu od niekoľkých platiteľov mzdy, vzťahuje sa nariadenie výkonu rozhodnutia na všetky jeho mzdy.

(2) Zrážky zo mzdy je každý platiteľ mzdy povinný vykonávať odo dňa, keď sa mu doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia.

(3) Ak občan nastupuje do práce bez toho, že by pritom opúšťal doterajšieho platiteľa mzdy, použijú sa obdobne ustanovenia § 293, 294 a 296.

§ 298

(1) Ak súd nariaďuje vykonávanie zrážok zo mzdy niekoľkým platiteľom mzdy, určí im jednotlivo, akú časť základnej sumy (§ 278) nemajú zrážať. Keby príjem povinného nedosahoval u niektorého platiteľa mzdy ani uvedenú časť základnej sumy, je platiteľ mzdy povinný oznámiť to súdu. Súd potom znova určí, akú časť základnej sumy má každý platiteľ mzdy zrážať. Súd môže tiež určiť, najmä ak sa vykonávajú zrážky už len pre bežné výživné, aby ich vykonával len niektorý z platiteľov mzdy a aby ostatní vo vykonávaní zrážok zatiaľ nepokračovali.

(2) Ak vykonáva zrážky niekoľko platiteľov mzdy zároveň, zašlú zrážky vždy súdu. Súd preverí, či

celkove zrazená suma neprevyšuje pohľadávku oprávneného. Ak ju neprevyšuje, vyplatí celú zrazenú sumu oprávnenému. Ak ju prevyšuje, vyplatí súd zo zrazenej sumy oprávnenému len toľko, koľko zodpovedá jeho pohľadávke, a zvyšok vráti povinnému.

Zrážky z iných príjmov

§ 299

(1) Ustanovenia o výkone rozhodnutia zrážkami zo mzdy sa použijú i na výkon rozhodnutia zrážkami z príjmov, ktoré povinnému nahrádzajú mzdu, najmä z náhrady mzdy, náhrady na pracovnú pohotovosť, náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca, z dávky sociálneho poistenia, z dávky sociálneho zabezpečenia, a ak ide o výkon rozhodnutia na vymożenie výživného pre maloleté dieťa, aj z dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi.

(2) Ak ide o výkon rozhodnutia zrážkami z dôchodku občana, ktorý z tohto dôchodku platí náklady za pobyt v ústave sociálnej starostlivosti, nepodlieha výkonu rozhodnutia suma potrebná na úhradu pobytu a suma rovnajúca sa výške vreckového v takom ústave.

(3) Ustanovenia o výkone rozhodnutia zrážkami zo mzdy sa použijú aj na výkon rozhodnutia zrážkami z odmeny plynúcej z dohody o pracovnej činnosti.

(4) Za iný príjem podľa odseku 1 nemožno považovať odmeny za vykonanie práce podľa § 236 Zákonníka práce bez ohľadu na to, čo sa dojednalo o splatnosti odmeny.

§ 300

Ak sa vyplácajú preddavky členom družstiev za obdobie dlhšie ako jeden mesiac, vypočíta sa, koľko pripadá z poskytnutého preddavku na jednotlivé mesiace, a z takto vypočítanej mesačnej odmeny sa povinnému vykonávajú zrážky.

§ 301

(1) Pokiaľ sa v ustanoveniach o výkone rozhodnutia zrážkami zo mzdy hovorí o platiteľovi mzdy, vzťahujú sa príslušné ustanovenia tiež na právnickú a fyzickú osobu, voči ktorým má povinný nárok na niektoré z príjmov uvedených v § 299.

(2) Do čistého príjmu sa nezapočítava výchovné vyplácané k dôchodku zo sociálneho zabezpečenia, ani zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť.

§ 302

(1) Ak má povinný popri práve na mzdu i právo na iný príjem uvedený v § 299, postupuje sa tak, ako keby šlo o niekoľko miezd.

(2) Ak povinný po nariadení výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy získa namiesto mzdy alebo popri nej právo na niektorý z príjmov uvedených v § 299, vzťahuje sa nariadenie výkonu rozhodnutia i na tento príjem.

Tretia hlava
PRIKÁZANIE POHLADÁVKY

Prikázanie pohľadávky z účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky

§ 303

(1) Výkon rozhodnutia prikázaním pohľadávky z účtu v tuzemskej banke alebo pobočke zahraničnej banky sa uskutoční jej odpísaním z účtu do výšky prisúdenej pohľadávky s príslušenstvom.

(2) Ustanovenia o prikázaní pohľadávky z účtu nemožno použiť, ak ide o vklady na vkladných knižkách.

§ 305

Na návrh oprávneného súd rozhodne o nariadení výkonu rozhodnutia uznesením, v ktorom

- a) prikáže banke alebo pobočke zahraničnej banky, aby po tom, čo sa jej doručí nariadenie výkonu rozhodnutia, zablokovala sumu zodpovedajúcu pohľadávke s príslušenstvom z účtu povinného až do vymoženia pohľadávky alebo do zastavenia výkonu rozhodnutia, ak súd neurčí inak, a uhradila ju po právoplatnosti uznesenia oprávnenému,
- b) zakáže povinnému, aby po tom, čo sa mu doručí nariadenie výkonu rozhodnutia, nakladal s prostriedkami na účte až do výšky vykonateľnej pohľadávky a jej príslušenstva.

§ 306

Nariadenie výkonu rozhodnutia sa doručí oprávnenému, povinnému a banke alebo pobočke zahraničnej banky; banke alebo pobočke zahraničnej banky sa doručí do vlastných rúk.

§ 307

(1) O tom, že uznesenie o nariadení výkonu súdu nadobudlo právoplatnosť, súd upovedomí banku alebo pobočku zahraničnej banky; toto upovedomenie súd doručí banke alebo pobočke zahraničnej banky do vlastných rúk.

(2) Banka alebo pobočka zahraničnej banky vyplatí potom pohľadávku z účtu povinného.

§ 308

Pre poradie úhrady pohľadávok, pre ktoré sa výkon rozhodnutia nariadil, je rozhodujúci deň, keď bolo nariadenie výkonu rozhodnutia doručené banke alebo pobočke zahraničnej banky; ak sa jej toho istého dňa doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia pre niekoľko pohľadávok a prostriedky na účte povinného nestačia na uspokojenie všetkých pohľadávok, uhradia sa jednotlivé pohľadávky, pre ktoré došlo nariadenie výkonu rozhodnutia toho istého dňa, pomerne; ustanovenia § 316 ods. 2 a 3 tu platia obdobne.

§ 309

Nariadenie výkonu rozhodnutia sa vzťahuje i na sumy, ktoré dôjdu na účet povinného po tom, keď sa banke alebo pobočke zahraničnej banky doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia.

§ 310

Predpisy vylučujúce alebo obmedzujúce použitie pohľadávok právnickými osobami z účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky na iný než určený účel nie sú dotknuté ustanovením

o prikázaní pohľadávky z účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky.

§ 311

Ak banka alebo pobočka zahraničnej banky nepostupuje tak, ako jej to ukladajú ustanovenia § 305, 308 a 309, môže sa oprávnený domáhať, a to aj vtedy, keď už na účte povinného nie je dostatok prostriedkov, aby mu banka alebo pobočka zahraničnej banky zaplatila sumu, na ktorú by mal právo, keby banka alebo pobočka zahraničnej banky postupovala správne.

Prikázanie iných peňažných pohľadávok

§ 312

(1) Výkon rozhodnutia prikázaním inej peňažnej pohľadávky než pohľadávky z účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky sa uskutoční zákazom výplaty pohľadávky povinnému.

(2) Takto sa postupuje aj v prípade, že pohľadávka povinného sa stane splatnou až v budúcnosti, ako aj v prípade, že povinnému budú čiastkové pohľadávky z toho istého právneho dôvodu v budúcnosti postupne vznikať.

(3) Výkon rozhodnutia postihuje pohľadávku povinného len do výšky pohľadávky oprávneného, pre ktorú bol nariadený, a jej príslušenstva.

§ 313

(1) V nariadení výkonu rozhodnutia zakáže súd povinnému, aby so svojou pohľadávkou akokoľvek nakladal. Dlžníkovi povinného súd zakáže, aby po tom, keď sa mu doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia, povinnému jeho pohľadávku vyplatil a to až do vymoženia pohľadávky alebo do zastavenia výkonu rozhodnutia, ak súd neurčí inak.

(2) Nariadenie výkonu rozhodnutia doručí súd oprávnenému, povinnému a dlžníkovi povinného; dlžníkovi povinného ho doručí do vlastných rúk.

(3) Povinný stráca právo na vyplatenie pohľadávky dňom, keď sa dlžníkovi povinného doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia.

§ 314

(1) Len čo nadobudne nariadenie výkonu rozhodnutia právoplatnosť, súd o tom upovedomí dlžníka povinného. Dlžník povinného vyplatí pohľadávku, ak je už zročná, oprávnenému; ak nie je pohľadávka povinného dosiaľ zročná, vyplatí ju oprávnenému, len čo sa stane zročnou.

(2) Výplatou oprávnenému sa oslobodí dlžník povinného od svojej povinnosti voči povinnému.

§ 315

(1) Ak nevyplatí dlžník povinného oprávnenému pohľadávku bez odkladu po tom, keď sa mu doručilo upovedomenie, že nariadenie výkonu rozhodnutia nadobudlo právoplatnosť, alebo keď sa stala pohľadávka zročnou, môže sa oprávnený domáhať vo vlastnom mene od dlžníka povinného na jeho všeobecnom súde vyplatenia pohľadávky. Nesmie však s dlžníkom povinného ohľadne tejto pohľadávky uzavrieť na úkor povinného zmier, ani odpustiť jej zaplatenie. Dlžník povinného si v takomto prípade nemôže tiež započítať svoju vlastnú pohľadávku, ktorú má voči oprávnenému.

(2) Ak oprávnený neuplatní včas na súde, prípadne u iného orgánu pohľadávku povinného voči dlžníkovi povinného alebo ak neoznámí povinnému, že ju uplatňuje, zodpovedá povinnému za

škodu, ktorá by mu tým prípadne vznikla.

§ 316

(1) Ak bol výkon rozhodnutia nariadený pre niekoľko pohľadávok, uspokojia sa jednotlivé pohľadávky v tom poradí, v akom sa nariadenie výkonu rozhodnutia doručilo dlžníkovi povinného. Ak sa mu doručilo toho istého dňa nariadenie výkonu rozhodnutia pre niekoľko pohľadávok, ktoré by sa nemohli z pohľadávky povinného úplne uspokojiť, uspokojí dlžník povinného tieto pohľadávky pomerne.

(2) Ak sa má uspokojiť niekoľko pohľadávok, môže dlžník povinného odovzdať zrazenú sumu súdu. Dlžník povinného je povinný odovzdať zrazenú sumu súdu, ak mu to na žiadosť niektorého z oprávnených nariadi súd. Súd odovzdanú sumu rozvrhne medzi oprávnených a vyplatí im sumy na nich pripadajúce.

(3) Odovzdaním zrazenej sumy súdu oslobodzuje sa dlžník povinného od svojej povinnosti voči povinnému až do výšky tejto sumy.

Pohľadávky nepodliehajúce výkonu rozhodnutia

§ 317

(1) Výkonu rozhodnutia nepodliehajú pohľadávky náhrady, ktorú podľa poisťnej zmluvy vypláca poisťovňa, ak sa má náhrada použiť na nové vybudovanie alebo na opravu budovy.

(2) Výkonu rozhodnutia nepodlieha dávka sociálnej pomoci alebo peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia poskytované podľa osobitného predpisu a štátne sociálne dávky, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(3) Výkonu rozhodnutia odpísaním z účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky nepodliehajú prostriedky na účte, ktoré výslovným vyhlásením povinného sú určené na výplatu miezd jeho zamestnancov pre výplatné obdobie najbližšie dňu, keď bolo banke alebo pobočke zahraničnej banky doručené nariadenie výkonu rozhodnutia.

§ 319

(1) Pohľadávky autorskej odmeny podliehajú výkonu rozhodnutia, ak je povinným autor, len jednou pätinou; ak sa však navrhuje výkon rozhodnutia pre niektorú z prednostných pohľadávok uvedených v § 279 ods. 2, môže pri nich súd nariadiť výkon rozhodnutia až do dvoch pätín so zreteľom na pomery povinného. Pre poradie úhrady prednostných pohľadávok sa použijú primerane ustanovenia § 280 ods. 2 a 3.

(2) Pokiaľ sa autorovi vypláca odmena prostredníctvom ochrannej autorskej organizácie, doručí súd nariadenie výkonu rozhodnutia aj ochrannej autorskej organizácii, ktorá potom má práva a povinnosti dlžníka povinného. Nariadenie výkonu rozhodnutia sa vzťahuje ako na sumy, ktoré boli už v prospech autora u ochrannej autorskej organizácie zložené, tak aj na sumy, ktoré budú u nej v bežnom kalendárnom roku zložené.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú obdobne, i pokiaľ ide o pohľadávky z práv príbuzných autorskému právu a o pohľadávky fyzických osôb z ich podnikateľskej činnosti.

Postihnutie iných majetkových práv**§ 320**

(1) Ak oprávnený navrhuje, aby sa rozhodnutie, ktorým sa mu priznáva peňažná pohľadávka, vykonalo postihnutím iného majetkového práva, ktoré je prevoditeľné a nie je peňažnou pohľadávkou, ani právom, ktoré patrí len povinnému osobne, použijú sa na tento výkon rozhodnutia primerane ustanovenia § 313 až 316, 321, 327 a 330.

(2) Výkon rozhodnutia proti členovi družstva postihnutím členského podielu v stavebnom bytovom družstve za trvania členstva povinného nie je prípustný.

§ 320a

Ustanovenia § 276 až 320 sa použijú len na výkon rozhodnutí, ktorými vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania.³⁷⁾

**SIEDMA ČASŤ
INÁ ČINNOSŤ SÚDU****§ 352**

(1) Súd prijíma do úschovy peniaze, listiny a iné hnutelné veci v súvislosti s trestným alebo iným súdnym konaním. Na súde sa takisto skladajú peniaze a iné hodnoty patriace osobám, u ktorých súd dohliada na správu majetku, preddavky a iné platby, ktoré bezprostredne súvisia so súdnym konaním.

(2) O prijatí do úschovy vydá súd tomu, kto hodnoty skladá, potvrdenie.

§ 352a

Súd vykonáva zápis údajov do obchodného registra, zmenu zapísaných údajov, výmaz zapísaných údajov a ukladá listiny do zbierky listín podľa osobitného zákona.²⁵⁾

§ 352b

(1) Súd na základe žiadosti vydá osvedčenie o európskom exekučnom titule, ako aj iné osvedčenia podľa osobitných predpisov⁴⁰⁾ alebo takéto osvedčenia na základe žiadosti zruší.

(2) Na vydanie a zrušenie osvedčenia o európskom exekučnom titule, ako aj iných osvedčení podľa osobitných predpisov⁴⁰⁾ je príslušný súd, ktorý vydal rozhodnutie, súd, na ktorom bol schválený a uzavretý súdny zmier a v prípade verejných listín krajský súd príslušný na vyššie overovanie listín podľa osobitného predpisu.⁴¹⁾

**ÔSMA ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****Prechodné ustanovenia****§ 355**

Ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon i pre konanie začaté pred jeho účinnosťou. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú zachované.

§ 356

(1) Pre lehoty, ktoré sa v deň, keď tento zákon nadobudol účinnosť, ešte neskončili, platia ustanovenia tohto zákona.

(2) Ak však zákon doteraz ustanovoval dlhšiu lehotu, skončí sa až v tomto neskoršom čase.

(3) Lehota na podanie sťažnosti pre porušenie zákona sa neskončí skôr ako šesť mesiacov odo dňa, keď tento zákon nadobudol účinnosť.

§ 357

Na platobné rozkazy vydané pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, použijú sa doterajšie predpisy.

§ 358

Konania v nájomných veciach začaté pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, dokončia sa podľa doterajších predpisov.

§ 359

Pokiaľ odo dňa, keď tento zákon nadobudol účinnosť, patrí súdu ešte rozhodovať o príkazoch na vypratanie, vydaných národnými výbormi, rozhodne o nich podľa doterajších predpisov.

§ 360

(1) Ak sa pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, začalo konanie na súde dosiaľ vecne príslušnom, pokračuje v konaní tento súd a pre ďalší postup sa použijú doterajšie predpisy.

(2) Obdobne sa postupuje, ak vec patrí do právomoci štátneho notárstva, s výnimkou vecí súdnej úschovy.

§ 361

(1) Dosiaľ neskončené veci súdnej úschovy postúpi súd príslušnému štátnemu notárstvu a upovedomí účastníkov i uschovávatela, že konanie v budúcnosti vedie a o vydaní predmetu úschovy rozhoduje štátne notárstvo.

(2) Dokiaľ uschovávatel nebude takto upovedomený, vedie konanie súd podľa doterajších predpisov.

§ 362

(1) Poručenské veci a opatrovnícke veci týkajúce sa majetku dieťaťa prenášajú sa dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, z národných výborov na súdy.

(2) Národné výbory postúpia neodkladne spisy týkajúce sa vecí uvedených v odseku 1 príslušnému okresnému súdu.

§ 363

(1) O žiadostiach na povolenie uzavretia manželstva maloletým a osobám postihnutým duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutým, o ktorých národný výbor právoplatne nerozhodol pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, rozhodne súd.

(2) Národné výbory postúpia žiadosti uvedené v odseku 1 neodkladne príslušnému okresnému súdu.

§ 364

V konaní o zadržanie v ústave súd od účinnosti novej úpravy tohto konania nepokračuje; do tohto času súd rozhoduje o zadržaní v ústave podľa doterajších ustanovení.

§ 365

Exekučné tituly vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona sú podkladom pre výkon rozhodnutia podľa tohto zákona, i keď ich tento zákon za podklad výkonu rozhodnutia nepovažuje.

§ 366

Nariadenie exekúcie, ku ktorému došlo pred dňom účinnosti tohto zákona, má účinky nariadenia výkonu rozhodnutia. V konaní sa ďalej postupuje podľa tohto zákona, ak nie je ustanovené inak.

§ 367

(1) Zexekvovanie peňažnej pohľadávky a platu, ku ktorému došlo pred účinnosťou tohto zákona, má účinky nariadenia výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy, prípadne prikázaním pohľadávky povinného, ktoré sa platiteľovi mzdy, prípadne dlžníkovi povinného doručilo.

(2) Platiteľ mzdy, ktorý vykonáva zrážky zo mzdy povinného na základe exekúcie na plat nariadenej pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, môže po účinnosti tohto zákona postupovať pri vykonávaní zrážok podľa nových ustanovení. Len čo mu súd doručí uznesenie, v ktorom ho vyzve, aby pri ďalšom vykonávaní zrážok postupoval podľa ustanovení tohto zákona, je platiteľ mzdy povinný tak urobiť.

§ 368

(1) Ak bola pred dňom účinnosti tohto zákona povolená exekúcia vypratáním bytu, dokončí sa podľa doterajších predpisov.

(2) Ak ukladá rozhodnutie súdu vydané pred dňom účinnosti tohto zákona povinnosť vypratať byt, za ktorý treba poskytnúť náhradu, je vykonateľné, až keď sa právoplatne poskytol náhradný byt, prípadne náhradné ubytovanie tam, kde stačí poskytnúť náhradné ubytovanie.

§ 369

Nariadené exekúcie na nehnuteľnosti a na hnutelné veci sa dokončia podľa doterajších predpisov.

§ 370

Exekučné likvidácie nariadené pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, dokončia sa podľa doterajších predpisov.

§ 371

(1) Pohľadávky zabezpečené záložným právom uspokoja sa pri výkone rozhodnutia podľa získaného poradía pred ostatnými pohľadávkami, i keď neboli priznané rozhodnutím alebo

zmierom, ktoré môžu byť podkladom výkonu rozhodnutia podľa tohto zákona.

(2) Pri výkone rozhodnutia predajom nehnuteľnosti sa doručí známym veriteľom pohľadávok zabezpečených záložným právom, ako aj pohľadávok práv z vecných bremien, vyhláška vydaná podľa § 337 ods. 2. Tieto pohľadávky sa uspokojia spolu s pohľadávkami, v prospech ktorých bolo na štátnom notárstve zaregistrované obmedzenie prevodu nehnuteľnosti (§ 337 ods. 2). Pohľadávky daní a poplatkov, pokiaľ majú záložné právo na nehnuteľnosti, uspokojia sa pritom vždy prednostne.

§ 372

Ak zákon ustanovuje, že záložný veriteľ môže požiadať súd o vykonanie predaja zálohu, použijú sa primerane ustanovenia o výkone rozhodnutia predajom hnuteľných vecí.

§ 372a

(1) Veci prejednávané Najvyšším súdom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, v ktorých nebude rozhodnuté do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, prevezme a dokončí Najvyšší súd Slovenskej republiky ak ide o

- a) konanie o oprávnom prostriedku, ak sa na území Slovenskej republiky nachádza súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni, alebo ak je na území Slovenskej republiky súd, ktorý by bol podľa tohto zákona územne príslušný prejednať vec v prvom stupni,
- b) určenie miestne príslušného súdu, ak má na území Slovenskej republiky sídlo súd, ktorý vec predložil Najvyššiemu súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky podľa § 105 ods. 2; v ostatných prípadoch, ak má navrhovateľ na území Slovenskej republiky bydlisko alebo sídlo,
- c) rozhodovanie v spore o právomoc podľa § 8a ods. 2 a rozhodovanie o prikázaní veci podľa § 12 ods. 3, ak je na území Slovenskej republiky sídlo toho, kto o rozhodnutie požiadal,
- d) žalobu proti rozhodnutiu správneho orgánu, ak je správny orgán Slovenskej republiky príslušný vec rozhodnúť.

(2) Konanie vo veci začaté na príslušnom súde Slovenskej republiky pred účinnosťou tohto zákona sa dokončí na súde, na ktorom sa konanie začalo.

§ 372b

(1) Neskončené konania o dedičstve začaté podľa doterajších predpisov sa považujú za konania podľa tohto zákona. Ak je ich predmetom majetok objavený po právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve, považujú sa za konania podľa § 175x ods. 1.

(2) Poverenie notára funkciou súdneho komisára (§ 38) vydané pred účinnosťou tohto zákona je poverením aj na vydanie osvedčenia o dedičstve.

§ 372c

Lehota na podanie mimoriadneho dovolania začína plynúť odo dňa účinnosti tohto zákona. Mimoriadnym dovolaním možno napadnúť rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť odo dňa účinnosti tohto zákona.

§ 372d

Ak sa pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona začalo konanie na súde vecne príslušnom podľa doterajších predpisov, pokračuje v konaní tento súd.

§ 372e

Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

§ 372f

Konania podľa § 9 ods. 4 začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

§ 372g

Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

§ 372h**Prechodné ustanovenia účinné od 1. januára 2003**

(1) Ak sa pred 1. januárom 2003 začalo konanie na súde vecne príslušnom podľa doterajších predpisov, pokračuje v konaní tento súd.

(2) Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred 1. januárom 2003, zostávajú zachované.

(3) Vo veciach právoplatne rozhodnutých do 31. decembra 2002 môže generálny prokurátor podať mimoriadne dovolanie do jedného roka od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia podľa § 250j alebo § 250s.

§ 372i**Prechodné ustanovenia účinné od 1. septembra 2003**

(1) Ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na konanie začaté pred jeho účinnosťou, ak nie je ďalej ustanovené inak. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

(2) Ak sa pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona začalo konanie na súde vecne príslušnom podľa doterajších predpisov, pokračuje v konaní tento súd.

(3) Konania o odvolaní a dovolaní, o ktorých odvolací súd alebo dovolací súd nerozhodol do nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(4) Lehota na rozhodnutie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podľa § 75a sa vzťahuje iba na konania začaté po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

(5) Postup súdu podľa § 114 ods. 2 sa vzťahuje iba na konania začaté po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

(6) Ustanovenia § 15a a § 16 ods. 1 sa použijú iba na námietky podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

(7) Neprípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 5 sa vzťahuje iba na konania, v ktorých súd rozhodol po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 372j

Konanie vo veciach obchodného registra začaté pred 1. februárom 2004 sa dokončí podľa

doterajších predpisov.

§ 372k

Prechodné ustanovenia účinné od 1. októbra 2004

(1) Vo veciach, v ktorých nebol doteraz určený termín pojednávania alebo pojednávanie sa napriek určeniu termínu neuskutočnilo, je súd povinný oznámiť účastníkom predpokladaný termín pojednávania do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(2) Ak sa pred 1. októbrom 2004 začalo konanie na súde vecne príslušnom podľa doterajších predpisov, pokračuje v konaní tento súd. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v týchto veciach je prípustné odvolanie.

(3) Obchodné veci, ktoré napadli na súd prvého stupňa príslušný podľa § 89a do nadobudnutia účinnosti tohto zákona, dokončí tento súd. Miestna príslušnosť súdu písomne dohodnutá medzi účastníkmi konania v obchodnej veci sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona neuplatňuje.

Prechodné ustanovenia účinné od 1. septembra 2005

§ 372l

(1) Ustanovenie § 372k ods. 1 sa nepoužije vo veciach, v ktorých nebol oznámený termín pojednávania do 1. septembra 2005.

(2) Začaté konania o odvolaní a dovolaní, o ktorých odvolací súd alebo dovolací súd nerozhodol do 31. augusta 2005, sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005.

(3) Začaté konania o obnove, o ktorých súd nerozhodol do 31. augusta 2005, sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005.

§ 372m

(1) V konaniach o výkon rozhodnutia začatých do 31. augusta 2005 musí oprávnený podať do šiestich mesiacov od účinnosti tohto zákona návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a zároveň v tejto lehote oznámiť podanie návrhu na vykonanie exekúcie súdu, ktorý viedol výkon rozhodnutia.

(2) Ak oprávnený oznámi súdu, že podal návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, súd postúpi vec zvolenému exekútorovi spolu s písomným poverením na vykonanie exekúcie. Účinky pôvodného návrhu na výkon rozhodnutia, ako aj procesné úkony súdu, z ktorých vyplývajú obmedzenia pre účastníkov konania, zostávajú zachované. Právoplatné uznesenie súdu o nariadení výkonu rozhodnutia má účinky právoplatného upovedomenia o začatí exekúcie podľa osobitného predpisu.

(3) Ak oprávnený neoznámi súdu, že podal návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, súd konanie o výkon rozhodnutia zastaví. Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok. Súd neprizná oprávnenému v tomto prípade právo na náhradu trov konania.

(4) Ak súd postúpi vec exekútorovi podľa odseku 2, nemôže zastaviť exekúciu z dôvodu nezloženia preddavku na odmenu exekútora a na náhradu jeho hotových výdavkov.

(5) V konaní o výkon rozhodnutia má oprávnený právo aj na trovy, ktorými bol zafixovaný pri súdnom výkone rozhodnutia.

§ 372n

Ak sa konkurzné alebo vyrovnacie konanie začalo do 31. decembra 2005 na súde, ktorý je príslušný podľa právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2005, je tento súd príslušný aj na konanie v sporoch vyvolaných a súvisiacich s konkurzným a vyrovnacím konaním s výnimkou vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov aj po 31. decembri 2005.

§ 372o**Prechodné ustanovenia účinné od 1. júla 2007**

(1) Ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na konania začaté pred 1. júlom 2007, ak nie je ďalej ustanovené inak. Právne účinky úkonov, ktoré nastali pred 1. júlom 2007, zostávajú zachované.

(2) V sporoch o miestnu príslušnosť podľa § 105 sa postupuje podľa ustanovení tohto zákona v prípadoch, ak súd, na ktorý sa účastník obrátil, nepostúpil vec príslušnému súdu do 30. júna 2007.

(3) Pri predkladaní vecí, ktoré do 30. júna 2007 neboli predložené odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, sa postupuje podľa ustanovení tohto zákona.

(4) Konania podľa piatej časti tretej hlavy začaté pred 1. júlom 2007 sa dokončia podľa doterajších predpisov. Ustanovenie odseku 3 platí obdobne.

§ 372p**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 15. októbra 2008**

(1) Na konania začaté pred 15. októbrom 2008 sa použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008, ak nie je ďalej ustanovené inak.

(2) Prokurátor môže podať návrh na začatie konania podľa § 35 ods. 1 písm. f) iba v právnych vzťahoch, ktoré vznikli po 14. októbri 2008.

§ 372r**Prechodné ustanovenie**

Ustanovenia § 243h ods. 3 a 4 a § 243ha sa vzťahujú aj na podanie mimoriadneho dovolania proti rozhodnutiu súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, ak podmienky na podanie mimoriadneho dovolania podľa doterajších predpisov sú splnené.

Spoločné ustanovenia**§ 373**

Podrobnosti o výkone rozhodnutia zrážkami z pracovnej odmeny obvinených a odsúdených ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti. Podrobnosti o výkone rozhodnutia zrážkami z pracovnej odmeny chovancov v domovoch mládeže ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo školstva Slovenskej republiky.

§ 374

(1) Ministerstvo spravodlivosti sa splnomocňuje vydať všeobecne záväzným právnym predpisom spravovací poriadok pre okresné a krajské sudy, ktorý podrobnejšie upraví pre vybavovanie občianskoprávných vecí organizáciu práce a úlohy zamestnancov pri výkone súdnictva vrátane

postupu notára pri vykonávaní úkonov v konaní o dedičstve, postup súdov pri výkone rozhodnutí, náležitosti doručenky a kancelárske práce na súdoch vrátane správnej agendy.

(2) Podrobnosti o postupe pri elektronickej komunikácii, pri uverejňovaní a vydávaní vzorových tlačív rozhodnutí a postupe pri vydávaní rozhodnutí podľa § 38 ods. 2 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

(3) Sudca, ktorému je vec pridelená náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov podľa osobitného predpisu, si môže vyhraďovať vybavovanie určitých vecí zverených justičným čakaťom alebo súdnym úradníkom.

(4) Proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakať, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhovie, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca.

§ 374a

(1) Ministerstvo spravodlivosti ustanoví vyhláškou výšku odmeny notárov ako súdnych komisárov a odmeny správcov dedičstva a spôsob ich určenia.

(2) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky upraví vyhláškou konanie o vymenúvaní, odvolávaní a odmeňovaní likvidátorov.

§ 374b

(1) Ministerstvo spravodlivosti vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorý ustanoví vzory návrhov na začatie konania.

(2) Ministerstvo spravodlivosti vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorý ustanoví elektronickú podobu tlačív pre elektronické podanie podľa § 200ba, podrobnosti a spôsob zasielania, odovzdávania a prijímania údajov, listín a informácií elektronickými prostriedkami.

§ 374c

Týmto zákonom sa preberá právny akt Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedený v prílohe.

Zrušovacie ustanovenia

§ 375

Zrušujú sa:

1. zákon č. 142/1950 Zb. o konaní v občianskoprávných veciach (Občiansky súdny poriadok) v znení neskorších predpisov;
2. zákon č. 68/1952 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok;
3. § 6 ods. 2 zákona č. 84/1952 Zb. o organizácii peňažníctva;
4. § 7 zákona č. 85/1952 Zb. o poisťovníctve;
5. § 57 až 60 zákona č. 115/1953 Zb. o autorskom práve;
6. zákonné opatrenie Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 57/1955 Zb. o urýchlennom vymáhaní pohľadávok na úhradu osobných potrieb maloletých detí;

7. zákonné opatrenie Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 63/1955 Zb. o súdnej exekúcii odpísaním z účtu v peňažnom ústave;
8. zákon č. 46/1959 Zb. o zmene právomoci súdov a o zmene a doplnení niektorých ustanovení z odboru súdnictva a štátnych notárstiev;
9. vládne nariadenie č. 175/1950 Zb. o potvrdeniach potrebných pre oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov a pre ustanovenie zástupcu;
10. vládne nariadenie č. 176/1950 Zb. o spôsobe a rozsahu exekúcie proti družstvám a iným právnickým osobám;
11. vládne nariadenie č. 177/1950 Zb. o odhadoch nehnuteľných vecí;
12. nariadenie ministra spravodlivosti č. 178/1950 Zb., ktorým sa pre určenie súdnej príslušnosti ustanovuje, čo sa u niektorých právnických osôb rozumie organizačne nižšou správou;
13. nariadenie ministra spravodlivosti č. 180/1950 Zb. o exekúcii na peňažné pohľadávky a plat;
14. nariadenie ministra spravodlivosti č. 95/1952 Zb., ktorým sa vydáva spravovací poriadok pre súdy;
15. nariadenie ministra spravodlivosti č. 12/1953 Zb. o rozsahu a podmienkach prípustnosti exekúcie na pohľadávky z dodávok poľnohospodárskych výrobkov štátu;
16. vyhláška ministra spravodlivosti č. 356/1952 Ú. l. (č. 409/1952 Ú. v.), ktorou sa vypočítavajú právnické osoby požívajúce ochranu v exekúcii a príslušné dozorné orgány;
17. vyhláška ministra spravodlivosti č. 149/1958 Ú. l. (Ú. v.) o rozsahu prípustnosti exekúcie na pracovnú odmenu osôb, na ktorých sa vykonáva trest odňatia slobody, a chovancov výchovní dorastu v znení vyhlášky ministra spravodlivosti č. 34/1961 Zb.;
18. nariadenie ministra spravodlivosti č. 41/1960 Zb. o sídlach a obvodoch ľudových súdov a sídlach a obvodoch krajských súdov.

§ 376

Účinnosť zákona

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. aprílom 1964.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Lenárt v. r.

Príloha
k zákonu č. 99/1963 Zb. v znení zákona č. 84/2007 Z. z.

**ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ
ÚNIE**

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 17/zv. 2, Ú. v. EÚ L 157, 30. 4. 2004).

- 1) Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 32/1969 Zb. o Viedenskom dohovore o konzulárnych stykoch.
- 2) Zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 3) § 71 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 3a) § 14 a 15 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 8/2005 Z. z.
- 4) Čl. IV zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 17/1993 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 253/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky vo veciach prevodov majetku štátu na iné osoby a o Fonde národného majetku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.
- 5) Napríklad § 456 Občianskeho zákonníka.
- 6) Čl. 81 a 82 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES C 325, 24.12. 2002).
- 6a) § 27a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.
- 6b) § 194 ods. 1 Exekučného poriadku.
- 7) Zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže ustanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 001, 4.1. 2003).
- 8) Čl. 21 ods. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 (Ú. v. EÚ L 001, 4.1. 2003).
- 9) § 3 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z. z. v znení zákona č. 204/2004 Z. z.
- 10) § 22 ods. 6 zákona č. 136/2001 Z. z. v znení zákona č. 204/2004 Z. z.
- 10a) Napríklad Obchodný zákonník, zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 11) § 108 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 12) Čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES C 325, 24.12. 2002).
- 13) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.
- 13a) § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe.
- 13aa) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.
- 14) § 161 ods. 5 Obchodného zákonníka.
- 15) Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 279/2005 Z. z.
- 16) § 12 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 31/1993 Z. z. o odmenách a náhradách notárov.
- 16a) Napríklad zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

16b) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006.

17) Zákon č. 144/1998 Z. z. o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste a o doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

18) § 150 Občianskeho zákonníka.

18a) § 707 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

§ 22 a 23 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov.

19) § 42 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv do katastra nehnuteľností (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

20) § 43 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok).

21) Zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb.

Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 31/1993 Z. z.

22) § 33 a 58 zákona č. 36/2005 Z. z.

23) § 52 ods. 6, § 55 ods. 2, § 98 až 104 zákona č. 36/2005 Z. z.

24) § 102 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z.

24a) § 73k zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov.

25) Zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

25a) § 2 písm. h) zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

25b) § 3 ods. 3 zákona č. 530/2003 Z. z. v znení zákona č. 24/2007 Z. z.

26) § 6 a 7 zákona č. 530/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

27) § 8 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

28) § 68a Obchodného zákonníka.

29) § 218a ods. 2 Obchodného zákonníka.

30) § 181 Obchodného zákonníka.

30a) § 2 a 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 246/2008 Z. z. o pravidlách a postupoch pri premene menovitej hodnoty vkladov do imania a menovitej hodnoty základných imaní zo slovenskej meny na eurá.

31) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

32) § 2 písm. a) zákona č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení zákona č. 608/2004 Z. z.

33) § 15 ods. 3 písm. a) zákona č. 333/2004 Z. z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky.

§ 10 ods. 3 písm. a) zákona č. 331/2003 Z. z. o voľbách do Európskeho parlamentu.

34) § 20 ods. 4 zákona č. 333/2004 Z. z.

§ 15 ods. 4 zákona č. 331/2003 Z. z.

35) § 15 ods. 3 a § 20 ods. 2 zákona č. 303/2001 Z. z. o voľbách do orgánov samosprávnych krajov a o doplnení Občianskeho súdneho poriadku.

36) Zákon č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach.

36a) Čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky. § 6 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. § 8 ods. 1 zákona č. 302/2001

Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

36b) Čl. 71 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. § 6 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov. § 8 ods. 2 zákona č. 302/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

37) Zákon č. 65/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

38) Napríklad § 68d zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení zákona č. 589/2003 Z. z.; čl. 23 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky (Ú. v. EÚ L 143, 30. 4. 2004).

39) Čl. 110 ods. 2, čl. 225a, čl. 244 a čl. 256 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES C 325, 24. 12. 2002).

40) Napríklad nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004, ktorým sa vytvára exekučný titul pre nesporné nároky (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 7, Ú. v. EÚ L 143, 30. 4. 2004), články 54, 57 ods. 4, 58 a Prílohy V a VI nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 4, Ú. v. ES L 12, 16. 1. 2001), články 39, 41, 42 ods. 1 a Prílohy I až IV nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1347/2000 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 6, Ú. v. EÚ L 338, 23. 12. 2003).

41) § 62 zákona č. 97/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.

